NAGY-KANIZSA, 1894 julius 7-én. 28-ik szám. XXXIII. évfolyam.

ZALAI KÖZLÖNY.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 5 frt — kr
Fél évre . . . 2 frt 50 kr
Negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
a hasábos petitsorban 7, másodszor 5, a minden további sorért 5 kr.

NYILTTÉRBEN
petit soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésert 30 kr. fizetendő

A lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemény Háteröl Lajos szerkesztő-kiadó nevére czímzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok visszaküldetnek.

„a nagy-kanizsai Délzalai Takarékpénztári „Önsegélyző szövetkezet", a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság", a „nagy-kanizsai- és fityházi önkéntes tűzoltó-egylet", a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület" a „nagy-kanizsai tanitói járáskör", a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet", „nagykanizsai izr. jótékony nőegylet", „szegények tápintézete", a „katonai hadastyán egylet" a „soproni kereskedelmi iparkamara" nagykanizsai kirendeltségének hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMÚ HETILAP.

Az anyákhoz, leányaik neveléséről!

(Folytatás.)

„A nemzetek sorsa a nők." — Ők képezik az emberiség felsőházat; ők ugy a szellemi, mint a physikai fejlesztés, fönnakadás és haladás képviselői és az igaz nőiesség azon tengelye, mely körül az emberiség boldogulása és jóléte forog; ők képviselik azon elemet, mely hivatva van gyengédsége, szeretete és tapintata által a differenciáskat a társadalom egyes rétegei között kiegyenliteni akkor midőn sem hatalom, sem erőszak már czélhoz nem vezethetnek. Erre pedig, hogy e szép feladatuknak megfelelhessenek, a családi életben kell előkészülniök és előkészittetniök

És a nők ezen szép és nemes feladatuknak majdnem minden időben hűen meg is feleltek. Ha pedig akadnak nők, kik a családot szűk tevékenységi körnek tekintve, abból kilépnek, hogy részükre, őket meg nem illető helyet hóditsanak a társadalomban, akkor a megbántott természet mindig talál utat az ilyenek megbosszulására; mert a nő, a hol megszűnik házias lenni, ott megszűnik nő is lenni és akkor a természet nem nyujt neki segédeszközöket, hogy önválasztotta utján biztosan haladhasson; nem segiti őt, ha botlik; nem sajnálkoznak fölötte, ha elesik; és csak a bukás fájdalmában, de nem egyszersmind a merészett dicsőségében osztoznak Ikarussal.

A nőnek főékessége legyen minden időben a nőiesség, a férfias kitartásra és erőre csak a baj, vagy veszély idejében törekedjék, mikor szükséges, hogy a higgadt gondolkozás révpartjáról nyugodtan tekintsen ki a szenvedélyek erősen hullámzó tengerére. A modern társadalom felruházta a nőket kiváltságokkal és előjogokkal, de nem azért, hogy a nők ezen hatalommal kezükben a társadalom ellenére, a társadalom jóléte és boldogsága ellen működjenek. Nem azért nyujtatott e fegyver nekik, hogy azok ellen használják, kik jóhiszeműleg adták kezeikbe. Azért ne vágyódjék a nő soha más hatáskör után, mint azután, melyet a családi élet nyujthat számára. Találhat ugyan tágabb kört és zajosabb működési tért; olyant is, melyben jobban feltünhetik, de olyant, a melyben szebb hivatás várna reá, ahol áldásosabb működést fejthetne ki mint családjában — sehol és soha. Az ő szivét és lelkét töltse be egészen a gyermekei iránt való szeretet, mert csak az képes a gyermekeket helyesen nevelni, a ki komolysággal és szigorral párosult benső szeretettel viseltetik irányukban és nemesen egyszerű példája által iparkodjék hatni első sorba azokra, kik a jövő nemzedékben az övéhez hasonló szerepet vinni hivatvák.

A leány mindenkor háziasságra neveltessék és ez — soha sem változzék, ezt soha senki oly czéltudatosan nem intézheti, mint a gondos, maga is jónevelésű anya, kinek legszebb feladatát kell, hogy az képezze, miszerint leánygyermekében annak eszmélése első perczétől a kötelesség érzet és munkálkodási ösztönt fölébressze, ápolja és fönntartsa; a hiuságot csirájában elfojtsa, az elkényeztetéstől megóvja; nyiltságra, őszinteségre, jellemességre szoktassa, végül hogy minden iránt, a mi erkölcsileg szép, jó és nemes, fogékonnyá tegye.

Mindezt pedig el lehet érni anélkül, hogy a gyermek ugy tartassék, mint valami fegyencz, kinek minden szava, minden tette, minden mozdulata kinos elővigyázatossággal ellenőriztessék a nevelő vagy szülő részéről, mint a hogy az előkelő családoknál többnyire történni szokott, mi által azután rendesen éppen az ellenkezője éretik el annak, a mit elérni tervünk vagy szándékunk volt, mert azily módon nevelt gyermekből vállhatik rosszkedvű, makacs, egyoldalu, félszeg, összeférhetlen teremtés; illemgép, a ki tud az illemszabályai szerint hajlongni és mozogni, azonban szív, kedély és minden nemesebb érzelem nélkül. —

Azért, ha a gyermeket helyes vezetés mellett annak belátására juttatjuk, hogy nem ő a társaság központja, mely körül minden forog, akkor engedjünk neki teljes szabadságot tetteiben, mozdulataiban mindaddig a határig, a meddig az a mások szabadságába nem ütközik, másokra káros, vagy kinos hatást nem gyakorol.

Valamennyi rossz tulajdonságok között a leánygyermek leginkább bir hajlandósággal a hiuság iránt, miben a főérdem mindenesetre a környezetét illeti és a példát, melylyel a felnőttek körülötte mozognak. Nem szorul talán bővebb fejtegetésre vagy magyarázatra — ugy hiszem — azon állitásom, hogyha vannak hibáik a nőknek — és némelyek azt állitják, hogy volnának — akkor minden hibáiknak kutforrása hiuságukban keresendő. Hódolat a kivételeknek!

Ez ösztönzi őket minden más helytelenre, sőt néha még arra is, hogy — jól cselekedjenek. És ez utóbbi körülmény, mely első pillanatra nagyon tetszetősnek tünhetik fel egyesek előtt, végeredményében nem kevésbbé veszélyes és káros, mint más hibák, mert a hiuságból végzett jócselekedet, melynek mindenesetre más szinezetet kell adnunk, könnyen vezet kétszinüségre, álszenteskedésre és képmutatásra. Ezeknélfogva tehát ne ott kezdjék az anyák munkájukat, hogy leánykáik szivéből a hiuság csiráját kiirtsák, hanem azon kezdjék, hogy a hiuság elől zárják el gondosan óvó kézzel az utat, hogy az gyermekük lelkébe, általában el ne juthasson. Minden dicséretet csak mértékkel használjunk, és ne dicsérjünk meg már a kicsinyekben sem egyebet, mint a mi erkölcsileg szép, vagy jó. — Ha ilyen eljárásunk által sikerült a gyermeket azon meggyőződésre juttatnunk, hogy külsőségek által nem tehetjük magunkat méltókká embertársaink elismerésére, minthogy csak a benső, igaz érdem az, melylyel becsülést szerezhetünk magunknak és hogy ezt sem testi szépség, sem pedig a ruházat vagy egyéb külső máz soha nem pótolhatja, ha ezt a nevezetes eredményt — mondom a helyes nevelési irány által gyermekünknél elérnünk sikerült, akkor az a másodfoku kötelesség vár reánk, — ha elsőfoku fáradozásunk és törekvésünk gyömölcseit veszélyeztetni nem akarjuk, — hogy serdülő leánykáinkat igyekezzünk mindenkor távoltartani a társadalomnak azon parazitáitól, azon léha fecsegők és üresfejü hizelgők társaságától, kik szivük és lelkük együgyüségében nemcsak, hogy a külsőségnél egyebet nem látnak és nemcsak, hogy az égkék vagy éjsötét szemektől kezdve az ujjak körméig mindenre, de mindenre készek egész rakás ugynevezett bókot előhozni és föltálalni üreskoponyájuknak ilyenekben gazdag társházából; hanem még olyan tulajdonságokat is fődöznek fel és dicsérnek nyakra före, melyekkel az illetők, kiket nagyon is kétes értékü dicséretük illet, absolute nem rendelkeznek.

KOVÁTS MIKLÓS.

(Folyt. következik.)

A ker. nőegylet nyári mulatsága.

Lapunk megelőző számában röviden már megemlékeztünk a ker. jótékony nőegylet junius hó 28-án tartott nyári mulatságáról. Visszatérünk erre, hisz egy jó mulatságra az ember mindenkor szivesen visszatér, és ujból köszöntjük Nábráczky Lajosnét, a körültekintő és ügybuzgó helyettes elnöknőt és mindazokat, kik a nyári mulatságot létesitették és ezen megjelentek.

Noha a nyár nem a mulatságok évadja, részünkről mégis igen helyes gondolatnak tartjuk, ha valamely jótékony egylet, mielőtt még a közönség saját kedves egészsége fentartására vagy ennek helyreállitására a világ minden tájába szétszóródnék, ezt egyesiteni óhajtja a jótékonyság oltára körül, és midőn a ker. nőegylet ez irányban tevékenykedett, kell, hogy elismeréssel adózzunk ezért neki. — A mulatság szinhelye a Polgári Egylet volt. Az estéli órákban a gyönyörü kertben mindinkább gyülekezett a közönség, szivesen fogadva Bogenrieder Józsefné, Wucskics Jáncsné urnők és Dauscha Ottó ur által, kik a belépti-díjak pénztáránál látható örömmel fogadták nemcsak a vendégeket, hanem a szives felülfizetéseket is. — A szelvény pénztár, hol Gózony Sándorné, dr. Tripammer Rezsőné urnők és Faics Lajos ur működtek, nem volt ugyan olyan ostromnak kitéve, mint télnek idején, minek egyszerü magyarázata az hogy a szelvények ez alkalommal csak pezsgő, fogylalt és sütemény fogyasztási bárczák voltak. — A szelvény birtokában, betérhetünk a czukrászdába, hol Kaán Irma kisasszony osztogatja, természetesen szelvények ellen, az édességeket. Közvetlen közelében Franz Lajosné és Uher Ödönné vetélykednek kedvességben, kiknek azon nehéz szerep jutott, megkedveltetni a palini pezsgőt és e két szép asszonynak még ez is sike-

TÁRCZA.

Aratáskor.

Itt van ujra az aratás!
Megpendült a kasza . . .
Kora reggtől késő estig
Mezőn van a gazda.

Daltól hangzik most a mező —
Itt az Isten áldása . . .
Dal a kéve most halomra —
Itt a bő aratás!

Régen nem volt a gazdának
Ilyen öröm éve,
Mert az idei nehéz, sulyos
Minden egyes kéve.

Örömtől sugár ó arczczal
Dolgozik a gazda;
Fáradságának gyümölcsét
Csőrbe takarhatja . . .

Legyen áldott az Ur neve!
Igy kezd a munkába:
Faradtságunk, verejtékünk
Nem veszett hiába!

FARKASS KÁROLY

Az utczánkon . . . .

Az utczánkon innen is, meg túlnan
Kidült-bedőlt fűstös házikó van.
Rozzant hajlék, nekem mégis drága,
Mint a mesék tündérpalotája.

Rongyos gunyhó, szőke kislány benne;
Szeme mintha igaz gyöngyből lenne.
Ha felveti ragyogóan, szépen:
Elbujik a nap is szégyenében!

KÖRMENDY PÁL.

Feledés — emlékezés.

Irta: BÉLDI MIHÁLY.

Tengernyi bánattal keblében, fuldokló zokogással borult a fiatal özvegy szerető hitvese koporsójára, arra a koporsóra, amely élte örömét, boldogságát, mindenét eltemette. Tépő kínja ugy marczangolta szivét, testét, lelkét. Nem tudott gondolkodni, nem tudott itélni. Az érzelem szava elnyomta az ész szavát.

És amikor örök nyugalomra kisérték a kedves halottat, a levegőbe révetegen tekintőn meredt arra az érczalkotmányra, amelyben ő életelenül, szótlanul, halva pihen. És amidőn a mélységbe eresztették, hogy átadják az örök enyészetnek, amikor szemei elől elvették, amibe ő oly görcsösen kapaszkodott lelkével: nem érezte magát még annyira elhagyatva; de most, amint a gübörgő hantok, az enyhet adó földi rögök szivtépően hullottak a koporsóra, akkor ébredt a valóra, akkor eszmélt, kezdett gondolkodni, itélni.

A mély, tompító leverő fájdalom hatása alatt azonban nem birt, nem tudott sirni; könyei kiapadtak: mintha valami visszatartorta volna a zokogástól. — Az ész már fölfogta, hogy mit veszett ő most, meg tudta már itélni azt a végtelen veszteséget, amely lelkére oly nyomasztó sulylyal nehezült. A kín, a fájdalom bensőleg emésztette, végezte őrlő munkáját. S az özvegy nem birva azt ki, mert agyára, érzékeire, idegeire aggasztólag, bénitólag hatott: eszméletlenül összerogyott.

Édesanyja szerető karjai fogták föl a fiatal asszonyt, aki telve boldogsággal, örömmel, szeretettel alig egy éve esküdött sirig tartó örök hűséget annak a férfinak, aki őt imádta s aki most már az enyészeté, a multé, az emlékezeté . .

Lélekölő kínnal, álomsulylyal nehezült lelkére a fájdalom érzete, a veszteség tudata. Kínosan, tehetetlenül vergődve feküdt ágyában. Zavart, kusza gondolatok, rémképek, halvány sejtelmek tömkelege egymást üzték fáradt agyában.

Próbált emlékezni, visszagondolni, — gondolatainak irányt adni: hiába, képtelen volt rá. Mardosó benső lelki fájdalma is hozzájárult, ugy, hogy az teljesen kimeritette őt, lelke teljes bágyadtságát idézte elő s a letargia bizonyos nemébe esett: hallva: látva mindent, elaludt; szelleme, érzékei nem működtek, csak tehetetlen élő bábként, mozdulatlanul feküdt szótlanul, némán a semmiségbe meredő tekintettel. — E lelki aléltságot nemsokára követte a testi is. Mikor szelleme teljesen kimerült, — pillái lecsukódtak, mély álomba esett. Csöndesen, nyugodtan, zavartalanul szunyadt; de keblében annál nyugtalanabb háborgóbb vész dúlt, amely rettentő munkát végzett ott. — — — — —

Beteg lett, — sokáig őrizte az ágyat.

* * *

Május volt. A természet ifju, ünnepi ruhában pompázott, ragyogó, mosolygó édes, kedveritő verőfényt hintve a vidékre. Mindenki a szabadba igyekezett élvezni a kellemest, a jót, amit csak egy igazi májusi nap tud nyujtani. Fű, fa, virág, ember, állat — rét, erdő, mező: mind-mind a természet éredését, ujjászületését hirdette.

Káldoryné leányával — Aranykával, aki nemrég épült föl hosszas, sulyos betegségéből — szintén fölkereste a mosolygó erdőt, az illatos mezőt a hivó természetet, az üde zöldet, a régösmert fenyvest, amelynek illata láthatólag jól esett az üdülő, lábbadozó szép fiatal nőnek, akinek arczán meglátszottak a a küzdelmes szenvedés nyomai, de szelleme, arczának derüje, gyöngyei, szelid pirja, vidámsága már annak elmultát mutatták.

Most először hagyva el a szobát, még kissé bizonytalanul lépett édesanyja karjaiba fogózva s többször hajtotta szép szőke fejét annak vállára.

A család egy régi ismerőse, aki már régen nem látta őket, e vidékre vergődvén, betért Káldoryékhoz, azonban honn nem találta őket s igy utánuk ment az erdőbe, ahol látható örömmel fogadták s a régen látott jó barát nyájas szivességével érdeklődtek iránta, aki is élénken tudakozódott hogylétük felől. Szemei folytonosan Arankán csüggtek, akiben rokonszenvét szintén fölkeltette a művelt, szerény, nyilt homloku ifju. Már első találkozásuk óta vonzódtak egymáshoz, érdekkel lesték egymás szavait s jóizűen elbeszélgetve sétáltak a pompás fenyvesben. — Kendi Béla dr. az ottani vidék faunáját tanulmányozván, többször tett látogatást Káldoryéknál, ugy, hogy a fiatalok közt a rokonszenv később vonzalommá, forró szerelemmé változott, amely mindkettőjüket boldoggá tette. — Aranka viszonozta Béla szerelmét és teljes hittel, bizodalommal, imádattal csüggött rajta.

Béla megkérte kezét — az anya beleegyezett. Mire a beteg teljesen fölépült, oltárhoz járultak, a pap megáldotta szent frigyüket s a fiatal pár a szerető anya áldásaitól kisérve indult a boldog nászutra, a Kelet viruló, mosolygó, derűs ege alá.

* * *

A gyermekek réme, öldöklő angyala vonult át a városon és szedte áldozatait az ártatlan kisdedek közül a szülők szivfájdalmára; az apák, az anyák kincseit elrabolta, hogy kietlenné, szomoruvá tegye napjaikat, amely reménységük elvesztével érte őket.

Kevés családot kimélt, egyenlő volt előtte a gazdag pompázó palotája, a szegény rongyos viskója, az ur, a szolga: nem tett különbséget. Kendiéket is kegyetlenül sujtotta: egyetlen kicsiféjükre, a család szemefényére, a kis Zoltánra, arra a féltett, imádott apróságra szintén ránehezült a gyilkos rém s fojtogató karmai ellen hasztalan volt a szülők határtalan önfeláldozása — a halál előtt nincs kivétel — a teremtő magához vette a szülők boldogságát, mindenét. Angyal lett belőle — ott röpködött az Ur zsámolyánál, hirdetve dicsőségét. —

A szülők fájdalma örjitő volt, az anya kínja leirhatatlan, a csapás valóban iszonyu. Fuldokolva térdelt Aranka gyermeke koporsójánál — de hasztalan — a halott föl nem ébredt — aludt, mé-

Lapunk mai számához fél iv melléklet van csatolva.

rült. Esti 10 óra tájban a vigalom áttétetett a nagyterembe, melynek három sarkában díszes sátrak voltak felállítva. Itt volt ám még csak a vig élet. Szólt a zene, a fiatalság táncolt, a pezsgők durrogtak, a szelvények mindinkább fogytak és a pénztári állomány egyre javult, de lehetséges-e ez másképp, mikor Győrffy Jánosné, dr. Hauser Jánosné, Demszky Laura és Mikos Hedvig töltögetik azon nedüt, mely nem mindig érdemli meg azon fenséges nevet: pezsgő. Seregély titkár az egész estén át rendkivülien elfoglalva volt, a rosz nyelvek azt állitják, hogy a jelen u e m levők összeirásán burgó kodott. — A szépen sikerült estélyen megjelelt hölgyek névsorát a következőkben adjuk: Ács Málvin, Bachunek Béláné, Olgyay Mátcsi, dr. Bentzik Ferenczné, Bogyay Ödönné, dr. Bereczky Victorné, Bánutay Amália, Czengerné Demszky Laura, Darás Gusztávné Darás Vilma, Erdő y Bálintné, Farkas Vilma, Franz Lajosné, Gózony Sándorné, Grunner Paula és Guszti, Grunner Károlyné (Ung Jakabfa), Győrffy Jánosné, Havas Ilona, Hermány Frigyesné, dr. Hauser Jánosné, Heim Kristófné, Heim nővérek, Feld Sándorné, Kaán Irma, Kalivoda Jánosné, Kalivoda Katinka és Janka, Lenkey Károlyné, Lenkey Margit, Mantuano Józsefné, Mantuano nővérek, Manhart Malvin, Mikos Gézáné, Mikos nővérek, Nábráczky Jagosné Nyuly Gizella, Oblath Mórné, Pongrácz Adolfné, Pongrácz nővérek, Rajky Bella, Róz-avölgyi Pauls, Schottné, Sümegi Kálmánné, dr. Schreyer Lajosné, Sebestény Lajosné, Seidl Delphine, Szabó Juliska, Schlickné, Schlick Ilona, Török Szidi, dr. Tripammer Rezsőné, Török Ambrusné, Uher Ödönné, Varga Lajosné, Varga Gizella, Wagner Mariska, Wucskics Jánosné stb. —d.

Birósági végrehajtók mozgalma.

A „Birósági Végrehajtók Közlönye" országos egyesület megalakitására hivja fel a birósági végrehajtókat s egyben közli a birósági végrehajtók kivánalmait felölelő memorandumot, mely sok igazságot és egészséges eszmét foglal magában s úgy nagyon is kivánatos lenne, hogy az illetékes helyen kellő méltatásra találjon.

A memorandumot következőkben ismertetjük.

A birósági végrehajtó jelenleg meg nem határozható állást foglal el a társadalomban, mert daczára annak, hogy működésök minden izében állami feladat, a birósági végrehajtók szorosan vett köztisztviselőknek, birósági hivatalnokoknak nem tekinthetők s a köztisztviselők minősitéséről alkotott 1883. I. t. czikk sem szól róluk, de a kir. közjegyzők s az ügyvédek példájára jogokkal ellátott önkormányzati testületet sem képeznek.

Ennek a bizonytalan helyzetnek okát a törvényes minősités alacsony voltában találja fel az emlékirat, miért is a birósági végrehajtói minősités alapfeltételéül a középiskolai érettségi bizonyitványt kivánja kimondatni. A végrehajtói vizsga ujból lévén szabályozandó a vizsgálat tárgyai közé a végrehajtói törvény, valamint az eljárási törvények és rendeleteken kivül a magánjog, perrendtartás, peren kivüli és bünvádi eljárások alapelemei is felveendők lennének; vizsgáló bizottságok pedig a kir. itélőtáblák székhelyein volnának szervezendők az ügyvédi kar és a végrehajtók bevonásával.

Kivánja ezenkivül az emlékirat a vizsgát megelőző és követő végrehajtói gyakorlatot is, mert kezdő végrehajtóinknál nagyon sok bajnak szülő oka éppen a gyakorlati hiányból ered.

A magasabb foku qualificationak megfelelőleg a végrehajtói ügykör kiterjesztendő lenne, különösen meghizandók volnának a kézbesitések eszközlésével, mi által az e téren tapasztalható számtalan viszásság megszüntetnék. Ezenkivül megbizhatók lennének a birságok, pénzbüntetések és hivatalból beszedendő költségek behajtásával, a lakás felmondások, váltó óvások, ingatlan árverések és csődeltározások teljesitésével.

A kenyérkérdést illetőleg a dolog természetének megfelelőleg leghelyesebb lenne a végrehajtók közhivatalnoki jellegének elismerése s ennek folyományaképp állami fizetésben és nyugdijban való részeltetése. Ha ez azonban legyőzhetlen akadályokba ütköznék, a franczia végrehajtók példájára önkormányzati szervezet lenne nekik adandó, mely esetben is a végrehajtói jövedelem minimuma törvényileg biztositassék olykép, hogy azok, kik e jövedelmet el nem érnék, államilag segélyeztessenek s részökre nyugdijalap szerveztessék. A dijszabás legyen világos és könnyen áttekinthető; elemeit képezzék: az eljárási és napidij idő és összeg szerint, távozási dij pedig (vidékre) távolság szerint.

A gyakorlati kiképzés kötelezővé tétele maga után vonja a helyettesi rendszer behozatalát. A végrehajtói vizsgát letett gyakornok végrehajtói helyettesképmüködhessék a helyettesitett végrehajtó felelősége mellett.

Ha állami hivatalnoki jelleget és fizetést a törvényhozás nem adhat, ugy szervezze a végrehajtók önkormányzati testületeit, a kamarákat, melyeknek feladata lesz a kari érdekek felkarolása, a testület tisztaságának megőrzése, a jelöltek ellenőrzése, a végrehajtók elleni panaszok elintézése fegyelmi joghatósággal. A fegyelmi eljárásban a vádhatóságot a kir. ügyészség, a felebezési forumot a kir. tábla képezhetné.

Végül szükségesnek tartja az emlékirat a felelősség biztositása végett a végrehajtói óvadék megkivánását, mely már a helyettesi rendszer behozatalának megkönyitése végett is szükséges. Ebből az óvadékból nyerednék kielégitést a végrehajtó hivatalos eljárásából felmerülő kártéritési igények.

A „Birósági Végrehajtók Közlönyének" most megjelent ujabb száma pedig az alakitandó országos egyesület alapszabályainak tervezetét közli.

A birósági végrehajtók teljesen indokolt mozgalmát melegen ajánljuk az ügy iránt érdeklődők figyelmébe.

Haladás honi iparunkban.

Évről-évre — napról-napra örömmel tapasztalhatjuk, hogy hazánkban ma már nemcsak a nagyobb, de a kisebbszerü czikkek gyártása is mindinkább meghonosul; miáltal természetesen nemcsak, hogy hazánk ipara, kereskedelme gyarapodik és gazdagodik, hanem a külföldi áruknak hozzánk való behozatala is meggátoltatik, a pénz az országban marad.

Hazánk ipara még csak három évtizeddel is ezelőtt oly kezdetleges volt, hogy maguk hazai fogyasztó közönségünk sem viseltetett az előállitott ipar czikkek iránt vajmi nagy bizalommal, hanem szükségleteinek legnagyobb részét küldföldről fedezte.

A fogyasztó közönségnek a honi iparczikkek iránt való ilyetén érdekeletlensége méltán lehangoihatta volna vállalkozóink hazafias tevékenységét; — de ezek csüggedést nem ismerve, fáradoztak hazánk iparának felvirágoztatásán és igy sikerült nékik a külföld versenyét diadalmasan legyőzhetni.

Hazafias fogyasztó közönségünk végre nap nap után mégis azon belátásra jutott, hogy honi ipar czikkeink szintugy, sőt még jobban megfelelnek a kivánalmaknak, mint a külföld — gyártmányai. — Ipari viszonyaink eme javulása által az ipari vállalatok száma is mindinkább megnagyobbodott, de ezek mégcsak a legszükségesebbeket pótolják és ennélfogva köszönettel adózunk mindazoknak, akik a hiányokat törekednek pótolni.

Különösen a kisebbszabásu iparczikkek azok, melyeknek gyártására — mégma sem fektetnek kellő sulyt és ezeket még mindeddig a küldföldről vagyunk kénytelenek fedezni.

Igy álltunk még csak egy néhány évvel ezelőtt az indigó másolópapir gyártásával is, mely fontos iparczikk, mindenki előtt jelentéktelennek tünhetett fel és igy méltán elkerülhette az illető körök figyelmét is.

Hazánkban ma már egy ily indigómásoló-papir gyár, tudtunkkal az „első magyar indigó-másoló-papir gyár" czim alatt Budapesten áll fenn és ennek tulajdonosa Schuler József papirgyáros oly kitünő minőségben képes ezen czikket előállitani, hogy nemcsak hazánk összes vasutai forgalomhivatal- és hajózási vállalatai, hanem a külföldi legtöbb hasonnemü intézetei is emlitett gyárostól fedezik szükségleteket.*)

Eme szép anyagi és erkölcsi sikeren felbuzdulva, kivánatos lenne, ha vállalkozóink saját érdekükben figyelmöket nemcsak a nagyobb, de a kisebb szabásu iparczikkek gyártására is forditanák oly, hogy honi iparunk minden tekintetben erős és életképes lehessen, és a a külföld versenyét könnyen kiállhassa.

JURIS

*) Schuler ur e kiváló minőségü gyártmányáért mint értesülünk: a bécsi nemzetközi élelmezési és közlekedésügyi kiállitnál a na y aranyérmet, a velenczei nemzetközi kiállitásnál pedig a legmagasabb kitüntetést, primo premio: a tiszteletkeresztet a szalaggal nyerte. Szerk.

CSARNOK.

Irodalmi asszonyok.

(Vége)

Visszaemlékezve multkori szavaimra, melyekben az igértem hogy a következő alkalommal, legközelebbi tárczámban beszélni fogok azokról az irónőkről, kikről még emlitést nem tettem: ime tehát ismét bevonulok az én kedves irodalmi asszonyaimmal, kik között lesznek ugyan leányok is, de hát ezen szó alatt „asszony" értendő mindazon iró, aki nem férfi.

Nem követem az abc törvényeit, sem korszerinti fokozatot nem teszek. Hadd kerüljön egy-egy kedves név egész váratlanul elő!.

Karacs Terézt nagyon jól ismeri a magyar közönség jó tolláról s szabatos irályairól.

Ő leginkább, sőt majdnem kizárólag azzal a korral foglalkozott; a mikor még a nemzet Géniusza reménytelt arczczal s biztató szemekkel nézett a hazai irodalomra, a mikor az fejlődési korszakának legelején volt, a mikor még nemcsak a nőt, de a férfit is elitélték, sőt megvetették, ha olvasott hirében állt; az „irást" meg plane szégyennek tartották. Abból a korból meritette eseményeit, novelláit, a mikor még a magyar családokban igazi, patriarchalis élet folyt, melyből a hamisitatlan kedély és szivélyesség nyilvánult. Mikor az ember olvassa Karacs Teréz munkáit: szinte jól eső melegséget érez a szivben s el-elmosolyodik a régi nemzetes nagyasszonyok hallatlan naivságán.

De haj! az a kor elmult, eltünt s az irónőnek is zöld pázsit fedi sirját s emlékezet őrizi nevét.

Gyengéd lelkü s tapintatos irónő volt Vachott Sándorné. Bizony csak „volt", mert már nem ir. Nem irhat, mert megfosztva van attól, a mi nélkül még örülni sem lehet az életnek és ennek a ragyogó szép világnak. De a vak nő azért mégis hü maradt első szerelméhez az imádott magyar irodalomhoz, melyet hajdan szivének, lelkének egész forrásságával s rajongásával szeretett, most pedig tollba mondja irodalmi termékeit. Petőfi nagyon tisztelte e nőt, ki elhunyt, legkedvesebb ideáljának Csapó Etelkének nővére s igen sokat adott Vachottné szavára.

De Gerando Antonia különösen paedagogiai, aestheticai müvekkel foglalkozik, az ő genreje a „nevelés" és ennek érdekében nagyon sokat elkövet. Ez a nő külömben egy igazi philosophus! Mélyére tekszik mindennek s oly meggyőzően ir, hogy a leghitetlenebb lélek is meggyőződik szavai és felfogásai igazságáról. Persze a prózai lelkek az ő munkáit igen szárazoknak tartják s unatkoznak azok olvasásánál. Van benne igaz, de figyelemmel kell nézni azt a correct stylt s határozott kifejezéseket.

Legméltóbb helyen emlitem fel De Gerandó Antonia mellett Szák Lujzát (előbb Melháné, most dr. Horváthné) ki egyike azon csillogó szellemü irodalmi asszonyoknak, aki nem akar bombasztikus hihetetlenségek feltálalásával „hatást" elérni akarni. Ő a komoly irányt követi s főleg tanulságos és paedagogiai müvekkel foglalkozik s ilyeneket ir. Mint essay-iró majdnem egyedül áll hazai irodalmunkban s ebben valódi müvész. Éles megfigyelés, finom izlés és választékos nyelvezet képezik fővonzerejét munkáinak. Kedvencz költője Tóth Kálmán, kinek költeményein igazi lelkesültséggel s rajongással csüng. Mint ragyognak azok a jóságos szép szemek, mikor elkezdi szavalni az ő dallamos szép hangján: „Minek is van a sziv, s a szivben szerelem!?"

Dr. Horváthné Szák Lujza mint felolvasó is szép hirt, nevet szerzett magának. Hja! nem csoda! Akinek az égiek a szép tehetséghez s rutinirt modorhoz még gyönyörü, behizelgő organumot is adtak: az hódithat a felolvasásával. — Jelen voltam „Gyászos idők költője" czimü tanulmányának felolvasásán, a mikor is egyik a remek kidolgozást, másik a csengő hangot csodálta s végre is az volt az általános birálat, hogy „okos asszony a dr. Horváthné."

Mericzayné Karossa Irmát mult közleményeimben V. Gaál Karolin mellett kellett volna szóba hoznom, mert irályuk, felfogásuk annyira hasonlit egymáséhoz, mintha egy agy gondolkoznék s két kéz irna. Egy munkát sem ir ugy Mericzayné, hogy az telve ne volna bizarr dolgokkal s számtalan halálesettel. Miért kell meghalni az ártatlannak, mikor az a dolgon nem változtat semmit? S miért itéli halálra *mindig* a bünöst? Hisz ez nem mindig indokolható, mert van eset, a mikor a halál megváltás a bünei tudatára jött embernek s menedék a büntetés elől. — Óh asszonyom! Tudna ön szépen irni, csak több lélektani készültséggel birna!

Mint szellemi előkelőségek méltó és igen nagy helyet foglalnak el irodalmunkban Wohl Janka és Stefánia. Utóbbi már meghalt, de Janka még mindegyre gazdagitja az irodalmat szép és nemes irányu elbeszéléseivel s gyönyörü költeményeivel. A „Magyar Bazár"-t ő szerkeszti, mely sok szellemi táplálékot ád a — bakfiseknek s különösen a falusi leányoknak.

Apropos! szerkesztő! Fanghné Gyujtó Izabella is az. Szerkeszti a „Divatsalon"-t, mely egyike az ország legnevezetesebb női szépirodalmi lapjainak. Az a lap aztán szereti ám az irodalmi asszonyokat! mert leginkább női irók tollából hoz közleményeket, de kellőleg megbirálva.

Most már annyira belemelegedtem az én kedves szerkesztőimbe, hogy világért sem hagynám ki Maróthy Erzsikét, a „Magyar Nők Lapja" ifju bájos szerkesztőnőjét, aki mellesleg megjegyezve kedves kis leány, s mint irónő „Erzsike" név alatt brilliroz. Igazán alig tudom visszatartani a kaczagást, ha arra gondolok, hogy egy fiatal leány szerkesztő. Képzelem, mily komoly arczot kell vágni a kisasszonynak, mikor a kérlelhetetlen szigoruságu szerkesztői üzeneteket irja. Nagyon sokat, szépet, érdekeset ir „Erzsike", csak néha, néha ne — plágizálna! És ha már az ember plágizál, hát nagyobb irótól, de ne Szegfy Mórtól plágizáljon.

Ugy látszik, igaza van egy tudósnak: „Nagy szellemek öröklődnek." Ámbár megvallom, nem hiszem, hogy mindig igazul ez állitás, de tény, hogy nagy eszü embereknek gyermekei gyakran örökliik szüleik kiváló tehetségeit. Ez elvitázhatlan igazság Győry Ilonkánál, Győry Vilmos kiváló szép tehetségu s nagy képzettségü leányánál, ki egyre azon fáradozik, hogy az angol remekirók nálunk még ismeretlen müveit megismertesse. Franczióból leginkább Hugo Viktortól fordit költeményeket.

Walter Scott, Lord Byron, Tennyson, Bulwer, Bret Harte kisujjában vannak, nem is szólva Shakespeareről, a franczia s német irókról, kiket szintén igen jól ismer. Forditásai oly szépek, élethűek, hogy legtöbb ször jobban tetszenek, mint eredetiben.

B. Büttner Julia, G. Büttner Lina, Tutsek Anna elismert elsőrangu irónők, van tehetségük, alkotó képességük s irói routinjuk. Tutsek Annánál, mint fiatal irónőnél szinte csodáljuk azt a rendkivüli higgadt és megfontolt észjárást, következetességet.

És most leirom annak a költőnőnek a nevét, ki előtt hódolattal kell meghajolnunk, a lyrai költészet fejedelemnője Lithvay Viktoria előtt.

Igazán csak nő szive képes ugy érezni, olyat teremteni, mint ő. A fájó érzelmek összes scálája játszódik le lelkén, midőn igy ir:

„Egy-e hányszor mondtam néked, hogy felejts el,
Igy is, ugyis csak az lett a vége egyszer
Jobb is talán mintha még most is szeretnél
Jobb ennél az elatkozott szerelemnél." —

Lithvay Viktoria igazi költői nagyság. A szenvedély majd mint égő nap, majd mint orkánszerü vihar tör ki kebléből. Versei mind eredetiek, szivből jövők, s főérdeme az, hogy álpathoszt soh' sem használ.

Czóbel Minka a jelenkor egyik legjobb ifju költőnője. Mit irjak róla? Dalt a dalról? Szelid napsugár s játszi bárányfelhő az ő költészete; enyelegve, mosolyogva tárja fel ideális szivét, lelkét. Vannak ugyan versei között limonade — izűek is, de hát hébe-korba nem jó a limonade?

Szalay Fruzinában is van költői tehetség, akarom mondani: hajlam, de nem sok, korántsem annyi, mint anyjában Kisfaludy Atalában. Ő ugy látszik inkább divatból ir, mivel költőnőnek a leánya, de igazi érzést, közvetlenséget hiába keresünk nála, pedig a költemény csak akkor szép, ha szivünk közepéből jön, legyen az akár vig, akár szomoru.

Halász Margit.

Tudnivalók.

— **Az egyforintosok bevonása.** Az egyforintos jegyek bevonását a monarchia mindkét részén, mint értesülünk, megkezdi az a lám. Az erre vonatkozó hivatalos közzététele már a jövő hétre várható minthogy előreláthatólag az erre vonatkozó tárgyalások a magyar és osztrák pénzügyminiszteriumok kiküldöttei között befejezésre fognak jutni. Az egyforintos papirpénz bevonására két évi határidő fog kitüzetni.

— **Váltó pénzek bevonása.** A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki a huszkrajczáros ezüst és négykrajczáros réz váltópénz bevonására. E szerint e pénzek 1895 január 1 ével a törvényes forgalmon kivül helyeztetnek. A rendelet életbe lépte napjától fogva az állami pénztárak és hivatalok a hozzájuk befolyó 20 kros és 4 kros váltópénzeket többé ki nem adhatják. Az állampénztárak és hivatalok azonban ezeket az érmeket bezárólag 1895. évi deczember 31 ig tartoznak névértékben, illetőleg fizetési értékben, fizetésképp vagy beváltás végett, még pedig fizetésképp öt forintig, beváltásként a váltópénztarak korlátlanul elfogadni 1895. évi deczember 31-ike után ezeket az állampénztárak és hivatalok sem névértékök, sem anyagértékök megtérítése mellett el nem fogadhatják és 1895. évi deczember hó 31 ével az

Folytatás a melléklaten.

---

lyen, lezárt pillákkal, nyugodtan az urnak ölében.

Elkisérték nyugvó helyére. Árnyas, lebajló, bánatos szomorufüzek alatt állott részére az enyhet adó sir, az örök nyugalom hazája teste porhüvelye számára, mert lelke ott van immár terémjénél.

A fájdalomtól teljesen megtört férjétől támogatva, erőtlenül, ingatagon áll a sir fölött az anya. A pap elmondja a könyfacsaró gyászbeszédet, a résztvevők meghatottan zokognak.

A gyermek hanteló koporsójára eső minden rögnek dübörgése szivébe nyilallik s égető kint okoz. Egyszerre csak, amint fölnéz, nem messze egy sirkereszten akad meg tekintete s néhány pillanatig annak fóliatára tapad. — Merőn néz rá: iszonyu sejtelem vonul át agyán, a valóra ébred. Arcza megváltozik, teste remeg, egy szivszaggató „Károly!" kiáltással fejéhez kap — és élettelenül esik össze. Meghalt . . . . .

Gombostűk.

V.

Villamos áramfényben uszol most, este králtkép,
Nincs helyed a korzón, út közepére kerülsz.
Onnan szép Kanizsát szemlélni gyönyörben [iszóan,
Klinkeri fényárban hallani a susogást.

VI.

Konyha sötétség, villamos utczai fény divat itt [most.
Fillérben fizetunk, száma nagyobb, de keresb
Értéko lett, mert az aranyt sehol, és az ezüstöt
Rejtve találjuk már. Ossebe szép divat ez!

BÁTORFI.

államnak mindennemü beváltási kötelezettsége ezeket az érmeket illetőleg megszünik. E rendelet 1894. évi julius 1-jén lépett életbe.

Hírek.

— **Rutkayné Kossuth Lujza Nagykanizsán.** Az ünnepelt honleany julius 5 en a déli vonattal érkezett városunkba, hogy Babochay György köztisztelettü polgármesterünknél rokoni látogatást tegyen, másnap délben Barznyába utazott.

— **Hirdetmény.** Nagy-Kanizsa város részéről közhirré tétetik, hogy mindazon adózók, kiknek évnegyedi adójuk 3 forintnál nem nagyobb, — s igy irásbeli felhivást nem kapnak, — adótartozásukat a folyó évi II-ik negyedre esedékes részletel együtt, ha még ez ideig be nem fizették, folyó hó 10 ig annál inkább fizessék be, mert a határidő lejárta utan ellenük a II. foku végrehajtás fog foganatositatni. Nagy Kanizsán. 1894. julius 2-án. A városi tanács.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter dr. Gallia Béla kir. törvényszéki aljegyzőt Nagy-Kanizsán, ezen minőségben a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszékhez helyezte át.

— **Kossuth orvosa Nagy-Kanizsán.** Dr. Bassó Arnoux Kossuth hü orvosa régebb ismerősséhez a jelenleg N. Kanizsán lakó Brivio Pietro olasz nyelvmesterhez levelet intézett, melyben tudatja, hogy legközelebb eljön Nagy-Kanizsára hogy közelebbről is megismerkedhessék azon város lakosságával, mely a nagy hazafi iránt oly kiválóan nyilvánitá kegyeletét.

— **Helyettesités.** Vidor Samuné urnő az Izr. Nőegylet elnöke, nemkülönben Blau Palné egyl. elnök fürdőbe utazván, a választmány az elnöki tendőkkel Rosenberg Izraelné v. tag urnőt bizta meg. A szintén távol levő Szommer Sándorné egyl. pénztáros urnőt Kartschmaroff Leoné vál. tag urnő helyettesiti.

— **Eső után köpönyeg.** Helyi lap társunk ismét neki megy egy oly nevnek, mely három generation át szolgálta Nagy Kanizsa városát e század elejétől fogva. Ha éppen sajátságos viszketegségből oly közügyféle köpönyeget szeret forgatni, — mint idősebb kollegája, tanácsoljuk: hagyja békén a köztisztelettü név emlegetését; hanem ha már baja van, számoljon a hivatalos állás megnevezésével, annyival is inkább, mert ezidő szerint városi polgármesterünk csak egy van. Ennyit egyelőre a „Zala" 53-ik számának első czikkére.

— **Dr. Szekeres József** kórházi főorvosunk szinte részt vett a magyar orvosok és természetvizsgálók pécsi vándorgyülésén.

— **Zala-Egerszegen** felállitandó főgymnasium részére a szombathelyi püspök telket igért. — Ez érdemben ülés tartatott s a püspöki megbizott kijelenté, hogy a püspöki uradalom kertjéből egy catastralis holdat átenged ha cserébe a város a szekeresdi major alatt levő legelőjéből 10 catastralis holdat ellenértekben átad.

— **Tanulók kirándulása.** A keszthelyi főgymnázium tanulói junius hó 26-án tanáraik vezetése alatt gőzhajón Balaton-Füredre utaztak. A „Baross" gőzhajó reggeli 5 órakor 240 tanulóval indult utnak a keszthelyi gőzhajó állomásról s Balaton-Füredre 9 óra után érkezett meg. A kirándulók kiszálván a gőzhajóról, a b. füredi r. kath templomba vonultak s itt csendes misét hallgattak. Mise után a tanulósereg Vaszary Kolos herczegprimás villája elé vonult, hol az ifjusági dalárda szeretődal tisztelgett. 12 órakor ebédre gyülekezett a kirándulók serege, melynek végeztével a Kisfaludy szobrot látogatták meg, hol a dalárda hazafias dalokat énekelt. Pontban 4 órakor a gőzhajó a kirándulókkal elindult Füredről s este 8 órakor érkeztek meg a keszthelyi kikötőbe, hol százakra menő néptömeg várta a megérkezőket, kik vidám jó kedvvel töltötték el ezen kellemes és reájuk nézve örökre emlékezetes napot.

— **A herczegprimás a keszthelyi gymnázium tanulóihoz.** A keszthelyi fogymnázium tanári kara az intézet nővendékeivel kirándulást rendezett Balatonfüredre és ez alkalomból fogadásra jelentkeztek Vaszary Kolos herczegprimásnál, a ki a fürdő idényt balatonfüredi nyaralójában tölti. Mint levelezőnk irja, a kirándulókat a fürediek igen rokonszenvesen fogadták, azután a tanulók a füredi káplonában misét hallgattak és innen rendezett sorokban a herczegprimás palotájába vonultak. A herczegprimás a nyaraló kelete felé néző egyik ablakából nézte a fölvonulást és látszott rajta, hogy mennyire meg van elégedve az ifjak szépen fegyelmezett katonai tartásával. A gyönyörüen parkirozott udvarban félkörbe állott az ifjuság és a „Szózatot" énekelte szépen és nagy lelkesedéssel. Majd azután a „Vadászdal"-ra gyujtott rá, melynek végeztével megnyilt azon emeleti ablak, mely mögött az éneklés alatt a primás állott és fején a biboros czappával, vállain fekete köpennyel, a benczések egyszerü, azonban bibor zsinórral szegélyezett szerzetési ruhájában ott állt az ország legelső főpapja: s az öröm könnyeivel szemében, kezdetben lassu, de azután mindig erősebb hangon következő beszédet intézte az ifjusághoz: „Midőn szülőföldem ifjuságát magam előtt látom, fölébrednek szivemben mind azon érzelmek és kedves emlékek, melyek engem Keszthely városához és a keszthelyi gymnáziumhoz kötnek. Keszthelyen láttam először a napvilágot: ott éltem át ifjuságom hajnalát; azon gymnáziumban kezdtem tanulmányi pályámat, melynek önök ma növendékei; s végül az én szivembe is azon rend csepegtette a hazafias érzelmeket, mely önöket tanitja. Nagyon szivesen veszem tehát látogatásukat, melylyel nekem igazán nagy örömet szereztek. Ennek a napnak emlékére csak azt az egyet kérem önöktől, hogy valamint annak a zászlónak melyet kezükben lobogtatnak, három szine van: piros, fehér és zöld, éppen ugy három dolgot ne felejtenek el soha; ezek: az Isten, Király és Haza iránti szeretet. Legyenek rendületlen hivei az egyháznak; hü és engedelmes alattvalói a királynak és szorgalmas munkás polgárai a hazának! — Éljenek!" Ez arany szavakra szem nem maradt szárazon, könnyezett a kirándulók apraja-nagyja, s a mély érzésü, fölindulástól e fojtott hangon mondott éljenek ugy hangzottak a távolban, mintha imát zengedeztek volna. A joság, a szelidség és a nyájasság egyesitett kellemeivel biró ezüsthaju főpap ugy állott ott a nyitott ablaknál, mint egy átszellemült, megistenitett eszméni lény. Az ifjuság mindegyre könnyezett . . . Lassu, mély és szivhez szóló melodikus hangon kezdé el ezután a „Bucsudal"t, a melynek távolban elveszett mélabus hangjai után fölhangzott a kommandó szava; és kendő lobogtatás és folytonos éljenzés közt vonult ki az örökké emlékezetes helyről. A herczegprimás pedig nyájas mosolygás közt intett kezével „bucsu", s midőn az ifjuság a nyaraló nyugoti része felé az utczára került, egy másik ablaknál ujra megláthatta a primás kedves alakjat, ki mindaddig az ablaknál állott, mig az utcza kanyarulata el nem zárta szemei elől a menetet. Füredi szemtanuktól hallottam, hogy ily gyönyörü magasztos és eszményi ünnepélyt még soha sem láttak, s a kirándulók is azzal az érzéssel távoztak a primástól, hogy aligha lesz több ily szép napjuk az életben.

— **Gróf Csekonics Endre** az országos vörös kereszt egylet elnöke körutat tesz az országban, hogy a városi választmányok körében megjelenve az egyesület állapotát megismerhesse. Czéljából julius 13-án a délutáni vonattal megérkezik és az e napon délután 4 órakor tartandó ülésen részt vesz. Óhajtandó, hogy a választmányi tagok minél nagyobb számban megjelenni szi veskedjenek. A fogadtatás érdemében polgármesterünk elnöklete alatt junius 26 án értekezlet volt.

— **A Kisdednevelő Egyesület** ovodáinak évzáró ünnepélye mult pénteken délután tartatott meg a Polgári Egylet kerthelyiségében a kivánt sikerrel és szép eredményenyel; elismerés illeti dr. Berecz kné-Bánutay Matild, Lenkei Malvin és Hajgató Janka okleveles óvónőket. A szokásos csekély belépti dijból (20 és 10 kr) befolyt 71 frt 65 kr. Felülfizetem kegyeskedtek: Vidor Samuné 5 frt. Sauer Jenőné, Bogenrieder Józsefné N N. és Scherz Richarndé 1—1 frt Rosenberg Miksáné, Reinics Lajos, Seidl János, Knizsek Antalné 80—80 krt. Blumenschein Vilmosné 70 krt. Feigelstock Adolf, Strém Dezsőné, Czimbalek János 60—60 krt. Neu Albertné és Ledofszky Árminné 50—50 krt. Grünfeld József 40 kr. Pál Gyuláné, Ujváry Henrik 30—30 krt. N. N. Hegedüs Istvánné N. N. Kaiser Józsefné, Predl Marcsa, Belloni János 20—20 krt. N. N., Jakóbi N. 10—10 krt., összesen 18 frt 10 kr. Valamint a szives felülfizetők, ugy általában az érdeklődők fogadják az egyesület elnökségének hálás köszönetét.

— **A jégverés.** Borzasztó pusztitást végzett a jégeső a Balaton vidékén. Alsó Eörs, Felső-Eörs, Lovas és Paloznak községekben is estek félfontos jégdarabok. Lovas községben Nagy Gábor jómódu gazdaember agyonütötte magát, mert a jég minden termését elverte.

— **Villám csapás.** Jun. 21-én az esti órákban támadt zivatar alkalmával Streiffer János vá lusi lakos 26 éves földmivest, ki az alsó-zsidi szőllőhegyből hazafelé ment, a villám agyon ütötte. Szt. Andráson ugyanakkor Varga József méhesében ütött le a villám s az a benne levő méhekkel együtt porrá égett.

— **Az iparos ifjuság mulatsága.** Az iparos ifjak mulatsaga e hó 1-én a Polgári Egylet kertjében minden várakozáson felül sikerült. Minden kellék, mely egy kerti mulatság sikerét előmozditatja, megvolt. Gyönyörü idő, nagy közönség és kitünő hangulat, mely utóbbi reggelig összetartotta a társaságot. A tánczban, melynél az első négyest 88 pár tánczolta, a következő leányok vettek részt: Boros nővérek, Briller Riki, Blau nővérek, Czvetkó nővérek, Dvorzsák Mariska, Danis Amália, Egyed Emma, Fridrich Katicza, Farkas nővérek, Graditsky nővérek, Guttentag nővérek, Glesinger Ilona, Heffer Mari, Horváth Mari, Hergovics Terka, Hofner Terka, Hardics Terka, Heckenberger nővérek, Kovács Mari, Kollárczik nővérek, Knausz Terka, Kovács Mariska, Kelemen nővérek, Korongi nővérek, Liebeceit nővérek, Lirheim nővérek, Mautner nővérek, Mitzky Róza, Nagy Mariska, Nyakas Mariska, Ress nővérek, Rosenkranc Amália, Riebner Róza, Rosenstock Aranka, Rotmann Terka Rasztovics Gizike, Szabó Málvin, Szélig Szidonia, Stern Károlin, Stein Lotti, Szommer Berta, Steiner nővérek, Spitzkopf nővérek, Weisz Szidónia. Volt ott továbbá sok szép fiatal menyecske és megfelelő számu gardedam; előbbiek tevékenyen részt vettek a tánczban utóbbiak szép szerényen beértek azzal, ha leányaik homlokát minél többször kellett letörölniök.

— **A felülfizetések kimutatása.** A nagykanizsai iparos ifjuság által junius hó 1-én rendezett mulatság alkalmával felülfizetni sziveskedtek: Kasztner János 2 frt, Szépe Boldizsár 1 frt 50 kr., Focht Jakab 1 frt 20 kr. Ifj Wajdits József, Halász Elek, Merkly János, Schável János, Oláh István, Vetésy Mihály, Sölétormos Géza, dr. Mayer Ferencz, Belus Lajos, Halvax Frigyes, Hell János, ifj. Samu József Tivolt János 1—1 frtot. Boross Imre, Prezlmajer N., özv. Hafnerné 80—80 kr. Kovács Mihály vasuti kalauz, Kudich Alajos mozdonyvezető, Veitmann N., Miltényi Sándor, Nagy Mari, Rosenthal Jakab, Zakál Mihály, Blau Samu Fehér Pál, Stocker Antal, dr. Szücs Miklós, Strém Pál, Unger Ullmann Elek. N. N., Fagyas Lajos, Viola Kálmán, Sölétormos György, Klemmer János, ifj. Gärtner Vilmos, Novák Frigyes, Knausz Ferencz, Tóth József, Raczka Lajos. Sapringer Izsó, Harkányi József 50—50 krt Hergovics Ferencz 40 kr. Offenbeck Károly, Morvay János, Turek Géza, Korongi Pál, Nagy József, Humbert Gusztáv 30—30 krt. Temkó János, Heffer József, Szauberer Alajos, Mitzky Samu, Pilczer Albert, ifj. Miltényi Sándor, Moger Ignácz, Tersztenyák Bódog 20—20 krt. Veiler Albert, Klener János, ifj. Topolics József 10—10 krt, kiknek a nemesczél iránti áldozatkészségükért hálás köszönetét nyilvánitja a rendező bizottság.

— **Hein kávéháza.** Feltámadt az uj Hein káprázató fényben és nagy elegancziával. Sokáig várakoztatta ugyan Hein Miska vendégeit, mig ismét helyet adott nekik, de most bőven kárpótolva vannak a várakozásért. Hein uj kávéháza a főtéren valódi látványosság és vidéki városban ritkitja párját. A kávéház mellett van egy kedves kis kerthelyiség, mely főleg nyáron igen kellemes tartózkodási hely. A villamos fényben uszó és diszesen berendezett kávéházat, valamint a kert helyiséget a közönség élénken látogatja és erre Hein valóban érdemet is tett.

— **Meghivó.** A nagykanizsai katonai hadastyán-egylet 1894. évi julius hó 15-én saját arva- és segélyalapja javára a Polgári Egylet kerthelyiségében (kedvezőtlen idő esetén a nagyteremben) rendezőtlen tánczvigalmat rendez. Kezdete esti 8 órakor. Belépti dij személyenkint 50 kr. Családjegy (3 személyre) 1 frt 20 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Belépti jegyek a pénztárnál válthatók. A meghivó másra át nem ruházható és kizárólag az előmutatandó.

— **Nagy-Kanizsáról** az idén 7 magántanuló leány tette le a legjobb eredményuyel Budapesten az óvóképerde el ő évi kurzusát és pedig Horn Szerafin, Kalivoda Janka, Lithvay Gizella, May Mariska, Neuszidler Etelka, Peltz Gizella és Prem Mariska. Tábory Mária letevén a második évi vizsgát is és képesitő oklevelet nyert

— **Hirtelen halálozás** Tursiscsén Miszlovics József nevü földmives a napokban szántás közben összeesett és meghalt. Szélhűdés érte.

— **Esküvő.** Molnár István perlaki kir. járásbiró aljegyző mult szombaton délután tartotta esküvőjét Gebhardt Katicza kisasszonyval Pécsett, Gebhardt Ferencz takarékpénztári pénztárnok kedves leányával.

— **A nagykanizsai Polgári Egylet** folyó évi julius hó 7 én, szombaton, saját kerti helyiségében, kedvezőtlen idő esetén a nagyteremben családiasjellegü tánczestélyt rendez. Belépti-dij (urak részére) 1 korona. Kezdete 9 órakor.

— **Munkakiállitás.** A keszthelyi ipartestület által iparostanonczok ipartermékeiből rendezendő munkakiállitás julius hó 1-én nyittatott meg. A kiállitási bizottság elnökévé: Csathó Alajos ipariskolai igazgató, alelnökké: Láng János ipartestületi elnök, jegyzővé Pöltz Pál községi tanitó és pénztárossá Salamon János ipartestületi pénztáros-választtatt. A kiállitásra jelentkezett 70 iparos tanoncz 129 drb. tárgygyal. A kiállitás bezárása julius 8-án lesz.

— **Öngyilkos.** Málek Imre perlaki születésü 25 éves nőtlen mult hóban Letenyén a réten forgópisztolylyal vetett véget életének. Az öngyilkos dr. Csempesz ügyvédnél volt mint irnok alkalmazva. Tettének oka ismeretlen.

— **Évzáró-vizsgálatok.** A keszthelyi községi elemi népiskolában az évzáró vizsgálatok junius hó 23 án kezdettek s 27-én fejeztettek be. A vizsgálatokon a város közönsége igen nagy számban jelent meg s a látottak és hallottak felett teljes megelégedésüket nyilvánitva távoztak el. meggyőződésül annak hogy gyermekeik szellemi nevelése a legjobb kezekre bizatott. Az évzáró ünnepély a bizonyitványok és jutalmak kiosztásával junius 29 én tartatott meg.

— **Katonaság köréből** Reisenauer János cs. és k. őrnagy szabadságról be vonult, átvette Czenger Nándor cs. és k. századostól a 48. hadkiegészitő kerületi parancsnokságot.

— **Lapunk** 22-ik száma teljesen elfogyván, köszönettel vennők szives visszaküldését, sőt árát készséggel megfizetjük.

— **Somlyóról** értesitenek bennünket, hogy a jég roppant károkat tett a szőlőkben, mihez még az a malőr is járt, hogy az épen hagyott vesszők virágzás alkalmával a rossz időjárás következtében elrugták a gyümölcs nagy részét.

— **Jeney Gusztáv** csáktornyai közs. népiskolai igazgató mult hó 28-án ünnepelte tanitói 25 éves jubileumát. Ünneplésére a tanférfiakon kivül a város legelőbbkelői megjelentek.

— **Névmagyarositás.** Weisz Jenő sümegi illetőségü bpesti lakós „Török"re magyarositotta vezetéknevét.

— **Társfügyvédi** irodát nyitottak Pécsett Tamásiból dr. Darányi Ferencz és dr. Madarász István ügyvédek.

— **Milomossá** lett Esser József 48-as honvéd, Zala-Egerszegen járásbirósági dijnok. Nagynénjének hagyatéka két millió értéket képvisel, e hagyatéki tárgyalás Pozsonyban jul. 5-én volt.

— **Halálos eséS.** Gyömörey Lajos keszthelyi lakos cserepes, Lázár Ignácz Sándor Keszthely város fő utczán levő földszintes lakóháza tetejéről leesvén, szörnyet halt.

— **Balaton vidékéről,** mint a Vasmegyei L. irja, még mindig lehet szállitani kitünő borokat; a napokban Honig és Weinberger czég szállitott Szombathelyre kitünő fehér bort nagy mennyiségben.

— **A Balaton-Füreden** időző fürdővendégek közül az ottani kórházra ada koztak: Poor Antal 2 frt. Ormai Etelka 1 frt, Brest Dávidné 1 frt, Purgly Zsigmondné 1 frt, Rácz Lászlóné 3 frtot.

— **Heti felügyelő** e héten (julius 8—14.) a nagykanizsai őnk. tüzoltó egylet őrtanyáján Morandini Román szakaszparancsnok ur és a VI—VII-ik kerületben Fleischacker Ignácz szakaszparancsnok ur.

— **Felhivjuk** t. közönségünk figyelmét a József Főherczeg tulajdonát képező Szent-Margit-Sziget en létező üditővizz élvezetére. Szénsavval dúsan ellátott ásványviz a legkiválóbb és legolcsóbb bakteriamentes asztali viz és egészségápoló ital patentirozott öndugaszszal bir, mely porczellán és drótrugaszszal levén ellátva, nagyon czélszerü, légmentes s könnyüd módon dugaszolható el. Megrendelhető nagyobb mennyiségben a Főherczegi Szent-Margiti gyógyfürdő igazgatóságánál. A kitünő viz nagyban terjed Bécsben is, sőt a contingens minden országban.

— **Tilos a „bycziklizés."** Székely Emil, Zalamegye szolgabirája és Balaton-Füred fürdőbiztosa falragaszokon hirdeti ama rendeletét, hogy Balaton-Füreden a bycziklizés szigoruan tiltatik, mivel a csoportosulások alkalmával gyakori szerencsétlenségek fordulnak elő. Az a ki e tilalom daczára Balaton-Füreden mégis biczikliznc az 8 napi elzárásra és a bycziklit elkobzására itéltet k

— **A bécsi** nemzetközi gabona és magvásár megtartása ellen, illetve az abbani távolmaradásra nézve Budapesten Szávoszt Emil elnöklete alatt százas bizottság alakult. E bizottság felhivást bocsájtott ki a magyarországi terménykereskedőkhez, hogy abban részt ne vegyenek.

— **Fürdőkből** A varasd topliczai fürdőben jun. 26-ig 841 fürdővendég jelentkezett. Balaton-Füreden jun. 28-ig 576, Tarcsán jun. 20-ig 289

— **Mióta káromkodnak Magyarországon?** Erre a kérdésre a legtöbb magyar azt feleié, hogy mióta meg van Magyarország. Mert eltagadhatatlan tény, hogy erősen káromkodó nemzet vagyunk. Annyira bőnünk van oltva ez a virtus, hogy szinte már sok. A magyar parasztnak még a dicséretében is benne van a káromkodás, ugyannyira, hogy talán nem is képes azt mondani valaki felől, hogy „derék ember." Ha ilyen kijelentést akar tenni, a legtöbb esetben meg is toldja. Olyan módon hogy bizony alig van köszönet benne, mert dicsérete ilyen formán fog hangzani: „Annyi-bizonyos, hogy derék ember, üssön bele a háta közepébe a menydörgés mennykő." Vagy kis-kanizsaiasan: „Egye meg a rosszseb." Ily csunyán ugyan általánosan nem, de mégis olyan hatalmasan tudunk káromkodni s olyan gyakran tesszük, hogy az ide vetődő idegen ezt tanulja meg legelőször. Az osztrák tartományokból idekerülő bakatiszt pláne sokra viszi ebben a tekintetben. Kolostorban nevelt s az életben egyszerre kipotytyanó fiatal urnak a szeme is szikrát nány, ha egy örmestert káromkodni hall. Ugy ki tudják már azt minálluk cifrázni, hogy igazán a netovábbját képezi minden néven nevezendő káromkodásnak. Megszólal abban a neki veszekedett fantázia is. Hát a magyar történelmi társulat közlönyében, a „Századok"-ban, most afról cikkezik Lehóczky Tivadar, hogy „mióta káromkodnak Magyarországon?" Utána nézett a dolognak (már t. i. annyira, amennyire ez lehetséges) s arra a kissé naiv és hihetetlen eredményre jutott, hogy nálunk csakis a mohácsi vész után kezdtek el káromkodni a magyarok. Mikor a válságos, szomoru idők következtek be s mikor tulságosan el volt keseredve a magyar. Legalább erre mutat az, hogy ez időtájban hozták az első ösmert törvényt a káromkodások ellen. Hit ha örökre eldöntetlen marad is az a kérdés (aminthogy az marad,) hogy mióta káromkodnak Magyarországon, az kétségtelen, hogy a káromkodókat 1563 ban kezdték büntetni, amikor a pozsonyi országgyülés megalkotta a 42 ik törvénycikket. Ez időtől kezdve azután egyre-másra hozták az ilyen törvényeket, de természetesen eredménytelenül, mert a busuló magyarok dehogy szakitottak ezzel a szokással. Nem érdektelen, hogy a káromkodást a katonák között is igyekeztek elnyomni; épen ott, ahol ez a furcsa virtus a legnagyobb tökélyt érte el, s ahol most is a lehető legnagyobb szinvonalon áll. A Bach-korszakban megtörtént, hogy a tulságosan is leikiismeretes zsandárok olykor olykor a káromkodókat följelentették, de hiába, mert a birák meglehetősen tisztában lévén a magyarországi szomoru állapotokkal, azt mondták ki, hogy a káromkodás a magyar embernek második természete s igy a közönséges cikornyás káromkodás gonosz szándéku büntetőnek nem minősithető. A mi nagyon helyes okoskodás volt, mert ha a káromkodó magyarokat mind megbüntetnék, akkor aligha volna közük — büntetlen élőéletü."

— **Rövid hirek.** Jósika Miklós szobrára 1429 frt gyült eddig össze. — Csáktornyán polgári leányiskolát létesitenek. — A balaton füredi galambtövészet julius 11—13-án tartatik meg. — Wolfner féle börgyár 25 épülete égett Ujpesten, a kár egy millió forintnál több 3 ember is bennégett. — Párisban a Boulevard des Italienst „Boulevard Carnot"-ra neveztek el. — Szombathelyen a Dunántuli Dolgozóvetség jövő évi összejövetelét Győrött tartja. — Zengben dohánygyár állitatik fel. — Kertészképző iskola nyittatik az összel Bpesten — A bécsi kiallitás 104.777 frt tiszta jövedelmet eredményezett. — Chicagóban Kossuth Lajos Egylet alakult. — Budapesten uj katonabiztositó intézet van alakulóban. — Az országgyülés ülései elnapoltattak. — Az aranyárkeletpótlék junius hóra a vámilletéknél 25%. — A Csepelszigeten Árpád hidja épitését tervezik. — Kossuth könyvtára megérkezett. — Küry Klára Tarcsán nyaral. — A delegatió szept. 14-re hivatik össze. — A 20 és 4 krajczáros pénzek uj évig maradnak forgalomba. — A Megváltó sirhelyét s a Golgotát egy angol társaság 25 ezer forintért megvásárolta. — A franczia

köztársaság elnökévé Casimir Perier választatott meg absolut többséggel. — Kossuth Lajos szobrára eddig 137.451 frt folyt be. —

Hangos ipartelep.

Millió ember ismeri híréből azt az óriás terjedelmü ipartelepet és százezrek keresik fel megrendeléseikkel azt az ipartelepet, melyet a következőkben körvonalozunk, — mivel képtelenség annak rajtszerü benyomását hiven leirni és annyi g kevés embernek van alkalma személyes meggyőződést szerezni annak nagyszerüségéről.

„Steruberg Armin és Testvére", ki ne ismerné ezt a világhirü czéget? és ki ne vásárolt vagy látott egy-egy hangszert, mely azt a gyárat dicséri. — Hangszer-áruháza nagyban emeli a Kerepesi ut és a népszinháznak környékét, a keleti pályaudvaron érkező idegennek máz messziről feltünik a hangszeráruház, földszinti és emeleti impozáns diszkapuzataival.

Kirakatait a nap minden órájában óriási nézőközönség lepi el, de különösen este, mikor a pazar villamos világitásnak fénye, nemcsak az üzlethházat, de annak környékét is valóságosan elözönli, olyannyira, hogy gyakran megakasztják a bámulók a közlekedést s a czég főnökeinek nem egyszer volt e miatt ügye a rendőrségel. Természetesen mindannyiszor simán elintéztettek ez ügyek, mert hiába a székesfőváros világvárossá fejlődik.

Egy látogatás az áruház belsejében meggyőzött bennünket annak nagyszerü voltáról. Az ember nagyobb szabásu kiállitásban Képzeli magát. A czégnek a találmányok terén elért legjobb vivmányai az embert egyik meglepetésből a másikba ejti. — A tágas helyiségeknek minden részében megszólal egyik-másik hangszer. Egy elragadtatott egy messziről hallatszó czimbalomszóló virtuózitása. Közeledve e hangszerhez, bámulatba ejtett azon hihetetlen tény, hogy nem emberi készültség működött a remekül előadott zenedarabon, hanem önműködőleg czimbalmozott a mysztikus hangszer. Még nagyobb bámulatba ejtett a czég főnökeinek azon kérdése, hogy mi a kedvencz zenedarabuak és miután megneveztük volt, rögtön megszólt rendkivüli preczizitással a fenomenális hangszer, melyet a czég „Önműködő mechánikai czimbalomnak" nevez.

A diszes és szőnyeggel boritott felső helyiségekbe vezető lépcsőn haladva, egy ritka terjedelmü terembe érkeztünk, hol az érdekesnél érdekesebb hangszerek sokasága között különösen meglepett egy zongora, melynek villamos gyertyái kigyultak és billentyüi egyszersmind mozogtak mintha a szellemek billegették volna s ugy eljátszotta Lisztnek harmadik rapszodiáját, akár a nagy mester maga. Mindez egyetlen kézmozdulatra történt. Kérdésünkre azt a választ kaptuk az érdemdús czég főnökei egyikétől, hogy ez az ugynevezett „Villamos zongora" ezer meg ezer tetszészerinti darabot játszhat el. Tovább haladva azon gondolattal, hogy nem hiába élünk a „villam korában" és utkozben egyik-másik hangszer iránt érdeklődve, lebilincselte figyelmünket a czégnek szintén saját találmányu „Czimbalommal kombinált zongorája", melyen tiszteletünkre a czég két alkalmazottja egy eredeti magyar népdalt játszott el. A zongorában elrejtett czimbalom játéka zongora kiséretével megkapó harmoniát idézett elő. — Fáradtan és kimerülve a sok látottak és hallottaktól, egy-egy széken foglaltunk helyet, melyek legnagyobb meglepetésünkre megszólaltak. Ez aztán már csakugyan az előhaladottságnak netovábbja!

Az irodában, melynek falai diszokmányokkal és a világ különböző kiállitásaiból, mint pl. Chicagóból eredő kitüntetésekkel vannak elhalmozva, a szorgalmas tollforgatók a világ minden részéből érkezett levelek elintézésén dolgoztak.

Azzal az igérettel távoztunk a páratlan nagyszerü áruházból, hogy legközelebb a czégnek a Klauzál utczában levő óriási terjedelmü gyárával teszünk látogatást, és azon megkyőződésünknek adtunk kifejezést, hogy főnökeinek agilitása, melylyel egy évtized alatt üzletüket olyan polczra emelték, mely a kort is tulhaladja, de egyszersmind közönségünk nagyfoku müveltségére is vall, amely nélkül ezen iparág nem virágozhatnék ily s épen valóban bámulatra méltó.

Utoljára a csomagoló helyiséget tekintettük meg, a hol számos ember dolgozott a rengeteg megrendelések gondos csomagolásán. Távozásunkkor vaskos füzetet nyomtak kezünkbe, mely számos illusztráczióval ellátva, a látottak precziz leirását tartalmazza.

Vegyesek.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztésgyengeségeknél és étvágyhiánynál állat lában minden gyomorbajnál, a valódi **„Moll-féle seidlitz porok"** bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomor erősitők és vértisztitók. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellel **Moll A.** gyógyszerész cs. és k. szállitó, Bécs, I Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban határozottan **Moll A.** készitménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

Beküldetett.

Henri Nestlé féle gyermekliszt, mely Nestlé vegyész által Veveyben 30 évvel ezelőtt találtatott föl, azóta nemcsak az egész szárazföldön, hanem a többi világ részeken is óriási, elterjedésnek indult s a legelső tekintélyek és gyermekorvosok által az anyatej helyettesitőjéül ajáltatik, a gyermek tápanyagok közt ma kétségtelenül az első helyen áll. Mig a tej, hogy tartósabbá váljék, gyakran szóda, bor és száliczil savval vegyittetik össze, mi a gyermekek organizmusára idövel legkárosabb következményeket vonja maga után, addig ez eset a Nestlé féle gyermekliszt nél teljesen kivan zárva, a csecsemők örömest veszik magukhoz, tőle virágzók, és erőteljesek s ami fődolog egyenletes gyors táplálékuk van, melynek készitéséhez vizben néhány perczig tartó főzés elégséges, szü etéskor mint tejet iszszák, későbbi hónapokban pedig mint pépet veszik magukhoz. A Nestlé féle gyermekliszt a táplálékonyság minden sajátságával bir, s azonfelül gyártása is felette észszerü. A gyermekliszthez felhasználandó nagy mennyiségü tej naponta frissen fejve a gyárhoz tartozó tejgazdasághól állittatik elő. Miután a tej pontosan megvizsgáltatott, egy készülékbe öntetik, melyet gőzzel fütenek a melegités azonban 40—50 foknál magasabbra nem terjed, hogy a tejnek sajátossági változtalanul megmaradjanak. A szükséges kenyér héj legfinomabb buzalisztből állittatik elő. Minthogy liszthez legfinomabb részeiben csak a kenyérhéj használtatik föl, a légenygazdaság ezáltal még nagyobbodik. Ezen tejhez a légenydús vegyüléknek rendkivüli finomsága nagyban elősegiti e tápláló anyag tartósságát. Ebben áll röviden a tejösszetétel előállitási módja, melynek tápláló voltát a laikos is könnyen át láthatja. Az előállitás módja nincs homályba burkolva, a közönség e e teljes világitásba van helyezve. Végül megemlitjük, hogy mint pép egyéb kitünő tulajdonságai mellett gyermekek kataruusánál, cholera nostras eseteinél mint tápszer a gyomrot izgató tej fölött nagy sikerrel alkalmazható, mely tulajdonságok a kórházi kézi könyvek által is teljes joggal előnyösen soroltatnak elő.

— **A bűzös lehelettől** bizonyára mindenki undorodik s mindazonáltal nem ritkán fordul elő kiváltképen a szépnemnél. Hány jó házasság dőlt már e csekély baj miatt tökéletesen romba! S mindannak daczára a száj és fogak ápolása, melyek elhanyagolása e baj alapját képezi, oly gyakran szorittatik háttérbe. Nem mulaszthatjuk tehát el Dr. Popp cs. és kir. udvari fogorvos (Bécs) anatherin-szájvizére ismételten felhivni a figyelmét. Kellemetlen szagu lehellet, rosz fogak, gyenge gyomor, hiányos emésztés: ama emberi bajok, melyek fölött naponként hallunk panaszt: egyetlen orvos sem tud egyelőre segiteni! A fogaknak rendes időben teljesitett ápolása mindezen bajokat és még más ezeret nem engednek létesülni. Az anatherin-szájviz gyakori használata, melynek előállitási módját egyetlen tudományos tekintély sem támadta még meg, (melyet azonban hamis gyári jegy alatt gyakran utánoznak.) eddigelé legjobb, legczélszerübb és — alkalmazásának hasznossága folytán — legolcsóbb szer a fogak ép egészségben való tartására s minden bennök mélyen gyökeredző betegségek a lehetőség határain belül való elenyésztetésére. — Azonban nem egyedül fogaikat tartjuk meg azoknak szabályszerü tisztogatás által, az anatherin-szájvizzel: az egész emberi szervezet, melynek egyes részei leszorosabb összeköttetésben állanak egymással, szintén ifjabbodni fog, ha e viz használatát nem hagyjuk abban, a ezt valódi étrenddel egyesitve, a testbe ujabb erőt vezetünk, ami csak akkor lehetséges, ha az étkek jól megrágva kerülnek a gyomorba. Mindezt biztosan ejtjük, ha Dr Popp anatherin-szájvizé', melynek egyetlen uri- és női toilettben sem kellene hiányozni, szabályszerüen és ideje korán használjuk, azért lapunk olvasóinak ezuttal ujból melegen ajánljuk.

Irodalom.

— **Balogh Gyula** Vasvármegye főlevéltárnokának „Vasvármegye nemes családjai" czimü nagy munkája megjelent diszes kiállitásban. A jeles és nagyszorgalommal gyüjtött heraldikai kiadvány amily történeti becsü mü, ép annyira diszére válik Vasvármegyének és általában történeti irodalmunknak. A derék, fáradhatlan szerzőt melegen üdvözöljük s nagybecsü müvét ajánljuk Ára 5 frt. Kapható a szerzőnél Szombathelyen.

— **Beniczky-nè** válogatott regényeinek második sorozatából Singer & Wolfner kiadóknál megjelent a 16 dik füzet, mely a „Megkésett fecske" folytatását közli. Ára füzetenkint 25 kr.

— **A magyar földrajzi társaság** Balaton Bizottságának jelentése 1892—93. évi működéséről beküldetett hozzánk, az érdekes kiadvány egy táblával és 14 ábrával jelent meg.

— **A Regény Szalon** az előttünk fekvő 14-ik számával a második évét kezdi meg. Zempléni P. Gyula Regény-Szalonja tulajdonkép alig szorul már ajánlásra, mert a roppant anyaghalmaz, melyet a világirodalom legjelesebb regényei, novellái, szindarabjai, versei képeznek, önmagát ajánlja. — Hogy mégis és ujra szólunk e kiváló, félhavi folyóiratról, ép abból az alkalomból tesszük, hogy olvasóink figyelmét ráterelijük ujabban is, megemlitve és hangsulyozva azt, hogy a most belépő uj előfizetők az év végéig még legalább hat teljes regényt kapnak és hogy az eddig megjelent hét regény is mindenkor teljesen kapható, előző füzetek megrendelése utján, igazán o csó áron megszerezhetik. — Spielhagen regénye „A ki kettőt szeret," melynek közlésével a „Regény Szalon" még a német könyvpiaczot is megelőzte, oly szerelmi történet, mely a női szivben kedélyvilágból meritvén tárgyát, szivhez és kedéljhez szóló is, a mellett, hogy minden sora ujra és ujra felkölti érdeklődésünket, lekötti figyelmünket. — „Áldozat" és „Az ő ellensége" a másik két regény, mely most egyszerre folyik. Mindakettő igazi remekmü. A kiadóhivatal (Budapesten VIII., Népszinház-utcza 26.) szivesen küld bárhová mutatványszámot és negyedévi két forintért szebb, előkelőbb és tartalmasabb folyóiratot képzelni sem lehet.

— **Békésen,** a „Tanügy" czimü közlöny kiadásában jelenik meg a „Magyar tanférfiak s tanitónők ezredéves albuma," mely a tanitói körökből egyik ingyenes jelensége lesz a millenáris ünnepségnek. Ezen mü czélja egyrészt, hogy egyik bizonyitéka legyen a magyar tanitóság intelligencziájának, másfelől maradandó emléke legyen a törekvő kortársaknak, továbbá pedig, hogy adattár legyen a késő utókor előtt is, melyben feltalálhassa ama élőnemzedékek nemesebb tagjainak arczképét és tárgyilagos hü-éggel irott életrajzát. A czél tehát nem az, hogy több, — kevesebb érdemeket szerzett egyének feldicsértessenek; e művet nem a hiuság hozza létre, hanem komolyan felfogott osztályérdek és kultur szempontok. Ezért az album szerkesztő éze minden tartózkodás nélkül az érdekeltekhez fordul arczképük és életrajzi adataik beküldése iránt. A kiadás biztositása czéljából pedig előfizetésre hivja fel a tanférfiakat és érdeklődő közönséget. Az albumba mintegy ötszáz kivá óbb tanférfiu és nő fénynyomatu arczképe és életrajza lesz befoglalva. Előfizetési dija összesen 9 frt, melyből 3 frt előre, 3 frt 1895 január végéig, 3 frt 1895. szept. hóig fizetendő. A mü havi részletekben fog az előfizetőknek megküldetni. Bolti ára 12 frt lesz. A tiszta jövedelem fele a tanitók orsz. árvaháza és az „Eötvös alap" javára fog fordittatni. — Gyüjtőknek méltányos kedvezmény adatik. Minden megkeresés a „Tanügy" szerkesztőségébe Békésre küldendő.

— **„Magyar fakereskedő"** czim alatt uj szaklap indult meg a fővárosban Székely Ignácz szerkesztésében. Örömmel üdvözöljük az első magyar lapot e téren, melyre igazán nagy szükség volt. Szivesen hivjuk fel rá az érdeklődők figyelmét, mert az élénk tartalommal és nagy szakavatottsággal szerkesztett lap, mely minden hó 1-én és 15-ikén fog megjelenni, — mig a magyar szövegnek német forditása minden hó 5-én és 20-án fog önálló lap alakjában szétküldetni, — kiterjeszkedik a fakereskedés és faipar minden ágára, közli az egész világ fapiaczairól beérkező eredeti tudósitásokat, árakat, forgalmi tüneteket tarifa ügyeket és egyáltalán mindazt, a mit minden fakereskedőnek és faiparosnak okvetlenül tudnia kell, hogy e nagy lendületet vett és nálunk kiváló szerepet játszó üzletággal lépést tarthasson. — A „Magyar fakereskedő" mely egyuttal a „Magyar fakereskedők és faiparosok orsz. egyesületének" közlönye, van hivatva arra, hogy kiszoritsa az idegen lapokat, melyek e téren is a rendszerinti tájékozatlansággal és gyakran rosszakarattal tárgyalják ügyeinket és sértik legvitálisabb érdekeinket. A kiadóhivatal (Budapesten, VI, Teréz-körut 27) szivesen küld bárhová mutatványszámokat. — A lap előfizetési ára egy félévre (12 magyar és 12 német szám) 5 frt.

— **Az egyházpolitikai kérdések** s az azok nyoman támadt országos mozgalom valódi próbaköve lettek a napisajtó elvhüségének. Különösen a fővárosi sajtó volt erős kisértésnek kitéve és egyes pártok és szövetkezetek részéről óriási összegeket áldoztak, hogy egyes lapokat eredeti irányukból eltéritsenek. Az elveknek e csereberéjéből előnyösen vált ki régi, jó hirének megfelelően, hazánk legnagyobb lapja az „Egyetértés", mely elismerésre méltó önzetlenséggel, fáradhatlan buzgalommal s a legnagyobb erélylyel küzdött és küzd az egyházpolitikai kérdések liberális szellemben való megoldása érdekében. Küzd azért, mert ezek az elvek a függetlenségi és 48-as párt egyik főprogrammpontját képezik s az Egyetértés nemcsak valója, hanem mindenkor tényleg követik is ezeket az elveket, melyeknek meghamisitását nem türi Ha nem igy tenne, nem is volna méltó arra, hogy tovább is az ország legelső lapjának tekintessék. Erre a czimre az Egyetértés különben is rászolgál, nemc ak tartalmának gazdagsága és változatossága, hanem annak föltétlen megbizhatósága s ama valódi hazafias szellem által is, amely országosan népszerü, magvas vezérczikkeit átlengi, melyekről köztudomású, hogy Magyarország legelső publicisztáinak és politikusainak tollából kerülnek ki. Közeledvén az előfizetési időszak, nem mulaszthatjuk el, a közönség figyelmét az Egyetértés elvszilárd, hazafias magatartására felhivni, azzal a megjegyzéssel, hogy az Egyetértés kiadóhivatala készséggel küld kivánatra mutatványszámot. Érdeklődők kedveért még azt is megjegyezzük hogy az Egyetértés előfizetési ára negyedévre 5 frt.

— **A Pesti Hirlap,** mely immár a 32. félévbe lépett át julius 1-vel, va óban nem szorul arra, hogy különösen ajánlgatni kelljen a magyar ujságolvasó-közönség figyelmébe. Mindenki tudja, hogy a megalkuvás-nélküli liberalizmus politikáját képviseli s évek óta folytatott küzdelmének nagy része van a szabadelvü egyházpolitikai reformok szőnyegre hozatalában. S ha ma a demokratikus irány hivei jegyezhetnek föl sikereket a reakció rovására; a Pesti Hirlap kétségbevonhatlanul sokkal járult ahoz Nem is azért szólunk most ez első rangu és első tekintélyü napilapunkról, hanem hogy felhivjuk az olvasó közönség figyelmét a Pesti Hirlap egy uj nagy vivmányára. Ez a vivmány a Pesti Hirlap palotája, mely ott emelkedik Budapest egyik legszebb körutjának végén — váci-körut 78. szám alatt. — Az uj palotáról, mely a szép főváros egyik ujabb ékessége, annak idején részletes leirást fogunk közölni. Levelek és előfizetések az uj félévtől kezdve már ide lesznek cimzendők. Az uj félévben a lap ismét több érdekes közleményt igér fényes nevü munkatársai: Jókai és Mikszáth tollából, továbbá érdekleszitő regényeket s végül — mint minden évben — az 1895. évre szóló nagy képes naptárt teljesen díjtalanul, mint karácsonyi ajándékot, valamennyi előfizetőjének. Az bizonyos, hogy a Pesti Hirlapnál többet egy más lap sem nyujt ma előfizetőinek s ezen bő és változatos tartalma dacára — naponkint 20 vasárnap 32 oldal — előfizetési ára egy hónap csak 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr., mely a Pesti Hirlap kiadóhivatalában (Budapest, váci-körut 78. sz.) küldendő. Mutatványt kivánatra ót napig ingyen küld a kiadóhivatal.

— **A „Vasárnapi Ujság"** jul. 1. száma 14 képpel és a következő tartalommal jelent meg: „Carnot" (Carnot arczképével, s még két képpel.) — „Carnot özvegye." (Arczképpel.) — „A franczia köztársasági elnök" (Casimir Perier arczképével.) — „A fórendiház junius 21-iki ülése. (Ellinger Ede 3 pillanatnyi fénykép-fölvételével, melyeken a fórendiház több mint negyvenfagja fölismerhető.) — „Kossuth budai fogságban." Kossuthnak a magyar nemzeti muzeumben őrzött s eddig kiadatlan levelei felhasználásával irta Várnai Sándor. — „A honfoglalás körképének részletei." (Feszty Árpád két rajzával.) — „A tőzsde hullámzásai." Elbeszélés. Irta Bret Harte, angolból fordította S. V. — Költemények Móra Istvántól és ifj. Bird Alberttől. — „A hangyák beszélgeté e." — „Villamos munkagépkiállitás." — „Az uj mücsarnok." „Egy nő elégetése." — Büvészeti mutatvány. (Képekkel.) — „Irodalom és müvészet," „Közintézetek és egyletek," Sakkjátek. Képtalány, Egyveleg stb rendes rovatok. — A „Vasárnapi Ujság" előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok"-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a, Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utcza 4.. Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap" legocsóbb ujság, a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

— A **„Zenélő Magyarország"** zenemü folyóirat, mely félévi fennállása óta változatos gazdag tartalma, s mesés olcsóságánál fogva máriateljes mértékben hóditá meg a magyar zenekőzönséget, most julius elsejével, hogy önálló nagyobb szabásu darabokat is felvehessen müsorába, s azt, még változatosabbá tegye — bavonta 2 szer jelenik meg, de a kétszeresné még 2 oldallal több — igy 10 oldal zenemü tartalommal. Egy negyedévben igy az eddigi 52 oldal zenerész helyett 60 oldalt hoz 1 forint előfizetési árért remek szép könyomatu czim boritékban. A méltán nagy elterjedtségre érdemes vállalat 26 dik száma bozza Huber Gyula „Minél szebben" népdalát, Waldteufel „Délibáb" keringőjét. — Carmichael „Ragyogj re m estcsillagom!" remek dalát és Yvon "A czigány arája" divatos polka mazurját. Egyes füzet ára 20 kr. A szép lap megérdemli, hogy egy zongoráról se hiányozzék, s ajánljuk is minden zenekedvelőnek azt megszerezni.

Budapest, 1894 julius hó 2-án.

Budapesti értéktőzsde.

A „Belvárosi bank- és váltóüzlet" Hecht Samu — Bpest, Kossuth Lajos-utcza 13. — jelentése.

Utolsó jelentésünk óta a kétünnepnap megakasztotta a spekulatió tevékenységét, mely különben is nagyon korlátolt az előre haladott időnyre való tekintettel. A tőzsdeforgalmunk nagy része immár a különböző fürdő helyeken piheni ki az eddig izgalmakat. Az árfolyamok ingadozása alig említésre méltó és minden jel arra mutat, hogy legközelebb a tőzsdén várható nevezetesebb mozgalom A nemzetközi értékek és első sorban az osztrák hitelrészvény, ugyszólvan teljesen változatlan. A bányaértékek közül a rimamuranyi vasmü egy átmeneti gyöngülés utáu ismét erőteljesen javult. Bankrészvenyek közül a magya hitelbank gyönge irányzatott követett, ugyszinten a leszámitolcbank részvényekben is a spekulaczió realizálásai árhanyatlast idéztek elő Jelzálogbank részvények tovább emelkedtek. A helyiérdekek közul ismet a városi villamos vasut részvényeit favorizálta a közönség ar a a hirre, hogy a folyalatti vasut munkalatai nemsokára megkezdődnek „Az osztrák hitelrészvények prolongatioja megdrágu t, pénzviszonyok mellett folyt le, a mi az irányzatot is kedvezőtlenul befolyásolta. A járadékpiacz szilard de üzletlen Erczváltók és valuták feszesek. A lefolyt hét nevezetesebb arnyadozasai a következő keretben történtek:

Osztrák hitel: 350 60 - 352-ig Magyar hitel: 441.60—443 25-ig Rimamuranyi: 255 — 258-ig. Allamvasut: 341 80—342 40-ig.

Ki nyert?

Huzás junius 30.

Bécs:	57	87	78	88	46
Graz:	42	1	33	17	49

Szerk. üzenet.

— Sopron. Rendesen és bérmentve megérkezik. Köszönet.

— Z. Egerszeg Mindkét számot megküldöttük

— F. K. Köszönettel vettük. Az időszerüt közöljük, többit sor szerint

— Fr Azonnal megtettük.

— V. V. Nincs sehol.

— N K és K. T. Nem közölhetjük

— N. Helyben. Magan reclam levén, nem közölhetjük.

— Murasszombat. Köszönettel vettük. Id

— Keszthely. Tárgyhalmaz miatt jövőre kelle hagynunk

— M. Bpest. A kis könyvek ügyében intézkedesedet kérjük

— D V. Megkaptuk

— B. Csaba. Intézkedtünk.

— El Valasz küldve lett.

Vasuti menetrend.

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás Kanizsáról				Erkezés Kanizsa			
	vonat	óra	perczs	idő	vonat	óra	perczs	idő
Pragerhof	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	33	regg
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u
	gy. v.	12	20	éjjel	sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	6	50	este	v. v.	7	59	regg
Bécs Sz. Iván Bécs	sz. v.	6	05	regg	sz. v.	3	42	regg
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	34	d. u
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg
	sz. v.	12	45	éjjel	sz. v.	10	15	este
Budapest	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	50	regg.
	v. v.	10	—	regg.	sz. v.	1	39	d. u
	sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	44	este
	sz. v.	12	15	éjjel	gy. v.	12	10	éjjel
Barcs	sz. v.	4	57	regg.	v. v	9	40	regg
	sz. v.	2	25	d. u	sz. v.	1	26	d. u.
					sz. v.	11	34	éjjel

Felelős szerkesztő és kiadó

BÁTORFI LAJOS.

Nyilttér.*)

Henneberg G. cs. és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben** privát megrendelőinek-ára közvetlenül szállít: fekete, fehér s színes selyemszöveteket méterenként 45 kr.-tól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen. Szép, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín, a royalatokul Minták postafordulával küldetnek. Nyugtazha czímzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros belyeg ragasztandó.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybantalmak ellen, továbbá a légzési és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

LITHION FORRÁS

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatásu!

Kellemes ízű! Könnyen emesztető!

Kapható asvanyvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

SZEKERES JÓZSEF

hagyatékához tartozó s Nagy-Kanizsán a Bajza-utczában levő földszinti ház készpénzfizetés mellett eladó. Feltételek megtudhatók Dr. SZIGETHY ELEMÉR zala-egerszegi ügyvédnél.

„HANNA-SÖR."

A **Hanna malátagyár és gőzsörfőzde** (tulajdonosa **Fischer József Mährisch-Neustadban**, nem rég két budapesti vendéglőben, számos budapesti vendéglő és étteremtulajdonos jelenléteben kóstolópróbára nyitott **Pilzenl versenysör (Hanna sör nevezve)** mindinkább elterjed. A sörszakértők egyhangu itélete szerint ez a különös világos sör de tömör es sulyos habja valamint kiválóan kellemes komló-keserujeje által kitünő remek termék, arra van hivatva, hogy a pilzeni sörnek komoly konkurrenciát csináljon. Nincs e sörön kivül meg egy második, mely mindazokat a tulajdonokat, a melyeket a pilzeni sörben dicsérnek, annyira magában egyesitené, s nincs tehát kivüle még egy, mely a pilzeni sörrel versenyeghetne.

A Mährisch Neustadban termelt Hanna-sör ezen tulajdonságai miatt a most éppen Bécsben lefolyt sörkonkurrenczia és élelmiszerkiállitásban, daczara annak, hogy a világ minden részéből mintegy száz sörfajt vetélkedett, a legmagasabb díjak egyikével

az ezüst állami éremmel

lett kitüntetve és nem fér hozzá semmi kétely, hogy ez a nemrég Bécsben, Brünnben, Drezdában, Budapesten, sőt ujabb időben Párisban is nagy sikerrel meghonosított sör Magyarországban is szert fog tenni számos barátra.

Megrendelések bordókban á 25, 50, 100 liter es üvegekben á 50 darab ládánként Intézendők **a budapesti főképviselőség czimére:**

BAUER LAJOS és TESTVÉRE,
V., Arany-János utcza 9

Gyógyszerész gyakornokul

egy jó házból való 6—8 osztályt végzett fiatal ember kedvező feltételek mellett elfogadtatik **Sümegen**

E. Dervarics István

gyógyszertárában.

HIRDETÉSEK.

SZT.-MARGITSZIGETI

ÜDITŐVIZ

LEGKIVÁLÓBB ÉS LEGEGÉSZSÉGESEBB

ásványos savanyuviz.

Kitünő eredménynyel használtatik: gyomor- és bélbajoknál, garat-, gége-, tüdő- és hólyaghurutnál.

Kapható a legtöbb kereskedésben és vendéglőben.

Aki betegsége alapokától meg akar szabadulni biztos alapon, felelősség mellett;

Aki a testében létrejött korokat nem akarja nagyon, vagy le győzhetlenné tinövesztení;

Aki a mai gyógytudomány sikertelen hatásáról már meggyőződött;

Aki a ragadós és járványos betegségektől magát megőrni akarja;

Aki ép utódokat és igy biztos alapon családi boldogságot akar;

Aki az ongyilkosságtól és tébolyháztól meg akarja magát menteni;

Aki vagyonát és családját tönkretenni nem akarja;

Aki munkaképes akar lenni és a

az olvassa el **Fazekas Danielnek „Ki akar egészséges lenni?"** czimü füzetét, melyben **Londonban** és hazánkban 35 évi orvosi gyakorlata alatt szerzett tapasztalatait a szenvedő emberiség javára megirta. Egész bizalommal fordulhat hozzá bárki, aki szenved és fájdalmaitól szabadulni akar. Lakása Budapest, felső erdősor 25, az., hol vasárnap kivételével rendel délután 2—4-ig. Szegényeknek d i j t a l a n u l 6—7 óráig. A fennt emlitett füzet ugyanott megrendelhető 1 frt előleges beküldése mellett.

Mindennemü hangszerek és zenélőművek javitása és hangolása szakszerü pontossággal eszközöltetik.

A Columbus cimbalomverőfej megszünteti az eddigi pamutozást és czérnazást, erős és csengő hangot nyerünk általa. Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is huzhatja. Sohasem pusztul el. Ára e verőpálczákkal együtt az utóbbiak minősége szerint 2.—, 2.50, 3.— és 3.50. Külön a „Columbus" verőfej párja 1 frt.

LEGUJABB! LEGUJABB!

INTONA változtatható érczjátéklapokkal és korlátlan műsorral. Ezen uj találmányu hangszerrel minden előzetes tanulmány es zene ismeret nélkül száz meg száz tetszészerinti zenedarabot lehet játszani.

Ára 12 frt, a kötlapok drbja 30 kr.

Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesittetnek.

Elpusztithatlan acélhangokkal.

Dr. Dreiszker József-féle

Hidegvizgyógyintézet

KŐSZEGEN (Vasmegye.)

Ezen intézet a m. kir. miniszterium általi engedélyezett. Rendszere: **Prisnitz** és **Kneipp**. Egész éven át nyitva áll. Árak telje ellátás mellett igen mérsékeltek. Prospektus kivánatra ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

A Richter-féle *Tinct. Capsici comp.*

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt igen jó hirnevnek örvend.

Ezen fájdalomcsillapító bedörzsölés valamennyi köszvény, csúz és tagszaggatásban szenvedő egyeneknek ez uton legyen ajánlolag emlékezetbe hozva. Ezen tinktura már 25 év óta, mint legmegbizhatobb háziszer általánosan kedvelt és ennélfogva más további ajánlasra nem szorul.

Csekely ára, üvegenként 40 kr., 70 kr vagy 1 frt. 20 kr. vagyontalanoknak is lehetővé teszi, ezen kitünő háziszernek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony" védjegyre ügyelendő, nehogy utánzatot adjanak, mert csak a vörös Horgonynyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszertárához: Richter gyógyszertára „az arany oroszlánhoz" Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

Ujszülött gyermekek, kik anyjok által éppen nem, vagy csak tökéletlenül lesznek szoptatva, a H. Nestlé-féle gyermekliszt használata folytán okszerü módon tolnevelhetők. **Mintaadagot**, nemkülönben rop ratokat, melyekben a készitésmód s a kontinens legelső szaktekintelyeinek, menházak és gyermekkórházak szamtalan bizonyitanya foglaltatik — kivánatra ingyen küld a központi raktár:

F. BERLYAK I., NAGLERGASSE Nr. 1.

Henri Nestlé-féle gyermektápliszt 90 krajczár. Henri Nestlé-féle mesterséges tej 50 krajczár.

F. BERLYAK,

BÉCS I., NAGLERGASSE 1.

Raktár minden gyógytárban és füszerkereskedésben.

Felhivás

kisbirtokosok, gazdasági és házi-ipar eszköz kiállitására Martonvásár.

A kiállitás tartama 1894. augusztus 12—15-ig tart.

A kiállitás 5 csoportból áll.

I. Talajmivelési eszközök.
II. Termény tisztitó eszközök.
III. Takarmányozó eszközök.
IV. Gazdasági kézi eszközök.
V. Házi-ipar eszközök. Méhészet, selymészet.

Bejelentések elfogadtatnak 1894. julius 20 ig. A kiállitott tárgyak aug. 8-án fogadtatnak el.

A kiállitás tartama alatt felolvasások és gyakorlati előadások tartatnak, valamint ekeverseny is leend.

Bővebb felvilágositást nyujt a

Kiállitás igazgatósága Martonvásáron.

Szabadalom és mintavédjegy ugyanoda

10 □ m. 1 kilo 1.50 kr., teljes másolókész, nem ragad

Valódi csak üveglaskóban 1/2 s 1 kilo ezen fekete ábrával

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

[illegible] hogy a szobák [illegible] a kellemetlen szag [illegible] mely az olajfestéknek és az olajlakknak sajátja, elkerültetik. Kmellett a használata olyan egyszerü, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A pallót nedves tárgyral feltörlöttre, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

szinezett szobapalló-fénymázt,

sárgásbarnát és mahagonibarnat, mely akár csak az olajfestek fölé be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy uj pallóra. Teljesen befed minden foltot, korábbi mázolást stb. van azután

tiszta fénymás (szineztelen)

uj pallóra és parkettre, mely csupán fényt ad. Különösen parkettre s olajfestékkel már bemázolt egészen uj pallókra való.

Csak fény: ad, annélfogva nem födi el a famustrát.

Postaküldmény, körülbelül 35 négyszög mtr. (két középnagyságu szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 5½ márka.

A közvetlen megrendelések minden varosban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessenek jól figyelni a czégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létezo gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisitják, s sokkal rosszabb, s gyakran a czélnak meg nem felelő utánozatok forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyetlen gyártója,

Prága. K. Berlin.

Zürich.

N.-Kanizsa: NEU és KLEIN.

Ásványfürdő **Daruvár** Slavoniaban.

Vasut állomás.

Vastartalmu hévviz. 42°—50° C.

Saison május—október. Fürdőorvos: Dr. Degrè Vilmos Bécsből.

Porczellán, márvány, kő, tükör, iszap-fürdők. Hires gyógyhatás női betegségeknél is; terméketlenség, fehérfolyás, sápkór stb., csúz, csonttörés és idegbántalmaknál stb., továbbá ujonnan épült

„Hidegvizgyógyintézet."

Gőz cabinok, hideg és temperalt tükör-fürdők, hideg és meleg Douch-ok stb., valamint **Kneipp Seb.-féle**

„Vizgyógyintézet,"

mely főt. **Kneipp Seb. plebános ur utasitásai** folytán egészen a **wörishofeni intézet mintájára** épült s rendeztetett be. A fürdő orvosa e czélból **Wörishofenben** időzött huzamosabb ideig tanulmányozás végett, az igazgatóság pedig főt. **Kneipp Seb plebános** ur által személyesen ajánlott s tanult fürdőmestert alkalmaztatott **Wörishofenből.**

Védjegy.

Gyomor- és vesebajok, székrekedés, fejfájás, szédülés, aranyér, végbél dudulás ellen

igen jó hatással vannak a 18 év óta hires „malaczkai karpáti egészségi labdacs", összeállitva a hirneves dr. K v a p i l utasitása folytán

Friedrich János gyógyszerésztől Malaczkán a Karpátoknál.

Egy skatulya ára 21 kr., egy tekercs ára 6 dobozzal 1 frt 5, bérmentetlen küldeménynél 5 krral a bélyegért több. Ha a labdacsok árához 20 kr. mellékeltetik és az egész összeg postautalványon elküldetik, akkor a megrendelt mennyiség az összes birodalomba bérmentve küldetik.

1894. HÁLAIRATOK.

Tek. gyógyszerész ur! Az ön nélkülözhetetlen labdacsaiból sziveskedjen számomra 4 tekercset küldeni, továbbá felkérem a tek. gyógyszerész urat, hogy készlete legyen nagy mértékben, mert egész körcsoportomat el akarom látni ebből a megbecsülhetetlen szerből, hozzám több felől küldöttek labdacsokat a kértek a pártolasra, én visszaküldöttem, minthogy ezt a labdacsot a legjobbnak találtam s mindazok, a kiknek eddigelé hoztam, dicsérettel halmoztak el.

Gyergyó-Szt.-Imre, 1894. február 2.

Tiszteltettel és kész szolgálattal
Dr. HERBETH KÁROLY, járási kórorvos.

Tekintetes Friedrich János gyógyszerész urnak Malaczkán.

Csak egynehány napja, hogy labdacsaiból egy skatulyát kaptam. Eddig nem hittem volna, hogy ezen labdacsoknak oly csoda hatásuk van.

Egyuttal pedig köszönetemet fejezem ki sógorom és sógornőm nevében, kiknek szintén juttattam belőlük.

Sziveskedjék tehát póstafordulóval minél hamarabb egy tekercset küldeni. Tiszteltettel

Zombor, 1894. február 23-án.

SCHLAGETTER FERENCZ kereskedő segéd

Tisztelt uram!

Két év óta szenvedett feleségem aranyérben és székrekedésben és hiába használt mindenféle orvosságot, csak miután az ön karpáti egészségi labdacsaiból egy tekercset fogyasztott, szünt meg a baja. Egyuttal felkérem, sziveskedjék egyik ismerősöm számára egy tekercset küldeni. Tiszteltettel

Zsupanje, 1894. febr. 22-én.

TÓTH REINHARDT gépész.

Tisztelt gyógyszerész ur!

Sziveskedjek 2 tekercs karpáti egészségi labdacsot, póstafordultával küldeni, mert nélküloz nem tudok meglenni Gyomorbajomban oly aldasos hatassal voltak, hogy szivesen ajánlom ismerőseimnek. Tiszteltettel

Stolczfust, 1894. febr. 7-én.

BAUMGARTNER MIHÁLY sáfár

Tekintetetes gyógyszerész ur!

Sziveskedjék karpáti egészségi labdacsaiból 2 tekercset küldeni, mert olyan jó hatással birnak, hogy minden más szert mellőzni lehet. Tiszteltettel

Glogovácz, 1894. február 22-én.

WOLF TAMÁS fodrász

Tisztelt uram!

Winternicz a bécsi egyetem orvosi szakának tanár ura, értesitett, hogy igen jó vertisztitő labdacsai vannak.

Sziveskedjék tehát labdacsaiból 2 tekercset póstafordultával küldeni. Tiszteltettel

Bécs, 1894. márcz. 1-én.

HORACE DE MAYER

Tisztelt gyógyszerész ur!

Sziveskedjék ujból nyolcz rubel értékü karpáti egészségi labdacsot számomra küldeni. Minthogy oly kitünőek és rendeltetésüknek megfelelnek, már az előbb rendeltek mind eladtam.

Ha ezeket is eladtam, ujból fogok rendelni. Fogadja egyelőre köszönetemet, minthogy feleségemnek is igen jót tettek.

Tisztelettel

Kokand, (Orosz-Ázsia) 1894. jan 23-án

WILDE E. gyógyszerész

Aranyérmekkel kitüntetve — Első cs. és kir. kizár. szabadalm — Aranyermekkel kitüntetve

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

KRONSTEINER KÁROLY Wien. III. Hauptstrasse 120. sz. saját hazában

Főherczegi és herczegi uradalmak, cs. és kir katonai raktárak a összes vasut-, ipar-, bánya- és hámortársulatok, **épitkezési vállalatok, vállalkozók és épitőmesterek,** valamint gyártulajdonosok szállitója. Ezeket a festékeket épületek befestésére használják, [illegible] 40-féle különböző szin van, kilojuk 16 krtól fölfelé, mészbe oldható, teljesen hasonló az olaj-mázolashoz. — **Mintalapokkal** használati utasitással ingyen és bérmentve szolgálok

Biztos állás.

Fiatal emberek, izrael. 18—23 éves katonaság alól felmentve, kik áruk bevásárlására és eladására ügyességgel és ismerettel birnak, Münchenben egy nagykereskedésbe azonnali belépésre kerestetnek. Ügyes és szorgalmas ifjaknak biztos jövő kilátásba helyeztetik. Ajánlat fényképpel 4708 szám alatt **RUDOLF MOSSE**-hoz Münchenbe intézendő.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós győzyhatásu a legmakacsabb **gyomor** és **altesthásulmak**, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött **székrekedés**, **májbántalom**, **vértelenség**, **aranyér** és a legkülönbözőbb **sói betegségek** ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — **Ára egy lepecsételt eredeti dobozban 1 frt o. é.**

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll" feliratu ólomzattal van zárva. A **Moll-féle francia borszesz és só** nevezetesen mint **fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer** kiszczony, csuz és a meghüles egyéb következmények ellen legismeretesebb népszer. — **Egy ónozott eredeti üveg ára 96 krajczár.**

Moll Salicyl szájvize.

(Főalkatrésze: fűzolysavas sziksó.)

A mindennapi szájtisztitásnál különösen fontos hármely korú gyermekek, mint felnőttek számára; mert e szájviz a fogak további épségét biztositja s egyszersmind ószer fogfájás ellen. — **Egy Moll A védjegyével ellátott üveg ára: 60 krajczár.**

(691) **Főszétküldés:**

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,
Bécs: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

Birtokvétel.

Azonnali készpénz fizetés mellett kerestetik egy nemesi

Birtok

200000 forintig terjedő árban és egy

Uradalom

600000 frt értékben.

Előnyös fekvés, szép kastély, jó gazdasági épületekkel első minőségű szántófd. vagy értékes erdő kivántatik. Ajánlatok csak a tulajdonosoktól **Patz Richard**-hoz Bécs, IV. Margarethenstrasse Nr. 12 intézendők.

BIKSZÁD

gyógyfürdő

Szatmármegyében.

Megnyitás: május 15-én.

Egy [illegible] nagyon, konyhasós savanyuviz kitünő hatasu **heveny és idült gyomor- és bélhurutban, a legczászervek hurutos bántalmaiban, máj- és epe bajokban, vese és a hugyhólyag** betegségeiben.

Ezen évben nagy átalakulások történtek, ugy a fürdő szépészeti, mint gyógyb rendezését illetőleg.

A fürdőben **ivó-, fürdő- és belégző** gyógymód alkalmaztatik Savó kura, ilidegvizgyógyintézet. Zuhanyok. A betegek szórakoztatásáról kellőleg van gondoskodva.

Kitünő élelmezésről ez évadban, valamint a jövőben is az által lett gondoskodva, hogy szerződtette a budapesti **Pannonia szálloda főszakácsát, Lukáts Ferencz urat**, kinek országos jó hirneve minden tekintetben nemcsak biztositékot nyujt ban-m a legmagasabb igényeknek is képes lesz megfelelni.

Vasuti állomás Szinyér-Váralja és Técső, hol alkalmas kocsik kaphatók, hármely állomástól $2^1/_2$ ára alatt el lehet érni a fürdőt. Helyben fürdőorvos és posta.

A bikszádi gyógyviz országos főraktára **Édeskuty L. cs. és kir. és szerb királyi udvari szállitónál V ker Erzsébetter 8 szám alatt van**, ahol az mindig egészen friss töltésben beszerezhető.

Gyógyfürdő-igazgatóság.

A valódi mosható

Padlózat-fénymáz

Csak akkor valódi, ha az aranyszál fényezett szelencze a fenti védjegyét vörös mezőben hordja

a legjobb és legolcsóbb eszköz a kocskás (Patent), padló, vagy fénymázolt padlózat beeresztésére. Azonnal megszárad, és kefélés nélkül tükörfényt, állandó fényt kölcsönöz. Kaphato szinteleu, világossárga, sárga, sötétsárga vörös és dohbarna szinben. Egy szelencze ára 45, 85 és 1 frt 60 kr.

Szab. Tánczterem-fecskendő máz

a legkedvelt és legczélszerűbb [illegible] alakban [illegible] helyiség padlózata [illegible] kr.

Szab. Fölkefélő-máz.

Tetemesen megkönnyíti a fölkefélést és az ez által megkefélt talajt a nedvesség és por ellen ellenálló képessé teszi. Fehér és sárga szinben darab szám 20 kr

Árjegyzéket díjmentesen küld

SCHNEIDER & COMP.,

BÉCS, VII., Hundsthurmerstr. 141., I. Herrengasse 10.

Kapható: Fesselhofer József, Marton és Huber, Neu és Klein, Rosenfeld Adolf és fia uraknál N. Kanizsán és Kalmán J. Ziegler A. Komarom; Hubaszky Adolf, Jan Ferencz Zala Egerszegen, [illegible] valamint minden nagyobb fűszer, festő-karn kereskedésben és drogueriákban

Csak akkor valódi, ha minden darabon a [illegible] védjegyet viseli.

MAGYARORSZÁG.

TELJESEN FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **HOLLÓ LAJOS dr.**, országgy. képviselő.

REGGEL az ország legtávolabb eső részeiben is már az olvasó kezeiben van.

A **Magyarország** politikai, közgazdasági és társadalmi tudósitásaival az **összes lapokat megelőzi.**

A **Magyarországból a** közönség már kora reggel olvashatja az országgyülés tárgyalásait kimeritő alakban, az aznapi összes külföldi és belföldi eseményeket, kimeritő tőzsdei tudósitásokat stb. stb.

A **Magyarország** eddig is tanujelét adta, hogy férfias bátorsággal küzd az ország függetlenségéért és önállóságáért, és szembe szál **minden korrupcióval** és közéletünket minden visszaéléstől megtisztitani törekszik.

A **Magyarország** **független minden hatalomtól, minden magánérdektől,** senkinek alárendelve nincs, s igy mint a nyilvánosság és a közérdek organuma **folytonosan fejlődve és megerősödve** áll jövőben is **a közönség szolgálatára.**

A „Magyarország" előfizetési ára:

Egész évre	14 frt — kr.	
Félévre	7 „ — „	
Negyedévre	3 „ 50 „	
Egy hónapra	1 „ 20 „	

Szerkesztőség: VIII. ker., Fhg Sándor-utcza 2 sz.

Kiadóhivatal: IV. ker., **Rostély-utcza** 2 sz.

Kathreiner

Kneipp-maláta-kávéja

az egyedüli, a mely a valódi kávébab izével és aromájával bir. Ez utóbbihoz kezdetben egy harmad-, később a fele keverendő.

Kathreiner

Kneipp-maláta-kávéja

használatban a legolcsóbb vegyület a babkávéhoz, melynek az egész-égre károsan ható alkatrészeit egyszersmind elenyészti.

Kathreiner

Kneipp-maláta-kávéja

jelenleg oly kitünően készittetik, hogy a babkávéval egyszerre őrölhető és minden szokott módon elkészithető.

Kathreiner

Kneipp-maláta-kávé

tisztán élvezve is (tejjel, czukorral vagy mézzel) fölötte kellemes, jóizü és egészséges italt képez.

Minden háztartásban és minden kávét élvezőnek ennél fogva nélkülözhetetlen a

Kathreiner.

Kathreiner

Kneipp-maláta-kávéja

ugy tisztán, mint vegyiték alakjában, tudományos és orvosi szaktekintélyek által a leghatásosabban ajánltatik.

Kathreiner

Kneipp-maláta-kávéja

különösen nőknél, gyermekeknél, vérszegényeknél, gyomor- és idegbetegeknél bir kitünő hatással.

Kathreiner

Kneipp-maláta-kávéja

mint hazai gyártmány kitünő családi és egészséges kávé, mely mindenütt kapható — $^1/_2$ kilő 25 kr.

Kathreiner

Kneipp-maláta-kávéja

közkedveltsége miatt sokszorosan utánoztatik. Nyitva kimért áru vagy csalárdságra számitott csomagokban ievő határozottan visszautasitandó.

Csak az eredeti fehér csomagok kérendők, melyeken világosan kivehető e név:

Kathreiner.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1894. julius 14-én. 29-ik szám. XXXIII. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
a hasábos petitsorban 7, másodszor 6, a minden további sorert 5 kr.

NYILTTERBEN
petit sorunkent 10 krért vétetnek fel. Kincstari illeték minden egyes hirdetésert 30 kr. fizetendő

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemény Bátorfi Lajos szerkesztő-kiadó nevére czimzettel Nagy-Kanizsa a bérmentve intézendők

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

„a nagy-kanizsai Délzalai Takarékpénztári „Önsegélyző szövetkezet“, a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság“, a „nagy-kanizsai- és fityehházi önkéntes tűzoltó-egylet“, a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület“ a „nagy-kanizsai tanitói járáskör“, a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet“, „n.kanizsai izr. jótékony nőegylet“, „szegények tápintézete“, a „katonai hadastyán egylet“ a „soproni kereskedelmi iparkamara“ nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Szentgyörgyvölgye, 1894 julius 13.

Felséges szép napra viradtál drága Barátom!
Negyven egész évnek ünnepi dísze biz ez.
Mennyi dicsőt műveltél, tettel, fáradozással
S íme a jó Isten megfizeté Neked ezt.
Tanpályád tövises kétségtelenül, de azért még
Ennyi időt érvén, jó szived érzi a kéjt.
Hogy Szentgyörgyvölgyének az apraja mind Veled érez
És az idősbek, most hálaimát rebegők
Hosszu életedért s községed messze határán
Tul is imát mondunk s áldjuk az égi Atyát,
Hogy megtartott teljes erőben, lelki gyönyörrel.
Élvezvén korod ily messzeható örömét. —
Boldog ez a község s hiveid sokasága valóban
Majdnem félszázad csendje borul Tereád.
Visszatekintvén állásod sikerére dicső, nagy
Gondolat és szent czél gyujtja örömre szived
És ez örömben itt mi is osztozkodni kivánván,
Eljöttünk hozzád ünnepi vágyakozón.
Hódolatul jobbunkat vedd Te baráti kezeddel
S óhajtásunk: még üdvteli éveket élj!
Bird a szerencsét karjaidon, meg honfi szivedben
Éljen erő, mint élt. Áldjon az Isten ezért!

BÁTORFI LAJOS.

Az anyákhoz, leányaik neveléséről!

(Vége.)

Ezen szomoru jelenség átkos következményeként pedig fiatal leánykáink, kik az üres dicséret, a hizelgés iránt fájdalom: nagyon is fogékonyak; önállóan distingválni pedig még nem képesek, — ha a józan gondolkodásu és látásu okos anya biztosan és helyesen nem igazgatja, — elvakittatnak ezen dicséretek által és a külsőségeket felcserélvén és összetévesztvén a lényeggel, minden idejüket, minden fáradozásukat, minden törekvésüket külsejüknek minél feltünőbb módon való diszitésére forditják, és mialatt órákat töltenek a tükör előtt, a sziv és lélek képzéséről és nemesitéséről teljesen megfeledkeznek. A gyakori hizelgéstől tévutra vezetve, képzelt tökéletességükben a vesztőkre törnek; a legkiméletlenebb egoistákká lesznek, kik valóságos despotismussal uralkodnak környezetük fölött, mélyre nézve csakhamar elviselhetlen teherré válnak. — Hány ilyennel találkozhatunk az életben, a ki csak egy kissé figyelemmel kisérte és tanulmányozta is az ily ferde nevelésben részesült leánygyermekeket. Az ilyen nevelés ad azután a társadalomnak olyan nőket, a kikre nagyon találóan alkalmazhatók XIV. Lajosnak ama nagy nevezetességre jutott szavai, hogy: „E két asszony között a barátság föntartása több fáradságomba került, mint az európai békének a föntartása.“

Hogy pedig mind ez ne következhessék be, első sorban az anyák kötelessége, hogy leányát óvja meg mindazon emlitett léha emberek társaságától, kik előtt a világon semmi sem szent, ki a mint ezt nagyon, de nagyon is gyakran láthatjuk, nem respektálják meg a 13—14 éves iskolás leánykának naivitását sem és durva kezekkel ragadják ki gondatlansága boldog világából. Ugy beszélgetnek vele éppen, mintha 20 vagy 24 éves volna és nem tesznek különbséget a gyermekekkel és felnőttekkel folytatott társalgás között, aminek azután a leánykáknak az a bizonyos sokat fölpanaszolt korai érettsége lesz a következése: blazirtságukban nem különböztetnek, mértéket nem tartanak s megérdemelnék, hogy minden okos anya bottal vezesse el őket háza tájékáról Csakhogy fájdalom a legtöbb szülő a helyett, hogy a jelzett társaságtól megóvná gyermekét, még kitünteti az ilyen éretlen embereket, mert hizeleg szülői hiuságának, hogy leányát olyan kitünő teremtésnek tekintik.

Az anyáknak — a női nevelés ezen Istentől hivatott védszentjeinek — kellene tehát saját példájukkal oda hatni, hogy leányaikban az ilyen üres beszéd iránt való fogékonyságot elöljék; hogy megértessék velük, miszerint az e fajta dicséretek tulajdonképpen ostyában beadott sértések, mert az illető, ki azokat osztogatja, föltételezi a megtisztelt nőről, hogy az elég gyarló és korlátolt e hizelgéseket készpénzként fogadni és talán még való állitásoknak is venni.

A milyen az anya — mondja nagyon helyesen a közmondás — olyan a leánya Az anya és leánya közt egészen más viszony áll fönn, mint például az apa és fia közt. A fiu nem lehet az apa folytonos felügyelete alatt, mert ő inkább a külvilágban és külvilágnak neveltetik; neki meg kell ismerkednie az életnek sokoldalusságával, mert jövendő működésének köre beláthatlan.

Az anya leányával ellenben folyton a legközvetlenebb legszorosabb érintkezésben vannak és maradnak a szülői ház szük körén belül. Az anya első tanitója, első nevelője leányának és az marad mindvégig, és mint ilyen állandó és maradandó hatást gyakorolhat gyermeke lelkületére, mely fölött a szeretet varázsvesszejével korlátlanul uralkodhatik. A leányok soha nincsenek magukra hagyatva hanem ellenkezőleg szakadatlanul az anyának felügyelete alatt, annak társaságában, az ő bűvös hatásának befolyása alatt.

Azért lebeg az ő szemeik előtt az édes anyának lelki képe mindig, mint a nőiesség ragyogó minta és példaképe.

Ha már most magának az anyának lelkét is megszálva tartja a hiuság ördöge: van e annál természetesebb valami, minthogy gyermeke követni fogja ebben is, és ezt annál inkább, mivel a hiu anya, nehogy gyermeke előtt igazságtalannak tessék, még legyezgetni fogja leányának hibáját, kiben saját gyengeségének hűmását bámulja. Kerüljék tehát az anyák a hiuságnak még látszatát is, ugy ruházatukban, mint viselkedésükben és akkor megfogják érni azt az örömet, hogy inkább egyszerüségre mint pompára; inkább szerénységre, mint feltünésre, inkább háziasságra mint szereplésre törekvő leányaikra büszkén és jogos nemes önérzettől dagadó kebellel fognak mutathatni a Gracchusok anyjának szavaival: „Ime, ezek az én ékszereim és kincseim.“

„Átkozott legyen, — mondja századunk egyik legnagyobb gondolkozója, Eötvös József — ki a gyermeknek virág helyett borostyánt nyujt.“ — A természet akarja, hogy

TÁRCZA.

Mi volt lelkem?

Mi volt lelkem, mi volt szivem?
Önmagamtól azt kérdezem!
Álmok, ábrándok tanyája,
A szerelem szép virága:
Méhecskéktől körül dongva,
Harmatgyöngyjegyi szirmaiba.
Édes ábrándoknak éltem,
Szerelem volt egész éltem.
Csak felöled álmadoztam
Éjjel nappal, ... bár titokban!
A virágnak, a lepkének
Mondogattam, ... nem szeretlek!
Pedig hazugság volt szavam,
Mikor szivem megtagadtam
Azt akartam, hogy ne sejtse
Szerelmemet földszülötte,
Legyen titok, édes titok,
Melyet csupán csak én tudok!
Mégis mind, de mind megtudta,
Lepke, csillag, rét virága;
Aruló volt a sóhajom,
Mely utánnad kelt ajkimon.
— — — — — — —
Most mit érzek? Lelkem, szivem
Minden megváltozott, minden!
Eltüntek a fényes álmok,
Sötét árny maradt utánnok.
A mióta elröpültek
A szép álmok, a remények,
A nap többé már nem ragyog,
Homályosak a csillagok
Lelkem is borongóvá lett,
A mióta a szivemet,
Megcsalatás fagya érte.
A mióta a szerelme
Elrabolva, ki lett játszva,
A mióta a fájdalma
Kikczagva, kigunyolva,
Hűtlenségnek lett játéka.
Széjjel foszlott minden . . . . minden,
A reményem, a szerelmem . . . . .
Hűvös alkony borult rájok,
Nem harmatos éjszakájok.
Alvó tűzzé vált szerelmem,
Elhamvadt sok, szép reményem

CZIKLE VALERIA.

A polgári házasság Göcsejben.

— Elbeszélés. —

Görbeszegen ott ütötték fel a pletykapadot, ahol az a három akáczfa van, melyek előtt Braun Salamon korcsmája emelkedik. Az akáczok árnya alatt szokták összejönni a görbeszegi, tekintélyes komámasszonyi és szomszédasszonyi karok és rendek, hogy fontosabb kérdésekben vitatkozzanak. Fontos szerepet játszott ez a hely már a multban is, ugy annyira, hogy mindenben ez volt az irányadó.

Most is éppen két jeles tag van a fenti helyen, élénk vitába merülve.

— Az még semmi, magyarázza Panna néni, hanem az valami, amit Füligláb komámasszony mondott. Igaz, azt is a lelkemre kötötte, hogy ne mondjam el másnak; nem is mondom én senkinek, csak magának lelkem, galambom, hogy a Kondorosi földesur Bélája Spitzig Iczigék Regináját szereti, s már azt is beszélik, hogy el is veszi.

— Jaj, angyalom, Panna néném, mi az Isten csodája lesz ez megint?! Keresztény fiu zsidó leányt vesz el?!

— Hm, — lelkem, a mai világban minden megtörténik.

— De hiszen ez csak még sem lehetséges?

— Dehogy nem, édes Istenkém, lehet bizony! Az urak már el is végezték a törvényen; mert tudja lelkem, a burkus-császár megtette Tisza Kálmánt kálomista pápának és ráparancsolt, hogy csinálja ki a dolgot.

Erre a rettenetes valláspolitikai hirre elnémult az ajak és hamarosan szétváltak.

Kányáné asszonyom hazafelé ballagott, s az uj hirt, a földesur fiáról, meg a Spitzig Iczig leányáról senki másnak sem mondta el, csak azoknak, akikkel találkozott, de szigoruan a lelkükre kötötte, hogy tovább ne adják. Még abban a negyedórában én is megtudtam és még sem fordult fel a világ.

Annyi igaz hogy a polgári házasság nagy port vert föl Görbeszegen; s oly változást okozott, aminőre Göcsejben a legöregebbek sem emlékeztek. A keresztény és zsidó-elem közeledett egymáshoz Haxli Béni, a legfeschebb boltos legény Kányáné érdemes leányának udvarolt. Majd meg az a hir járta, hogy Berger sakter fia, a Maxi, a lutheránus pap leánya kedveért egy egész adag sonkát megevett. A sok apró eseményt végre a földesur fiának a viszonya tetőzte be. Ez volt a legérdekesebb, amit görbeszegi csepütelegraf a pletykapadról széjjelröpitett.

—

Kondorosi Béla gazdag család egyetlen örököse, Spitzig meg hires tőkepénzes volt. Az utóbbi gyönyörü lakháza éppen a Kondorosi-kastélylyal állott szemközt. Az épület hátsó részén csinos kert húzódott végig, melyek egyik lugasában Spitzig Regina és társalkodónője Lenke, ültek.

Mit gondol, kedves Lenkém, eljön e ma Béla hozzánk?

— Hihetőleg meglátogat bennünket, mert még eddig egy nap sem mulasztotta el látogatását.

— Hanem azután, szólt Regina, ha csakugyan ugy történik, ne legyen ám édes barátnőm, ismét oly elfogult. Egészen ugy viseli magát Lenkém, mintha gyülölné Bélát; pedig oly kedves modoru, oly szellemes, hogy mindig örömmel várom jöttét.

Ezen gyöngéd figyelmeztetésre Lenke arczát pir boritotta el, s néma maradt.

— Ejnye, bizony megharagudott édesem?

— Szó sincs róla; inkább köszönöm hogy viselkedésem félszegségeire figyelmeztet.

Alig hangzottak el Lenke szavai, Reginát hivták, távoznia kellett.

— Isten kegyeddel, a viszontlátásig!

Kevéssel Regina távozása után Lenke egy aranyszegélyű könyvecskét vett elő s lapozgatni kezdte. Végre hol megállapodott, egy elszáradt buzavirág volt, piros szalaggal átkötve. Kezére hajtotta fejét, sokáig elmerengett a kicsi emlékeu. Ep r ajka mosolyra nyilt, szive lázasabban kezdett dobogni. Édes kéjjel járta be képzelete a multat; s olyannyira lekötötték lelkét annak képei, hogy észre sem vette Béla megérkezését.

— Jó napot kisasszony; bocsássa meg, ha zavarom.

Lenke ijedten csapta be a könyvet, kezet nyujtva Bélának.

— Jó napot uram, tessék helyet foglalni; Regina nem soká fog késni.

— Az ifju gyengéd szemrehányással tekintett a leány szemei közé.

— Hát azt hiszi Lenkém, hogy én . . . .

— Ne szóljon Béla, az Istenért, csak most ne! . . . .

— Eljött az idő; megvallom, ami a szivemen fekszik. Lenkém, hallgasson meg, — szólt Béla, megragadva a leány kezét, — ne kinozza szivemet, hiszen olyan forrón szereti. Nyugtasson meg; csak egy rövidke szót és én boldog leszek.

Lenke arczpirulva sütötte le szemeit.

— Tehát nincs szava hozzám? — Ugy hát az Isten áldja meg!

— Ne távozzék Béla! rebegte a leány és zokogva az ifju keblére borult.

Nem tudott szólni; elfojtá szavát a könny. Minek is szólt volna, hisz az a ragyogó könycsepp a legjobban tudja tolmácsolni a sziv örömét, boldogságát!

Nem sokáig élvezték a szerelem boldog perczeit; Lenkének Regina után kellett távoznia. Egy forró csók és a szerelmesek elváltak.

Béla észrevétlenül távozott a kertből. Örömsugárzó arczczal, fütyörészve rohant el a három akáczás pletykapad mellett, az ott szónokló Panna asszonyt majd hogy el nem taszitá.

Lapunk mai számához fél iv melléklet van csatolva.

a gyermekek gyermekek legyenek, mielőtt emberré lennének. Ha e rendet megakarjuk fordítani, idő előtti gyümölcsöt állítunk elő, melynek sem érettsége, sem íze nem lészen soha.

Lesznek fiatal aggastyánok és vén gyermekeink. A gyermekségnek megvan a maga sajátlagos módja gondolkozásban, szemlélésben, érzésben, és éppen ez oknál fogva nem képzelhetek el esztelenebb és természetellenesebb dolgot, mintha a saját módunkat erőszakoljuk gyermekeinkre; mert valóban szintannyi joggal követelhetném, miszerint valamely 13—14 éves leányka hat lábnyi magas legyen, mint azt, hogy ezen korban higgadtan, érett megfontolással gondolkozzék; a felnőttek észjárásába bele élje magát; azok társaságában és társalgásában jól érezze magát és szórakozásukban kedvtellést találjon. Sok anya azt hiszi, hogy nagyon jól cselekszik, ha mindenüvé, ahol megjelenik, magával viszi gyermekét is. Nem gondolja meg, hogy a gyermeknek gyermek társaság kell és hogy ugyanaz a társaság és társalgás, melyben neki talán legnagyobb kedve és öröme telik, 12—14 éves leánykát halálra untatja; nem várja felfogni, hogy az a szindarab, melynek látása őt kitűnően szórakoztatja, leánykájára annyira izgató hatással van, hogy egész lényét napokra sőt hetekre kiforgatja a maga valójából és míg ő a függöny legördülte után vidáman haza menvén, jóízüen költi el vacsoráját és kitűnően alszik az egész mulatság betetézéseül, az alatt gyermeke, a szokatlan hosszu ébrenlét által is már kihozva a rendes életmód kerékvágásából, meg azután fantaziájának a látottak által történt felizgatása következményeképpen is, álmatlanul virrasztja át nyugvó helyén az éjszakát. Képzelhetni, mennyi értékkel bír a következő napokban végzett akár physikai, akár szellemi munkája az ilyen szánalomra méltó teremtésnek, kit az anyai hiuság vagy gyengeség minden áron idő előtt nagy leánynak akar megtenni. Nem is említem a táncvigalmakon átvirasztott éjjelek szomoru következményeit, melyek még a felnőttebb 18—20 éves leányokra is erős izgató hatást tesznek és eltörölhetlen nyomokat hagynak hátra lelkületükben. Mégis — mintha csak saját gyermekeik vesztére törnének — sok anya leánykáját már iskolás gyermekkorában teszi ki ezen izgalmaknak, melyeknek veszélyétől a lehető legvégső határig kellene őt még a legnagyobb áldozatok árán is megóvnia.

De a mit ily észszerűnek, természetesnek, sőt magától érthetőnek találunk, azt fájdalom, a szülők jó részével megértetni nem lehet. Nemcsak hogy nem halasztják lehetőleg későre a felsorolt dolgokat, ha már minden áron meg kell azoknak történniök, hanem az iskolás korban vonják már bele leányaikat, kiket ily módon, mivel két urnak szolgálni nem lehet, elvonnak tanulmányaik lelkiismeretes végzésétől; systematicze hozzászoktatják a kötelesség mulasztáshoz és megtanítják arra, miként kell a legfontosabb dolgokat is semmibe venni és a kötelesség hangosan parancsoló szavát elhalligattatni.

Ha meggondolnák a szülők és kiváltképpen az anyák, hogy ezek a látszólagos csekély okok, gyermekeik jövő boldogságára nézve mily káros és veszedelmes következményeket rejtenek méhükben, bizony-bizony százszor is meggondolnák, mig gyermekeik dolgában akármily paránynak és semmit mondónak látszó cselekedetre elhatároznák magukat. És hol akad valaki, aki ma, midőn a ferde női nevelés aranykorát éli, a szülők előítéletével és gyengeségével szembeszállani, azokat egy jobb irány követésére rábeszélni merészkednék? Ha arra figyelmeztetnénk valamely anyát, hogy leányának az ilyen szinü vagy szabásu ruha nem áll jól; hogy más szabásut és szinüt varrasson neki, mert abban sokkal jobban fog tetszeni: a leghálásabb köszönettel fogja jutalmazni „nagybecsü és szives figyelmünket."

De igyekezzék valaki ugyanazt az anyát arról meggyőzni, hogy leányának ilyen meg olyan rosz tulajdonai vannak, melyek nem illenek hozzá, eltorzítják lelkét; figyelmeztesse, miképpen lehetne e rosz tulajdonokát kiirtani, helyükbe az erény virágait plántálni, és biztosíthatok bárkit, hogy a mi köszönetet „hivatlan tolakodó beavatkozásért" nyerni fog, azt az ablakjába ki nem teszi, sem pénzért, de még ingyen sem, tőle meg nem vásárolja senki sem.

A szükség; a kényszerüség és a tapasztalás nagy tanitómesterek és későbben jóvá tehetnek ugyan még egyet-mást abból, a mit a rosz nevelés elrontott; de az élet drágán adja leczkéit és a leányok érettebb korukban gyakran nagyon keserves áron jutnak ismét annak a tudására, a mit fiatalabb korukban a téves uton haladó anyai nevelés szivükből és elméjükből mesterséges módon kitörülni iparkodott. Nem kisebb veszélylyel jár a gyermek jövőjére azon körülmény, hogy a szülői háznál a vallásos érzelem fejlesztésére napjainkban éppenséggel semmi gond nem fordittatik. Pedig ez azon érzelem, mely a női erények összességének csiráját rejti magában és az igazi nőiességnek zománczát, fényét képezi. Korunk álmüveltségének és a rosszul értelmezett felvilágosodottságának legnagyobb átka gyanánt tekinthetjük a hitetlenséget, vallástalanságot, mely példátlan erővel hódit a társadalom minden rétegében és valóságos orgiákat ül a családok szentélyében, a honban a régi jámbor szokásokat kiszoritani sikerült.

És mi a nő vallás nélkül? Virág, melynek nincs illata; hajó, melynek eltörött kormányzó kereke és melyet a véletlen hullámai hánynak-vetnek tétova az élet szélvészes tengerén, mig egy erősebb áramlat sziklához veti és eltemeti a szenvedélyek hullámsirjába. A vallásosságot azonban nem lehet sem szavak után, sem könyvekből elsajátitani. A szülők példája csodákat mivelhet ebben a tekintetben is, mert észrevételenül plántálják át gyermekeik szivébe azon érzést, melylyel a ki nem bir, méltán a legboldogtalanabb teremtésnek nevezhető, mert istenfélelem az egyedüli forrás, melyből a szenvedések, — veszedelmek idejében bátorodást merithetünk; ez ő meg bennünket szerencsében a féktelenségtől, szenvedés közt a kétségbeeséstől; ez teremti meg azon öszhangzatot, melynek a külső természet és az ember belvilága közt kell hogy létezzék. — A biblia legyen a nő legszebb könyve és a magyar nő egyik kiváló erénye — a hazaszeretet. És akkor biztosan elmondhatjuk a költővel, hogy:

. . . a hol enyhe bölcsőm lágy ölén
Az anyának mézét izlelém:
Vidám napod mosolyg itt reám.
Hü gyermekedre édes szép hazám!

Mindezen, eddig elmondottakból csak azt láthatjuk és észlelhetjük, hogy a nőnevelés kérdését megoldani, egészséges női jellemeket alkotni nem az iskola van hivatva, hanem a család.

A család légköre, a benyomások, melyek a gyermekleány lelkébe vésődnek, főleg az anya példája az, mi a leendő nőre döntő befolyásu, a mi annak jellemét megadja. Az iskola a női jellem képzésében csak másodrendü szerepet játszik, csak hozzájárul ahhoz; de egészben véve sem egy, sem más irányban meg nem változtathatja. Az iskola ismereteket ad, testet, értelmet, kedélyt fejleszt, elősegíti az erkölcsi képzetek tisztaságát, — rendszeretetre tanit, de sem a valódi női jellemet meg nem alkotja, sem a nevelés azon tényezőit nem fejleszti ki, s nem szilárditja meg kellőképpen, melyek általánosságban az ember, de különösen a nő anyagi jólétének s erkölcsi épségének az egész életen át a legbiztosabb támaszai.

Állam és társadalom nyisson tért, nyujtson alkalmat a nőnek az önálló megélhetésre; de mindenekelőtt a család és iskola összhangzó nevelése hasson oda, hogy a gyermekleány lelkében fejlesszse ki és szilárditsa meg azon alapérzelmeket, melyek a nő lelki romlatlanságának s önfentartásának legbiztosabb eszközei. — Adja Isten, hogy ez mielőbb ugy legyen. — KOVÁTS MIKLÓS.

„Panama."

A „Zala" szerkesztőségéhez a következő levelet intéztem:

A Zala tekintetes szerkesztőségének
Nagy-Kanizsán.

Több napi távollét után tegnap megérkezve, a mai napon, mások figyelmeztetése folytán olvastam a „Zala" 53. számának távollétem alatt megjelent azt a meglepő támadását, melyben nevek és számok emlitése nélkül a városi pénzügyi és építészeti bizottság olyan bünszövetkezetnek van megnevezve, a mely a szerződés megkötésénél, a szabályrendelet megalkotásánál, szóval minden ténynél „a közügy érdekében kifejtett buzgó tevékenységök babérait szépen megolvasható aprópénzben zsebeikben hordják", más szóval: a vállalkozó által az egész vonalon meg lettek vesztegetve.

Ezen bizottságnak első elnöke hosszabb időre eltávozván, az ő távolléte alatt a bizottság tevékenységének erkölcsi sulya reám, mint őt helyettesitő másodelnökre nehezül. Ez alapon hivatva sőt kötelezve érzem magamat az építészeti bizottság ügyét ebben a kérdésben is magamévá tenni s a valódi tényállásnak megfelelően intézkedni. Felkérem azért egész tisztelettel a Tekintetes szerkesztőséget, sziveskedjék azokat az egyéneket névszerint és a „szépen megolvasható apró pénz" azon összegét számszerint, a kik és a mivel a vállalkozó által meg lettek vesztegetve, a lapban nyiltan és félreérthetlenül megnevezni.

Neveket és numerusokat kérek!

tisztelettel
GYŐRFFY JÁNOS ügyvéd
az épitészeti biz. II-od elnöke.

Erre a „Zala" szerkesztősége lapjában nekem a következőket üzeni:

Szerkesztői üzenet.

Győrffy János urnak Nagy-Kanizsán.

Ön czikkünket nagyon jól érti, sőt egyik munkatársunk előtt tett nyilatkozata szerint azzal nagyjában egyetért. Mi oka van, hogy most ő az értelmet akar belemagyarázni, mely annak tartalmával teljesen ellenkezik? Tán csak nem pártolja azok intentióit, kik magukról az odiumot akként iparkodnak elháritani, hogy a czikket mások ellen irányzottnak magyarázzák? A czikk élének irányát józan észszel félre magyarázni nem lehet. Amennyiben még is magyarázatot vagy adatokat kivánna, naponkint 5—6 óra között szerkesztőségünkben szivesen szolgálatára állunk sőt a kérdezetteken kivül még a vonatkozatos megyei közgyülésről meglevő adatunkat is szivesen tudomására bocsátjuk."

—

Megjegyzésével annak, hogy én az 53. számban megjelent „Panamá"-ról a „Zala" szerkesztőségének soha egyetlen tagjával sem beszéltem, a szerkesztői üzenetet csak annak igazolásául veszem tudomásul, hogy az egyenes válasz elől kitér, minél fogva mai napon a következő beadványt intéztem a városi tanácshoz:

Tekintetes Városi Tanács!

A Nagy-Kanizsán megjelenő „Zala" czimü hirlapnak „A városháza" czimü vezérczikke a nagy-kanizsai ujonnan létesült városi villanyvilágitás történetét és előzményeit tárgyalván, azt mondja, hogy a világitási vállalatot panamai köd veszi körül, a mire felhivja a „nagy tömeg" figyelmét, értvén a nagy tömeg alatt a nagy közönséget. A „Panama" kifejezésse! a franczia országi hirhedt bünpörre czéloz, melyben törvényhozók és miniszterek, bankárok és legmagasabb társadalmi állású előkelő egyének kerültek milliókra rugó csalás és megvesztegetés büntette miatt a vadiottak padjára, onnan pedig jogerős birói ítéletek alapján a börtön falai közé.

Azt mondja a czikkiró, hogy már magának az eszmének is bünös spekuláczió volt a szülő anyja, mert az eszme nem a tanácsban, nem is a képviselőtestületi ülésen fogamzott meg, hanem egy pár ügynökösködő magánember agyában, a kik ketten egymással szövetkezve egy harmadik társat, vállalkozót kerestek és találtak arra, hogy annak czége alatt a város közérdekeit az ő magánérdekeik czéljaira, magánvagyon szerzésre kizsákmányolhassák.

Ez volt az első bünszövetség az eszme megfogamzásától kezdve az ajánlat benyujtásáig.

A vállalkozó aztán, a czikk szerint, megtette ajánlatát a városhoz, a két magánegyéni mint a bünszövetkezet első szervezői pedig megbizta a kivitelre vagyis arra, hogy az ajánlat elfogadását keresztül vigyék, szabad kezet engedve nekik az erre szükséges „utak és módok" alkalmazására, a kik a szabadsággal élve a városi képviselőtestület tekintélyesebb, befolyásosabb tagjaiból a már meg volt bünszövetkezetet kiegészitették.

A két magánegyéni, akiknél a bünszövetkezet első alapeszméje megszületett, a kik az első szükebbkörü bünszövetkezetet megalkották, a kik abba később a képviselőtestület oszlopos tag-

Folytatás a melléklaten.

— Ugy-e látták, Kappanné komámasszony, milyen széllel rohant el az urfi, mennyire örült; éppen most jött Spitzigékről, vakuljak meg halálom órájára, ha nem láttam a kert alatt bemenni. Bizonyosan megkötötte Regina kisasszonynyal a polgári kontractust.

Az asszonyi karok és rendek minden kétséget kizárólag helyeslőleg bólingattak és már abban a pillanatban a görbeszegi verebek a polgári kontraktusról csiripltek a hármas akáczfán.

—

Amint Béla hazaérkezett, a szobájába vonult. Egy karos székbe veté magát s elgondolkodott. Azok a képek foglalkoztatták az ő agyát is, melyek Lenke képzelmét. Eszébe jutottak kora ifju évei, s az a kies kis város, hol tanulmányait végezte. Maga elé képzelte azt a hárssal köritett kis házat, melynek ablakán át azt a kis szőke fürtü fejecskét, azt a kedves kis lányt látta, kit már akkor olyan igen megszeretett, s most ujra feltalált.

— Hála az égnek, végre birom szerelmét, sóhajtá rövid szünet után; most már nem fogsz kényszeritheti atyám, ahhoz, akit te szántál nekem. Beszélek atyámmal még ma; felfedezem előtte a valót, s ha mégis ragaszkodnék régi tervéhez, ugy elhagyom e házat.

E szavak után atyja szobája felé tartott . . . . . .

Másnap dult arczczal ment át Spitzigékhez, hol Lenkét egyedül találta.

— Istenem, mi történt Béla?

Béla borus tekintettel nézett a leányra és megfogá kezét.

— Lenkém, mindenem, egy kérésem van hozzád. Nem tudom, képes vagy-e érettem ezen áldozatra? El kell hagynom az atyai házat, itt nem ragyoghat reánk a boldogság, az atyai büszkéség elhomályositja. Elmegyek ismét; óh mond hát Lenkém, akarsz-e követni, meg akarod e velem osztani mint hü nő, az élet keserveit?

— Béla, ne távozzál, ne vond magadra atyád haragját; engedj szavának, inkább lemondás legyen fájó osztályrészem.

— Ne szólj lemondásról leány, sokkal is inkább szeretlek, semhogy nélküled élni tudnék. Jöjj velem, édesitsd meg a küzdelem napjait; mi boldogok leszünk.

— Legyen meg a te akaratod, suttogta a leány, Béla keblére hajtván fejét . . . . . .

—

Az éj leple alatt távoztak, s egy közeli falusi templomban megeskűdtek.

Ezen eset nagy feltűnést keltett Görbeszegen. Legelőször is Kányáné fülébe ment a hir, ki éppen rántást kevert, de inkább kozmásodni hagyta, csakhogy a három akáczsba megvihesse a hirt, volt riadalom az asszonyi karok és rendek között! „Ki hitte volna?"

— „Hej, szép buzavirág-szemei voltak is ám a társalkodónőnek, nem csoda, ha az urfi feje megzavarodott! . . . kiálitották soló, duett, quartett, a tudja Isten hányas szólamokban az asszonyi torkok.

— Mi lesz most már a szegény Spitzigék Régikájával, sóhajtá rettenetes szuflával Dikicsné, tudom, hogy rettenetesen sajnálja Bélát?!

— Az ám lelkem, szekundál rá Kányáné, bujában a ripacsos Schwartzblau Mózsi menyasszonya lett, amint hallom nem sokára meg is lesz az esküvő. . . . . .

Az öreg Kondorosi meg rettenetes dühbe jött, mert Béla minden számitását romba döntötte.

— Mit szól majd ehhez Göndörösi barátom s lánya Hermin, kit őneki szántunk? Ekkora szégyent hozni fejemre! Koldussal kelt össze, — dörmögte tovább az öreg, — kinek sem neve, sem vagyona! — De megállj — fenyegetőzött Kondorosi, pipájából egy szörnyüt szippantva, — kitagadlak gyerek, kitagadlak!! — Várj csak, majd megtanit a nyomuság, majd haza jönnél még!!!.. . . . .

De bizony Béla nem mutatott hajlandóságot a hazatérésre, sőt atyjához irt leveleiben helyzetét kimonhatatlan boldognak festé, könyörögve egyuttal atyai áldásért.

Az öreg eleinte mit sem válaszolt hanem végre az idő begyógyitá a nagyravágyásán ütött sebet; mindinkább érezte fia hiányát, mi végre is elviselhetetlenné vált.

Egy reggelen csak arra ébredt a boldog pár, hogy a kemény szivü apa hivta vissza gyermekeit.

Szivdobogva léptek át a kastély küszöbét. Ismerős szemekkel léptek az ősz atya elé.

Az öreg szempillái megnedvesedtek, midőn fiát, s annak gyönyörü nejét látta; s kitárta karjait ölelésre.

— Jöjjetek gyerekek, be huzódjatok tőlem, édesitsétek meg öreg napjaimat!

Egymás karjaiba borultak; boldogságuk teljes volt.

A görbeszegi pletykapad ezt a hirt röpitette szélnek; egyéb nevezetes dolgot nem tud. — Én sem; ieteszem a tollamat. KÖRMENDY PÁL.

Nagy-Récse jun. 27. 1894.

László napján évről évre
Itt vagyunk mi tisztelgésre
Régi zászlónk alatt!
S bár az évek jönnek, mennek,
Soraink is kevésbednek —
De elvünk fennmarad!

Zászlónk ugyan nincs kibontva,
Fegyverünk hüvelybe dugva —
De van önérzetünk
Hogy a közel-jövőben már
Ismét kiszü a napsugár,
Ujra felébredünk!

Ilyen honfi gondolatra
Lelkesit a hávigazda.
Bárhányszor itten vagyok!
Mert telleme igaz, szilárd;
Negyvennyolczban védte honát
Érdeme felragyog!

Poharam reá emelem:
Obajtásom ez ünnepen
Legyen égbe szálló;
Kivánom, hogy soká éljen
És hazáján is segéljen
Még — Inkey László!

És minthogy szép neje nélkül;
Mint az eget csillag nélkül —
Lehetlenek vélem —
Azt kivánom hogy mellette
Kastélyának az az éke
Szintén soká éljen!

TUBOLY VICTOR

—

— **Ponori Thewrewk Árpádtól** hangos és szépkiállitásu müvecske jelent meg „Uj hangok" czimen, mely állat elegiákat, szatirákat tartalmaz. Igaza van a szerzőnek, midőn uj hangoknak nevezi. Dr. Szalkay Gyula tanárnak van ajánlva, ki az orsz. állatvédő egyesületi igazgató titkára, mi is ajánljuk a nagyközönségnek. Ára?

— **Hungarica** 19 sz. jegyzéke megjelent Kende S. bécsi könyv és mükereskedésében, mely 94 régi magyar nyomtatványt tartalmaz 1488—1710. időkből keltezetteket.

— **Kemény Ödön** fiumei hirlapiró a milleniumra „Magyarország vidéki hirlapjai és hirlapirói" cz. munka összeállitásán dolgozik, mely munka hazánk összes vidéki hirlapjait; hirlap-iróit, azok történetét, illetve élettörténetét és működését fogja tárgyalni. Ez érdemben körlevelet bocsátott ki az összes hazai hirlapokban. A szándék hazafias és szép, de a kivitel nehéz.

jait a szabadon választott „utak és módok" alkalmazásával bele vonták, akik az egész bünös eljárást előre kitervezték s a bünszövetkezet megalkotásának értelmi szerzői voltak névszerint a czikk iró nem nevezi meg, de a sorok közül kivehető hogy ezek alatt a vállalkozó két ügyvédét érti, a kik annak képviseletében mint nyiltan bevalott megbizott ügyvédei a várossal tárgyaltak és érintkeztek. Nem nevezi meg névszerint a bünszövetkezetbe állitólag két ötb bevont városi képviselőket sem, de rámutat a pénzügyi és építészeti bizottságok keretében azokra, a kik a villanyvilágitás létesitése körül buzgólkodtak a siker érdekében szorgalmas szellemi munkát és tevékenységet fejtettek ki, szinleg ugyan a városi közügy érdekében, tényleg azonban jogtalan magán érdekeik kielégitése czéljából a titkos szövetség és vállalkozó érdekeit szolgálták.

Azt is megmondja a czikkiró, mik voltak azok az „utak és módok", melyekkel a pénzügyi és építészeti bizottság szóvivő tagjait a két értelmi bünszerzőnek a bünszövetkezetbe bele vonniok sikerült. Ez az „ut" és „mód" volt a czikk szerint ama szóvivő bizottsági tagoknak készpénzzel történt megvesztegetése, mert azok a bizottsági tagok „a közügy érdekében kifejtett buzgó tevékenységök babérait szépen megolvasható apró pénzre felváltva zsebeikben hordják."

Ezek a ké-zpénzzel megvesztegetett bizottsági tagok csak szinleg képviselték a város érdekeit tényleg azonban a szinfalak mögött zsákmányra leselkedő bünszövetkezet bünös czéljait szolgálták, mert „a vállalkozó megbizottjai voltak, ha nem is szerepeltek ilyen gyanánt". Ezek a megvesztegetett városi képviselők és megbizottaik mint a bün-szövetkezet tagjai „hatottak közre a szerzödés, a szabály rendelet megalkotásánál a szóval minden ténynél, a mely a villamos világitás megvalósitása körül felmerült"

A czikk szerint „Igy keletkezett a villanyvilágitás" azért „nagyon tévednek azok a kik azt hiszik, hogy az imént életbe léptetett fényes villamos világitást a közóhaj hczta jétre."

Ennek a gyalázatos bünszövetkezetnek a czikk szerint a polgármester és a tanács „szereplő egyénisége" nem tagjai, de azért a bünös manipulatióban ezek is ludasok, mert hatálmukat feltik és „hatalmi érdekük féltése folytán" „oly egyéneket intimidáltatnak a kiknek cselekményeivel minden erkölcsi alapot nélküloznek" s ezek által az erkölcsi alapot nélküllöző egyének által a saját „privát érdekeik és czélaik megvalósitására eszközül felhasználtatnak". Vádolja a polgármestert azzal, hogy hivatalos állásában trafikál, a menyiben szükségét érzi bizonyos elemekre támaszkodni, magát azok által befolyásoltatni, és „nagyrészt oly elemekre támaszkodik s viszont ezektől befolyásoltatja magát, kik a közügyét semmit, hanem mindent csak jól felfogott saját érdekeiknek cselekeszenek", vádolja végül ugyancsak a polgármestert azzal, hogyha hivatalos teendőiben másokkal trafikál, miért nem választja az önzetlenebb elemeket, mert „hatalmi érdekei féltése folytán" egy kis ügyességgel, „egy kissé nagyobb kőrültekintéssel és a város önzetlenebb elemeire is támaszkodhatnék."

Hogy azok alatt az erkölcsi alapot nélküllöző nyomorult erkölcsi halottak alatt, a kikre a polgármester támaszkodik és magát befolyásoltatja, a czikkiró ismét csak a gaz bünszövetkezet tagjait érti, az kitünik a czikk befejező passusából, mely azt igéri, hogy azokra az önzetlenebb elemekre való támoszkodásával a polgármester „elosztatná annak a panamai ködnek az árnyékát, a mely a mi fényes városházunk fülkéiben is sötétséget árasztt."

Tekintetes városi Tanács!

A „Zala" czimü lap szerkesztőjének nem ez az első támadása Nagy-Kanizsa város hatósága és törvény által alkotott testülete ellen. Néhány hónappal ezelőtt ugyancsak a szerkesztő a Zalában jogés alaptalanul neki rontott a város hatóságának elhalmozva azt, különösen a pénzügyi bizottságot qualifikálhatlan sértegetésekkel. Most mar tovább megy. Olyan büntényeket sorol fel ujabb támadásában, hogy azok hallatára minden jó érzésü ember eliszonyodik.

A villanyvilágitás behozatala Nagy-Kanizsa varos fejlődési történetében korszakalkotó fejlődési mozzanat. Fejlődésünknek ezt a kimagasló szép vivmányát városunk haladásának ezt a korszakalkotó történeti tényét a „Zala" szerkesztője, mint városunk sajtójának egyik képviselője, olyan modorban üdvözli, olyan alakban örökiti meg az utókor számára, hogy a képviselőtestületet, különösen annak előkelőbb tagjait, főkép a pénzügyi és építészeti bizottság tagjait testületileg feltünteti lelkiismeretlenül zsákmányoló gazemberek bünszövetkezetének a varos polgármeaterét és tanácsát pedig feltünteti ezen bünszövetkezettel trafikáló bünös mulasztásokkal terhelt gyámoltalan testületnek.

Lehet 13 vagy 14 éve annak, hogy a város világitási ügyeinek rendezése napirendre került és azóta folyton napirenden volt. Egy sereg vállalkozó ajánlatát tárgyalta már a város 14 év óta.

A legutobbi ajánlattevők között legelőnyösebbnek találtatott a Franz Lajos vállalkozó ajánlata, főkép azért is, mert magát egyidejüleg egy nagy kiterjedésü gőzmalom felállitására is kötelezte, a tárgyalásban Kanizsa város intelligens vagyonos közönsége vett részt. A szerződést a képviselőtestületnek jelen volt legalább 80 tagja fogadta el egyhangu határozattal. Jóváhagyta azt Zalavármegye törvényhatósága, megfordult az a miniszterium előtt is, a hol szintén kifogástalannak találtatott, nem szólott az ellen maga Dr. Löke Emil ur sem, s ime most, mikor a világitás a közóhaj kielégitésére tényleg megnyilik, elő áll Löke ur és kisüti, hogy azt nem a közóhaj, hanem egy gaz bünszövetség hozta létre azért, hogy azzal a várost kizsákmányolja. Olyan gaz bünczselekmények elkövetésével terheli a városi képviselőtestület szine javát, hogy most már valamennyien gyanakodva néznek az emberek egymásra, mert nem tudják nem e egy fertelmes gazember lappang a becsületes külső alatt, a kivel tisztességes ember nem állhat szóba.

Ezt a piszok ügyet tisztázni kell, mert ez a helyzet igy, a mint létezik, tarthatatlan és ezt a helyzetet tisztázni csak biroi uton lehet. Meg kell inditani a sajtópert Dr Löke Emil ur ellen a büntetőtörvénykönyv 262 §-a alapján s alkalmat kell neki adni arra, hogy irtózatos vádjait a biróság előtt bebizonyithassa, mert ezt a közérdek követeli. Bukjék el a hatósági személy, bármily magasan álljon is a társadalmi közbecsülés lajtorjáján, ha a felsorolt förtelmes tények közül csak egy is rábizonyul, de ha nem tud bizonyitani Löke ur, lakoljon a gaz rágalmazó érdeme szerint.

Ezeknek alapján tisztelettel kérem intézkedjék a Tek. városi Tanács az iránt, hogy Dr. Löke Emil ügyvéd ellen a Nagy Kanizsán megjelenő „Zala" cz. lap 53-ik számában „A városháza" feliratu czikkben foglaltakért a büntetőtörvky. 262. § a alapján a sajtóbiróság előtt a bünvadi eljárás folyamatba tétessék a hol a czikkben állitott tények valódiságának bizonyitása a büntetőtörvénykönyv 263. § a alapján meg van engedve.

Tisztelettel

GYÖRFFY JÁNOS,
városi képviselő, a pénzügyi bizottság tagja s az épitészeti bizottság másodelnöke.

Iparos tanulók munkakiállitása.

A keszthelyi ipartestület az iparos tanulók által készitett ipartermékekből folyó évi julius hó 1—8 ik napjaiban munkakiállitást rendezett. A kiállitást Csathó Alajos kiállitási elnök betegsége folytán Láng János ipartestületi elnök, mint a kiállitási bizottság alelnöke julius hó 1-én d. e. 11 órakor igen nagyszámu közönség jelenlétében nyitotta meg. A kiállitásban képviselve volt 22 iparág, részvett benne 60 iparostanuló 103 drb. tárgygyal, A kiállitást állandóan nagy közönség látogatja. A kiállitott tárgyak között leginkább feltünt egy, 4 tanuló által készitett házikó, melynek falai czementből, az ezen levő diszitések és cseréptsindel pedig gipszből készitettek Udvardy József kőmives tanoncz által; de igen szép kivitelü az ezen házikón levő bádogos munka is, melyet Kolárs Imre bádogos tanoncz készitett. Ejury Nándor uradalmi gépész 3 tanoncza által készitett kávéőrlő, egy pár gyertyatartó, két levélnyomó és velocipéd kiváló szép kivitelűek. Kiállitatott továbbá egy igen szép kivitelü s teljesen kifogástalanul készitett ebédlő asztal, melyet Braun Rudolf asztalos tanoncz készitett, 8 drb lószerszám, melyet Laky Péter szijgyártó tanonczai ügyességéről tesznek tanuságot. A rézműves iparág 6 igen szép drbbal volt képviselve, melyet Persics Ferencz rézműves tanoncza által készitettett A szabó iparágból 15 tárgy volt kiállitva, melyek közül leginkább Neuwald Adolf, Ullmann Jákó, Sándor Elek és Nagy József iparosok tanonczai által készitett munkák kötötték le a közönség figyelmét. A szobafestő iparágból Farkas László szoba festő fia által készitett izléses mennyezet és gyümölcs csoportositás kiváló szakértelemre vall; de Kunze Antal órás fia által kiállitott villamos óra, — ugy Rádyné fia által kiállitott kalap és ennek fokozatos készitésének természetbeni ismertetése felett a látogató közönség kiváló tetszését nyilvánitotta. A bőriparág 19 pár czipővel és 4 pár csizmával van képviselve, mig a kárpitos iparágból egy divány fokozatos készitési módja volt bemutatva Stovonik János tanoncz által. A kiállitást julius 3-án Festetics Tasziló gróf fia György gróf is meglátogatta.

A zalamegyei aggharczos testület köréből.

Folyó évi junius 10-án a „Zalai Közlöny" 25-ik számában a hirek rovatában megjelent a nagykanizsai hadastyán egylet köréből egy czikk, mely testületünk és a kérdéses hadastyán egylet azonosságával foglalkozott, melyre félreértések elkerülése czéljából a következő felvilágositást vagyunk bátrak becses tudomásvétel végett a t. közönségnek e lap utján közötenni.

Igaz ugyan, hogy e két czim alatt különböző egylet illetve testület működik az is igaz, hogy a „nagykanizsai" Hadastyán egylet már 1886. évtől fennáll, és a „zalamegyei aggharczosok testülete" csak ez idő szerint alakult e két működő egylet illetve testületbe való felvételi feltételek ugyan azonosok, mert mind a kettőnél csak oly egyének vehetők fel rendes tagul kik a katonai tényleges kötelezettségüknek eleget tettek.

De e két külömböző czim alatt működő testület illetve egyesületnek czéljai eltérők egymástól, mert a zalamegyei aggharczosok testületénél minden rendes tag tartozik minden hónap első vasárnap délután 60 krt. a betegségély javára befizetni, és ki ezen fizetési kötelezettségnek három hónapon át eleget tett megbetegedés esetén veheti a testület segélyét igénybe, mely áll az orvosi segélyben és a szükséges gyógyszerek dijtalan kiszolgáltatásából, azonelül kap a beteg rendes tag naponta 40 kr. pénzbeli segélyt, a rendes tagok családjai pediglen részesülnek az orvosi segélyben és gyógyszerek dijtalan kiszolgálásában.

Halálozás esetére 30 frttal járul a testület a temetéshez, azonfelül a hátramaradt özvegy és árvákról gondoskodik a testület.

Ellenben a Hadastyán egyletnél tartozik minden rendes tag havonta 40 krt. fizetni, betegség esetére kap naponta 20 krt. pénzbeli segélyt és gyógyszerek dijtalan kiszolgáltását és csakis a rendes tagok tarthatnak erre igényt, családtagjai pedig ezen kedvezményből kivannak zárva.

Rendes tag elhalálozására esetére 10 frttal járul az egylet a temetkezési költséghez.

Itt kitünik tehát, hogy e külömböző czim alatt működő testület, illetve egyletnek a zalamegyei aggharczosok testület tagjai és családjuknak betegség és halál esetében sokkal nagyobb segély nyujtatik

Bátorkodunk a nagyérdemü közönség becses figyelmét felhivni arra nézve, hogy az elénk kitüzött nemes czélunkat támogatni. — Ez alkalommal felkérjük a nagyérdemü közönséget, hogy mindazok, kik a katonai kötelezettségüknek eleget tettek, s óhajtanak a zalamegyei aggharczos testülethez rendes tagul belépni, sziveskedjenek — Magyar utcza Bettlheim Samu ur féle házban a testületi irodában, hétköznap este 6—8 óráig, vasár és ünnepnapokon pedig délután 2—6 óráig a felvételre nézve jelentkezni.

Tisztelettel
a zalamegyei aggharczos testület elnöksége.

Felhivás.

A torontálvármegyei községi és körjegyzői egylet elnöksége ezennel közhirré teszi, hogy miután a nm. m. kir. belügyminiszter ur, Torontálvármegye alispánjához 1893 é. julius hó 26-án 60,707. sz. a. kelt kegyes leiratával e vármegye protectoratusa alatt álló: a megyei jegyzői egylet által fentartatott „Torontálmegyei községi és körjegyzői szaktanfolyam" házagpótló működését mindaddig, mig az állami tanfolyamok tényleg felállithatók lesznek, nemcsak nem kifogásolta, de söt igenis kivánatosnak tartja; miután ezen fölül a legközelebb mult ezen tanfolyamot zárvizsgával sikeresen végzett s a jegyzői pályára komoly készülésnek jeleit szolgáltatott hallgatók azon előnyben részesültek, hogy azok névsora a nm. m. kir. Belügyminiszter urhoz, ennek f. é. márczius 9-én 15.655 sz. a. Daniel László alispán ur, mint a tanfolyam igazgatóságához intézett kegyes leirata folytán azon czélból terjesztetett fel hogy azokra a vármegyei alispánok figyelmét körrendeletileg felhivja; miután végül ugyancsak a mult tanfolyamot azon kiváló kitüntetés érte hogy f. é. máju első napjain tartott zárvizsgáira a nm. magy. kir. Belügyminiszter ur f. é. április 23-án 31.913 sz. a. kelt magas rendelete folytán miniszteri megbizottként, méltóságos dr. Faschó Moys Sándor miniszteri tanácsos ur jelen volt s a tanfolyam szakszerű működéséről személyesen meggyőződött, kinek jelentése folytán a a belügyminiszter ur f. évi május hó 24-én 39.815 sz. a kelt leiratával az elért eredmény felett teljes elismerését fejezte ki: a torontálmegyei községi és körjegyzői szaktanfolyam VI. évfolyamát 1894. évi szeptember hó 1-én ujólag megnyitja.

Ezen tanfolyam azonban az eddigi 6 havi időtartam helyet tiz hóra terjesztetik ki, s igy tart 1895. évi junius hó végéig; mivel a nyert tapasztalat azt mutatta, hogy az előirt tetemes tananyagot az aránylag rövid 6 hó alatt sem a szükséges terjedelemben előadni nem lehet sem pedig azt a hallgatók kellően elsajátitani nem képesek.

Azonfelül pedig ezen tanfolyam a hallgatókra felállitandó tápintézettel (internatussal) lesz egybekötve, a mennyiben azt igénybe vevő legalább 20 hallgató jelentkezik; mert ismételten előfordult, hogy szegényebb sorsu ifjak a drágább magán ellátás költségeit vagy éppen nem, vagy legalább némi nélkülözések mellett voltak csak képesek fedezni, és ezen ok miatt sokan a tanfolyam látogatásának lehetőségétől is meg voltak fosztva, mi pedig ezen tápintézet felállitása által elesik, söt a jobbmódu ifjaknak is mód lesz nyujtva annak igénybe vétele mellett költségkimélére, s tehát szegényre s gazdagra egyaránt előnyös.

A) Tanfolyam

A tanfolyamra felvétetnek azok, a kik az 1883. évi I. t.-cz. §-ában előirt elméleti képzettséget igazolják. — Ezen elméleti képzettség a VI. gymn. osztály sikeres bevégzése egyenrangunak tekintetnek a polgari iskolák VI. osztályáról, valamint az 1887. évi 56.313 é. 80.588., nemkü önben az 1888. évi 5715. és 1889. évi 80.816. sz. belügyminiszteri rendeletekben emlitett középiskolákkal egyenrendü kereskedelmi és katonai szakiskolák és tanfolyamokról szóló bizonyitványok.

Azok a kik e tanfolyamra felvétetni óhajtatnak, 1894. évi augusztus hó 15 ig irásilag is folyamodhatnak, azonban legczélszerübb ha augusztus 31-ig személyesen jelentkeznek, mert azt ki-ki maga tudja legjobban, hogy birtokában van e az emlitett iskolai bizonyitványnak, mely esetben ha t. i. ily bizonyitványnyal rendelkezik s erkölcsi jó magaviseletét hatósági bizonylattal igazolja a tanfolyamra felvétetik.

A felvétel iránti kérvények Torontálvármegye alispánja nagyságos Daniel László ur, mint a tanfolyam igazgatójához intézendők, de a boritékon csak a „tanfolyam igazgatósága" névre czimzetten küldendők Nagy-Becskerekre (megyeház I. emelet, jobb folyosó 12 sz.), ugyanitt történnek a jelentkezések is.

Tandijat minden egyes hallgató a felvételkor 30 frtot tartozik egy összegben lefizetni. A hallgatókat tanykönyvvel a tanfolyam látja el.

A tanfolyamon a következő tantárgyak adatnak elő, u. m:

I. Csoport.

A). 1. Általános magánjog. Bevezető s általános része, (személyek, dolgok, jogok, jogvélemény): vagyoni része, (birtok, dologbeli jogok, urbér s rokon jogviszonyok, kötelmi jog; családjogi része (házasság, különösen a háztársak közti jogviszonyok); örökiési jog (öröklési jogunk mai érvényében különösen a végrendeleti örökösödés, örökösödési szerződések).

2. Községi biráskodás.

3. Kézbesités.

4. A büntető törvénykönyveknek a községi közigazgatást érintő része.

B) Különös magánjog (zálló, csőd, kereskedelmi törvények általános ismeretei s ezeknek a közigazgatást is érintő részei, a telekkönyvi rendtartás)

II. Csoport.

1. Magyar közjog (az alkotmánypolitikával). különös tekintettel a politikánál a terület, népesség, alkotmány, államhatalom, polgári szabadságjogok, különböző államalkatok a törvényhozásra; — a magyar közjognál a képviselő választási eljárásra, az állampolgárok állami jogi viszonyaira, kormányszervezet, politikai önkormányzati közegek s a biroi hatalom gyakorlására.

2. Magyar közigazgatási jogból a földmivelés és kereskedelmi miniszterium ügykörét érintő ügyek közül; az állategészségügy, mezőrendőrség, borászat, erdőtörvény, faiskola, vadászat, halászat, madarászat, méhészet, selyemtenyésztés, kereskedelem, házaló kereskedés, mértékek, vizjog, köztak és vámokról szóló törvény.

III. Csoport.

Pénzügyigazgatás. Egyenes és közvetett adók, illetékek, dijak, vámok, egyedáruságok, szőlődézsmaváltság, italmérési jog, közadók kezelése, pénzügyigazgatás szervezete.

IV. Csoport.

1. Magyar közigazgatási jog (a kormányzati politikával) Bevezető s általános rész (a végrehajtó hatalom forgalma, birtokosa, gyakorlás módja, a törvényhozó hatalomhoz való viszonya: a végrehajtó hatalom szerve s szervezete, a végrehajtó hatalom tényleges gyakorlása.) A különös részből, a belügyminiszterium ügykörét érintő ügyek közül: Népesség (Népszámlálás, statisztika, állampolgárság, anyakönyvezés) közegészségügy (1876 XIV t.-cz. 1875. XIII. t.-cz.) Phylantropia ügye (szegény, lelenczügy, koldulás, könyöradomány). Gyám- és gondnoksági ügyek (az igazgatás tekintetében). Rendészet (a rendőri hatalom szervezete, államrendészet, köz- és közbiztonsági rendészeti jogszolgáltatás.)

2. Közigazgatási eljárás különös és főtekintettel a községi ügyvitelre.

3. Községi pénzügy, különös és főtekintettel a községi számvitel, háztartás és pénztár kezelésre, a megyék háztartására. Nemzetgazdaságtan, pénzügytan és állam-számviteltan ismertetése.

4. Törvényhatósági és községi önkormányzat.

5. Tiszti irálytan.

V. Csoport.

1. Katonaügyi közigazgatás. Védtörvény és utasitás, honvédség, népfelkelés, katonai beszállásolási pótadó, katonaság lószükségletének fedezése katonai előfogatok — és élelmezés. Mozgositás, mozgositás esetében behivottak segélyezése. Katonai ellenőrzés.

2. Magyar közigazgatási jogból a vallás- és közoktatásügyi miniszterium ügykörét érintő ügyek és a kereskedelmi miniszterium ügyköréből az iparügyek

B) Tápintézet.

A tápintézetbe felvétetik mindaz, ki mint tanfolyam hallgató fel lesz véve, ha legkésőbben f. é. julius hó végéig akár irásban, akar szóval felvételi szándékát a tanfolyam igazgatójánál bejelenti és biztositékként ugyanaddig 36 frtot az igazgatóhoz beküld, illetve lefizet.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen tápintézetbe felvétetni kivánnak, hogy hogy saját érdekükben annál hamarább is jelentkezzenek, mivel a felvétel a jelentkezés sorrendje szerint történvén, nagyobb érdekeltség esetén a későbben jelentkezők esetleg mellőzendők lesznek.

Ellátási dij czimén minden hó 1-én egyszerre és előre 18 frt fizetendő, mely összegért lakást, kiszolgálást, reggelit, ebédet és vacsorát nyer a növendék. Az előre lefizetett 36 frt az első két hónap ellátási dijába számittatik be és csak azon esetben fizettetik vissza, ha az illető tanfolyami hallgatóként fel nem vétetnék.

Minden növendék ágynemüjét magával tartozik hozni, a váltáshoz szükséges legalább 2 áthuzattal.

A növendék az intézeti szabályoknak van alávetve.

Különben irásbeli megkeresésekre ha a szükséges poetabélyeg csatoltatik, bővebb értesitést ad a tanfolyam igazgatója.

Nagy-Becskereken, 1894. évi máj. hó.

SCHILLER LIPÓT,
begaszentgyörgyi közs. jegyző,
a torontálmegyei jegyzői egylet elnöke.

CSARNOK.

Jubileum.

25 év egy ember életében nagy szó, 25 év egy nemzet történetében korszakalkotó és 25 évig egy magasztos eszmért küzdeni valóban kimeéitő. Az isteni gondviselésnek ily ritkaságai mindenkor kiváló ünnepélyességgel szoktak megtartatni. Különösen a jelen évtized szerencsés a dicső negyedszázadok feljegyzésére, melyek közt kétségkivül az 1892. évi koronázási jubileum az, melyben egyszersmind a nemzeti ujjáébredés és a cultura bámulatos haladásának voltunk szerencsés ün-

nepelhetői. A mult évben pedig boldogemlékü Br. Eötvös József első cultus miniszterünk dicsó alkotásu törvényeinek eredményeltjes 25 évi jubileumán is igazi örömmel ünnepelt nemcsak Magyarország tanitósága, de az egész nemzet. Ezen törvények reformálták tanügyünket és emelték a nemzeti culturát azon fokra, mely az uj Magyarországot versenyképessé teszi bármely más állammal szemben is.

Ezen törvények varázsolták elő a jogosan tanitó képezdéknek nevezhető első szakiskolákat, minő az állam közreműködésével 1869-ben Csurgón is nyittatott.

Ezen intézet ma már negyedszázadot élt át, küzdve az élet tengere háborgó hullámaival, de mely által teljesen megizmosodva oly fává növekedett, hogy bátran daczolhat a nagyobb viharokkal is. A magasztos eszmék ily páratlan diadalát örömmel ünnepli az intézet és az azt felejthetlen növendéksereg.

Az intézet első igazgatója a nagy nevü Bárány Ignácz volt, ki a kezdet nehézségeit az ő fáradságot nem ismerő buzgalmával iparkodott mindenkor leküzdeni; hogy ez mennyire sikerült, azt az ő eredményteljes működése eléggé igazolja. A dunántuli kerület egyetlen állami tanitóképezdéjének kezdetleges épülete csakhamar szükké vált a tömeges jelentkezések befogadására, olyannyira, hogy a város — az állam hozzájárulásával — kénytelen volt 1880-ban a magasztos ügy szolgálatára egy terjedelmes uj épületet emelni, mely nemcsak nagyobb számu tanuló sereget fogadhat magába, hanem a jelen kor igényeinek teljesen megfelelve, a városnak is diszére szolgál.

Miután az állam a magya ositás szempontjából Csáktornyán is állitott fel egy képezdét, melynek vezetését Bárány Ignáczra bizta, igy a csurgóit Czibor Mór vette át, ki azonban gyorsan a sirba költözött; s igy az intézet vezetése a maig is igen tevékenyen működő Mátray Gyula igazgatóra szállt, vele egyetemben a tanári kar: Bárány Gyula, Bátori Lajos, Horváth József és Pethes János oly missiót teljesit, mely kihat az egész országra.

A nemesen gazdálkodó tanári kar hivatásának magasztosságát tekintve mindenkor bebizonyitotta, hogy nemcsak akar, de tud is a hazának oly tanitókat nevelni, kik a szélrózsa minden irányába szétoszolva, mint a nemzeti tanügy buzgó apostolai, mindenkor megállták helyüket, s mint ilyenek, nem kis mértékben járultak az intézet negyedszázados hirnevének megalapitásához, melyre a tanári kar is nyugodt megelégedéssel gondolhat vissza.

Ezen szoros kapocs s az igazi önzetlen testvéri szeretet megnyilvánulása volt tapasztalható azon ünnepélyben, mely junius havában a csurgói tanitóképezde 25 éves fennállásának emlékére az intézet helyiségében rendeztetett.

A öröm és meghatottságnak leirhatlan képe játszódik le, midőn a 10—20 év óta nem találkozott iskolatársak, ismerősök és mind egy intézet növendékei — most már kartársak — találkoztak a tanári kar, mint szerető édes atyák körében. Az ország különbözó részeiből mintegy 300 tanitó jött össze az ünnepélyre, hol mint egy nagy családban mindegyik oly végtelen sok érdekeset tudott elbeszélni és ugy elvegélték élményeiket a távoli életből, akár csak a leghiresebb utazók.

Igy a viszontlátás felejthetlen örömei által oly ifju reményekkel történt az elválás: vajha a félszázados ünnepélyen is ily teljes számban s a jövő generátió által megszaporodva sikerülne ismét a találkozás.

Az intézet 25 éves fennállásának ünnepélyére a tanári kar egy emléklapot is adott ki, mely 30 krért Mátray Gyula igazgatónál megrendelhető.

Ezen emléklap közli az intézet rövid történetét, két alkalmi verset Jókai Mór király-himnuszát Bátori Lajos intézeti tanár által megzenésitve és a 25 év alatt beirt tanulók igen érdekes névjegyzékét, születési és jelen működési helyeik feltüntetésével; sajnos azonban, hogy ez utóbbi igen soknál hiányzik.

Az intézetbe a lefolyt 25 év alatt fölvétetett 655 növendék, s igy egy évre 26 ujoncz esett; ebből 1883-ig a 3 évfolyamos képezdét végezte 179, s azóta a 4 évfolyamot 128, tehát összesen 307 növendék. Oklevelet nyert ez intézetben 278 növendék.

Tekintve, hogy többen más képezdébe lépve végeztek, esetleg más pályára mentek, mégis ez intézeti növendékek közül azt számithatjuk, hogy a mult tanévben a tanitói pályán 400 tanitó — egyre 60-at véve — 24.000 tanulót oktatott.

És ha ebből átlag mindegyik évre 16 tanitót számitunk, akkor a csurgói képezde növendékei közül 400 tanitó — á 50 tanulóval — a lefolyt 25 év alatt 260,000 gyermeket részesitett a nevelés és tanitás áldásaiban, mely eredmény is elég szép erkölcsi jutalommal koszorúzza meg a jubileumi ünnepélyt.

Tekintve, hogy már 14 év óta Zalamegyének külön képezdéje is van, mégis a 25 év alatt Nagy-Kanizsáról a csurgói képezdét 31 növendék látogatta, akik a következők:

Banekovits János tanitó Nagy-Kanizsán,
Barabás János meghalt,
Biba (Erdősi) Bálint tanitó Nagy-Kanizsán,
Buzády Boldizsár vendéglős Czegléden,
Dávidovics György tanitó,
Farkas Mihály díjnok N.-Kanizsán,
Fatér Mihály téglagyári intéző Nagy-Kanizsán,
Feuchtenberger Károly tanitó,
Filó Géza tanitó Diósdon,
Fischer János,
Hartmann (Kemény) Simon tanitó Hódmező-Vásárhelyen,
Junker Antal vasuti kalauz N.-Kanizsán,
Kovács Miklós tanitó N.-Kanizsán,
Lisztner Aurel segédkántor Nagy-Kanizsán,
Makovszky Géza tanitó Vizváron,
Masznyák István meghalt,
Nagy József tanitó Briszticzén (Baranyam.)
Rathmann János tanitó Bpesten,
Rauch Lipót tanitó Csurgón,
Szabó István vasuti pálya felvigyázó Marczali,
Szakonyi Géza polg. iskolai tanitó Alsó-Lendván,
Szalay Dénes tanitónövendék Csurgón,
Szalay Sándor tanitó N.-Kanizsán,
Szinicz Ede
Tibolt Boldizsár tanitó növendék Csurgón,
Tóth Lajos tanitó Budapesten,
Vágner Aladár polg. isk. tan. növ. Budapesten,
Váry József tanitó N.-Kanizsán,
Weber Antal tanitó Rácz-Petrin,
Weisz Béla,
Werner Boldizsár tanitó Oltárczón,
Werner Károly tanitó.

T. L.

Hirek.

— **Stefania** Föherczegnő három hétig fog az idén Balaton-Füreden időzni. Megérkezésének ideje még nem tudható.

— **Gróf Csekonics Endre Nagy-Kanizsán.** Az országos magyar vörös keresztegyesület tevékeny elnöke e hó 13-án délután Argay János irodafőnök kiséretében városunkba érkezett. A pályaudvaron fogadtatására megjelentek: Babochay Péter polgármester, a nagykanizsai fiók egyesület elnöke, Lengyel Lajos v. főjegyző, Vécsey Zsigmond rendőrfőkapitány, továbbá Ebenspanger Leo, ifj. Fesselhofer József, Grünhut Henrik, Hoffmann Mór, Tripammer Gyula és Unger Ullmann Elek egyes. választmányi tagok. — Babochay rövid üdvözletét Csekonics gróf szivélyesen viszonozta Argay irodafőnök és a fogadó bizottság kiséretében a városba hajtatott. Délután ½ 4 órakor a városház tanácstermében a vendégek jelenlétében választmányi ülés tartatott, melyen az itteni fiók beszámolt tevékenységéről. E szerint Nagy Kanizsa 212 sebesült részére jól szervezett nyug állomást képez, még pediglen 200 sebesült részére a vasuti áruraktárak, 12 sulyosabb sebesült részére pedig a III. oszt. váróterem rendeztetik be. Az összes szükséges felszerelések Komáromban vannak beraktározva, de mobilizálás esetében azonnal ide küldetnek. A betegek élelmezéséről is kellőleg gondoskodva van. — A tüzoltóság kebelében 20 tagból álló, sebesülteket vivő csapat áll rendelkezésre. — Van továbbá az itteni fióknak már több az Erzsébet kórházban kiképzett betegápolónője.

— **Hirdetmény.** Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről közhirré tétetik, hogy N. Kanizsa város 1894. évi IV. oszt. kereseti adó kivetési lajstroma az 1883. évi 44. t. cz. 16. § értelmében a városi adóhivatal hivatalos helyiségében a mai naptól számitott 8 napon át közszemlére kitétetett oly czélból, hogy ezen idő alatt a hivatalos órán belül bárki által betekinthető, hogy a netáni észrevételeit, és pedig: a) azon adózókra nézve, kik a kivetési lajstromban megállapitott adónemmel a mult évben is megadóztatva voltak, a közszemlérei kitétel napját, b) azon adózókra nézve, kik a kivetési lajstromban megállapitott adóval a folyó évben első izben rovattak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskéjükbe történt előirást követő 15. nap alatt a városi tanácsnál irásban megtehessék. Nagy-Kanizsán, 1894. évi julius hó 11-én. A városi tanács.

— **Iskolaszéki gondnok.** A nagykanizsai községi iskolaszék julius 12-én tartott ülésében az elhalt Knausz Soldizsár helyébe gondnokul titkos szavazattal 1 szavazat ellenében Lengyel Lajos városi főjegyző iskolaszéki tagot választotta meg. A megválasztott a bizalmat megköszönve, a választást elfogadta.

— **Szücs Móricz** nagykapornaki plébános julius 20-án tartja Hévizen áldozárságának 25-dik évfordulóját, mely alkalommal conscolárisai is összejönnek.

— **Városi** képviselő testületi ülés szaudéköltatott jul. 12-én ingatlanok vétele tárgyában tartatni, azonban kellő számban a képviselő urak nem jelenvén meg, ujabb ülés julius 28-ára tüzetett ki, melyen a megjelenendők jogérvényesen határozni fognak.

— **Dr. Fischer József** nagykanizsai kir. törvényszéki jegyzőkornok a nagykanizsai kir. törvényszékhez aljegyzővé neveztetett ki.

— **Gyászhir.** Weisz Dávid déli vasپالyai főfelügyelő urat s neje szül. Práger Lina urnőt mély fájdalom sujtotta, egyetlen fiuk Weisz Lajos végzett jogballgató élete 23 dik évében julius 10-én éjjel elhunyt. Béke hamvain.

— **A „Polgári-Egylet" táncczestélye.** Családias jellegü tánczestélyre hivta meg a Polgári Egylet vigalomrendező bizottsága az egylet tagjait és ezek hozzátartozóit. A megbivottak szép számban meg is jelentek e hó 7-én este a „Polgári-Egylet" gyönyörü kerjjében és mulattak családiasan, kedélyesen. Az első négyest 38 pár tánczolta. A megjelent bölgyek, kik azonban nem mindnyájan vettek activ részt a mulatságban a következők: Bartos Béláné, Bartos Irén, Bogyay Odönné, Brandlhofer Antalné, Brandlhofer — Avecker Gizella és Anna [Sopron], Darás Gusztávné, Darás Vilma, Dobrovicsné dr. Engel Nándorné, Fábiánics Lajosné, Fasciattiné Gózony Sándorné, özv. Grunnerné, Grunner Auguszta, Halvax Gyuláné, Heimler Mórné, Heimler Adel, Hermanyi Ferenczné, Dr. Hauser Jánosné, Hild Ferenczné, Hoffer Ferenczné, Hoffer Rufina Humor, Mariska, Kalivoda Jánosné, Kalivoda Magda, Katinka és Aranka, Knausz Lászlóné, Lázár Józsefné, Lázár Izabella, Maschanzker Mórné, Maschanzker Laura, Merkly Antalné Manhart Malvin, Nagyné [Budapest] Neufeld Sándorné, dr. Plovitz Ervinné [Bécs] és leánya Lidia, Poredus Antalné, Rátz Antalné, Rátz nővérek, Sável Jánosné, Sável nővérek, Sebestyén Lajosné, dr. Schwatz Adolfné, dr. Tripammer Rezsőné, Török Ambrusné, Török Szidike, Veber Pálné, dr. Vilányi Henrikné, Vörös Józsefné s a t.

— **Uj magyar honpolgár.** Morandini Román olasz származásu n-kanizsai lakos, szakértelmes épitész, a ki a közelben és távolban már sok szép épületet emelt, magyar honosságot és nagykanizsai illető éget nyert.

— **Farkas László** kr. tanár, fögymnasiumunk volt igazgatója Szliácson van, e gyógyfürdő elvezete jótékony hatással van beteg szervezetére s mint halljuk, annyira felüdült, hogy járni tud.

— **Dr. Svasties Géza** letenyei ügyvéd a tapolczai kir. jbirósághoz jegyzővé neveztetett ki.

— **Juniális.** Inkey József ih.-berényi nagybirtokos az iháros-berényi elemi iskola növendékei részére junius 29-én nagy erdei mulatságot rendezett, melyen számos meghivott vendég vett részt. A mulatság, melyen a vendégeket az apró muzsa fiak dalokkal és szavalattal mulatták, igen jól sikerült. Az Inkey család takomát rendezett a mulatságon részt vevő vendégek és iskolás fiuk részére.

— **Zala-Szent-Gróthon** tartatik aug. 19-én a zalamegyei tüzoltó-szövetkezet közgyülése.

— **Figyelmeztetés a háztulajdonosoknak.** A rendőrkapitányság elrendelte, hogy a járdák naponként kétszer, reggel és este megöntöztessenek. A mulasztókat esetről-esetre 5 frt pénzbüntetésben fogja elmarasztalni. Szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy ez nem a nagykanizsaiaknak, hanem a pápaiaknak szól.

— **Nagy Kanizsán** f. évi szeptember 1-én 6 hóra terjedő posta- és távirda segéd tiszti gyakorlati tanfolyam nyittatik. Felvételre aug 10-ig lehet jelentkezni bármelyik posta- és távirda igazgatóságnál.

— **Öngyilkosság.** Novotni János 67 éves, szolga az iparos ifjak egyleténél jul. 11-én reggel az egyleti helyiség padlásán felakasztotta magát. Mire észre vették, már halva volt. Tettének oka ismeretlen.

— **A Tarnóczy tüzoltószer-** és gépgyár részvénytársaság 1894. évi julius hó 4-én tartott ülésében az aláirt részvények felosztása iránt határozott. Tekintettel a gazdaközönségnek több vidékről beérkezett azon óhajára, hogy aratás után jegyezhessen, e czélra az igazgatóság bizonyos számu részvényeket fenntartott.

— **Kitüntetés.** A mi hazai savanyu vizünket (tulajdonos Vogler József Széchenyikuton), — mely a külföldi versenyvizekkel évek óta kemény harczot vivni kénytelen — a Bécsben nem rég megtartott néptáplálási- és hadseregélelmezési nemzetközi kiállitason a legnagyobb kitüntetés érte. — Ezen kitüntetés méltóan sorakozik a már előzőleg kivivott 8 nagy és aranyérmekhez.

— **Elfogott sikkasztó.** Az állami rendőrség bpesti főkapitányi hivatala e hó 10-én táviratilag értesitette az itteni rendőrkapitányi hivatait, hogy Klein Arthur 16 éves mechanikus 300 forint elsikkasztása után Budapestről megszökött és Kanizsára utazott. A körülményesen leirt sikkasztó tényleg Kanizsára is érkezett és ugyanazon éjjel a Weisz-féle, Hunyady utczában levő kávéházban felismertetvén, a rendőrség által letartoztatattatott. A 16 évvel jelzett sikkasztó inkább 20 évesnek látszik és letartóztatásakor erősen szabadkozott, hogy ő nem a keresett egyén, és nem is Budapestről jött, hanem Bécsből, ezen utóbbi állitását azonban csakhamar megdöntötte azon körülmény, hogy kalapjában volt Budapestről Kanizsára szóló menetjegye, melyet a jó firma óvatosságból nem adott le a megérkezéskor. A gyanut főleg az éleztette, hogy a kávéházi frajla állitása szerint Klein czipőjét használta pénztarczául és ezt nem valami mechanikus módon nyitotta fel, hanem egész prózaisan levetette. Az elidegenitett pénzből 246 forintot találtak a fiatal sikkasztónál.

— **Méhészetanár N.-Kanizsán.** Abafy József II. ker. méhészeti vándortanár julius hó 17-én kedden a déli vonattal N.-Kanizsára érkezik és az nap délután 3 órakor a városháza nagytermében méhészeti előadást tart, melyről az érdekelkeleket midőn értesitjük, a dijtalan előadás minél számosb látogatására felhivjuk.

— **Visbefult.** Molva községnél a Dráva egy hullát vetett ki, mely hatóságilag megvizsgáltatván, a zsebében talált munkakönyv alapján kitünt hogy Harsay József csizmadia-segéd volt, nagykanizsai születésű, 58 éves.

— **A katonai** élelmezési szállitás érdemébeni árverezés Sopronban julius 16-án délelőtt 11 órakor tartatik meg a széna, szalma, fa és egyéb szükségletekre nézve, mely a soproni, szombathelyi, kőszegi és nagy-kanizsai katonai állomásokon egész évre október 1-től 1894, szeptember 31-ig 1895 szükségeltetik. cs. és kir. katonai élelmezési raktár Sopronban.

— **Szomszédos község.** Horvát Szent-Miklós földesura Beniczky Gábor, gróf Batthyányi Ilona férje Mármarosvármegyében főbelötte magát. Holtteste Czinotán temettetett el. A kitünő gazda s jótékony lőur e gyászesete orszagos részvétet keltett.

— **A balatonfüredi Erzsébet-szeretethházban** augusztusban 20 ártát fogunak fölvenni. Növendékül a teljesen árva és vagyontalan árvákat veszik fel elsőbbségben a csak ezek hiányában a fél árvákat. A kérvények az igazgató anácsoz intézendők és vagy a tanács elnökéhez, Kovács Ábelhez vagy Kanovics intézeti igazgatóhoz küldendők augusztus 10-ig. A kérvényhez, családi értesitő (nem pedig keresztlevél) szegénységi bizonyitvány, a fiu testi és szellemi épségéről s az ujraoltásáról, végül netáni iskolai bizonyitvány. A kérvények és mellékletek bélyegtelenek. Csak oly fiárvákat veszünk föl, kik hat évesek elmultak, de 10 ik életévüket még sem töltötték be és magyar honosok.

— **Földink,** Mikó György szegszárdi ujvárosi plebánost a megyés püspök valóságos kerületi esperessé és tanfelügyelővé nevezte ki. Mikó egyike a legnépszerübb lelkipásztorokoak, ki 10 éven át saját házában ingyen ovodát tart fenn. Gratulálunk derék földinknek.

— **A piaczi husárulás betiltása.** Jászberény város hatósága egy épületet emeltetett, melynek földszinti utczai helyiségei huselárusitó üzletekre vannak szánva. A piaczi összes mészárosoknak, henteseknek és birkavágóknak ezentul itt kell árulniok Az intézmény igen helyes, és okos gondolat a várostól, melynek ugy a szakipar mint a közönség hasznát fogja látni. A szakipar azért, mert a kontárnépséget a rend és az állandó ellenőrzés lehetőségé elrinszti, a fogyasztóközönség pedig azért, mert egészségügyileg megbizhatóbb husnemüeket kap. A pénda követésre méltó.

— **Csáktornyai** orsz. vásár julius 1. A szarvasmarhavásárra összesen 800 db. körü: volt a felhajtás s ebből hivatalosan 430 eladás jegyeztetett be; az árak rendesek voltak: jó fejős tenén ára 90—110 frt között változik, igás-tehenekért 80—100, közönségesebbekért 66 frttal feljebb fizettek; ökröket vásáraink gyérebben látunk, mivel ezek csak nagyobb gazdaságokban és uradalmakban használtatnak: 1 éves üszők darabja 31—38 frton, bikaborju levágásra jól tápiált, 35—40 frton kelt, 6—8 hetes borju 10—18 frtig, minősége szerint adatott. Az előzőleg megtartot sertésvásár forgalmát főleg fiatal jószágok nagyobb menynyiségben adás-vétele emelte: ilyenekből nagyobb számban 10—15 heteseket 4.70 frton, nagyobbakat egészen félévesig 7—8.50 frton adtak. Süldők ára 22—30 frt, malaczokkal, ezek köra szerint 25—30 frtig, emelkedett.

— **Gyászhir.** Egy kitünő gazda, szorgalmas és szakképzett tisztviselő, nem kü önben szerető családapa és jóbarát hunyt el Godina János uradalmi számtartóban, Palin és vidékének áldott emlékezetü jószakirójában. A családi gyászjelentést részvéttel közöljük: Godina Izabella és férje Horváth Árpád, Godina Gizella és férje Zsitnureczky Zsigmond, Fáy Adolf mint elhunyt Godina Roza férje, Godina Vilma és férje Clement Lipót, Godina Angyalka, és férje Riedl Károly, és ezek gyermekei fájdalmas szivvel jelentik édes atyjuk, ipjuk és nagyapjuk Godina János Mandria gróf ő fensége nyugalmazott számtartójának a halotti szentségek ájtatos felvétele után folyó évi julius 7-én reggeli 5 órakor életének 74-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága elhunytnak hült teteme folyó évi julius hó 8-án délután 6 órakor fog a helybeli sirkertben örök nyugalomra tétetni. A engesztelő szt. miseáldozat ugyan e h 9-én reggeli 9 órakor fog a helybeli plébánia templomban a Mindenhatóanak bemutattatni. Sümeg, 1894. julius 7. Áldás emlékére.

— **Idegen kereskedelmi utazók megadóztatása** A pénzügyminiszter rendeletet intézett az összes pénzügyigazgatóságokhoz, melyben elrendeli, hogy mindazon osztrák és külföldi kereskedelmi utazók, akik nem kizárólag minta szerinti megrendeléseket gyűjtenek, hanem kész árukat hordva magukkal, azokat a szállodákban, vagy házról-házra járva, árusitják, II. oszt. kereseti adóval rovandók meg. Az adó kivetése és beszedése akként történik, hogy a pénzügyigazgatóság adójavaslatát kézbesitik az utazónak azzal, hogy a javaslatba hozott adóösszeget az állami vagy városi adópénztárba rendes lakóhelyének bejelentése mellett fizesse be, hol annak idején a végleg megállapitott adó összeget közlik vele. Ha a biztositékot le nem teszi az illető utazó árukészletének mezfelelő részét zár alá veszik, a kiveteodó adó biztositására.

— **Szélvihar** vonult keresztül julius 11-én délután 5 órakor Nagy-Kanizsa város fölött, mely a gyümölcsökben nagy károkat tett. A lekaszált takarmány képét széthördta. A szőlőkben számos háztetőt lesodort, fákat tördelt, a Vajdaegyháti feszületet összetörte, s mint hallják Nagy Récse vidékén erős jégeső is pusztított.

— **Tűz** volt Horvát-Szent-Miklóson julius 10-én délután, elégett 6 kazal takarmány, mely Birck Oszkár ur tulajdonát képezte. A n. kanizsai tűzoltóság kivonult. A tűz keletkezése ismeretlen.

— **Elismeréssel** közöljük azt a helyes intézkedését Nagy-Kanizsa város magistratusának, hogy a VI és VII-dik kerületbeli tűzoltók örtanyáját felépíttetni rendelé.

— **Szabari plebánossá** Humor János merenyei káplán neveztetett ki, e plebánia tudvalevőleg Gondócs Imre elhalálozásával jött üresedésbe.

— **Nyári népmulatságot** tartott a helybeli ösk. tűzoltó-egylet mult vasárnap a sánczi kertben, a galamboki tűzoltó egylet derék főparancsnokukkal öten jelentek meg s a legszivélyesebben üdvözöltettek. A nyári mulatságnak az idő is kedvezvén, kitűnően sikerült; nem csoda! Polin Péter bajtársunk badacsonyi aranyenduje hatványozta a jó kedvet. A vendéglőst dicséret illeti, mert pontos és gyors kiszolgálat mellett ételei izletesek és jutányosak voltak. Felülfizetni sziveskedtek: Hermanyi 3 frt 80 kr., Lengyel 10 kr., Filipovics Emmuska 20 kr. Tersztenyák György 70 kr. Kaschner 20 kr. Tersztenyák. B. 30 kr. Dobrin Aladár Singer 50—50 krt. összesen 6 frt.

— **Az ingyenes könyvtár** jelentékenyen szaporíttatott, vezetősége elismerést érdemel. Legujabban 165 folyó számmal 623 darab mű szereztetett be.

— **Heti felügyelő** e héten (julius 15—21.) a nagykanizsai önk. tűzoltóegylet őrtanyáján Fekete József főparancsnoki segédtiszt ur, a VI. és VII. kerületben Bátori Poszavecz Ferencz szertárnok ur.

— **Jótékony hagyomány.** Szekeres József baki uradalmi tiszt s nagykanizsai háztulajdonos a következő jótékony hagyományt tett: A Szekeres és Kalivoda család részére iskolai alapitvány czimén 10.000. zala-egerszegi közkórháznak „Szekeres József és neje Kalivoda Klementin alapitvány" czimre 2000 frt, a csatári plébániának mise alapitványokra 500 frt, Sőjtöri iskolának szegény gyermekek ruházására 500 frt, hasonló czimen a baki iskolának 500 frt, irói nyugdijalapra 300 frt. Az arany és ezüst ékszerekért árverés utján befolyó jövedelmet a budapesti és zala-egerszegi népkonyhának és az országos felencházbak.

— **Veszélyes csónakázás.** A rendkivül gyors folyásu Dráva folyón evezési ügyességét akarta produkálni Vérth József légrádi segédjegyző s e czélból — mint levelezőnk irja — harmad magával csónakba ülve, Légrád mellett beeveztek a sikvizre. A három csónakázó közül egyik sem volt valami kiváló evezős s a főszerepet a segédjegyző vette át. Evezés közben azonban a sebesen rohanó ár elragadta a csónakot, az evező hirtelen a csónak alá fordult s Vérthet a vizbe ráutotta. Szerencsére a másik két uri ember minden rémülete daczára sem vesztette el lélekjelenlétét s az első ijedségből felocsudva, a habok között elmerült fiatal ember mentéséhez látták s az utolsó pillanatban, mikor már fuldoklott, sikerült kimenteniök. Azonban a segédjegyző esés közben oly sulyos sérüléseket szenvedett a mellére hebezdő csónaktól, hogy csak a rögtön alkalmazott orvosi segitségnek lesz köszönhető, ha nehéz sebeiből, mint remélni lehet, felgyógyul.

— **Disznó tolvajok.** A hét elején nem kevesebb mint 22 drb. sertést loptak el Kis Komárom mellől egy pusztáról. A tolvajok Iháros-Berény felé vették utjukat s valószinüleg Slavóniába indultak szákmányukkal. A disznók tulajdonosai nyomról nyomra követték őket s az Iháros-Berényi erdőben meg is találták a 22 drb. disznót, szonban mivel a fegyveres csavargók lelövéssel fenyegették őket, kénytelenek voltak az üldözéssel felhagyni. A csendőrséget értesitették ugyan, de későn, mert mire az inkei őrs kivonult, a csavargók nyomtalanul eltüntek.

— **Jutalmazások** a sümegi tenyészállatkiállitason következőleg eszközöltettek: Arany oklevelet nyertek: Sümegi Tivadar Sümegről, Varga Béla Nyirlakról, Lázár József Szegvárról, Barcza László és Kohn Henrik Csabrendekről, Gyömörey Vincze Ukkról; ezüst levelet: id. Eltner Sándor és Mojzer József Sümegről, ifj. **Háczky Kálmán** Káptalanfáról, Nagy József Csehiből, Bagotay János Mihályfáról, Zathureczky Zsigmond Ukkról és Kardos Lázár Mihályfáról. A kiállitásnak jutalomtárgyait csakis parasztgazdáknak itélték ode. Jutalmat nyertek 27-en 500 frt értékben, melyből 300 frtot a földmivelésügyi kormány adott.

— **Kutba fulás.** Eszteregnyén Benke János 2 éves József nevü fia f. évi 6-án a szomszédja kutjába esett, mire megtalálták halva volt.

— **Villám áldozata.** Karoson egy 14 éves fiut f. hó 11-én 5 óra tájban a roppant vihar az erdőben talált, menedéket keresendő egy fa alá bujt, s ott a villám agyon vágta. Nyáját melyet legeltetett pajtásai hajtották haza.

— **Tűz.** A förhénczi hegyen Martinecz György kiskanizsai lakós pincéje f. hó 12-én leégett, a tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Pöstyéni fürdőből** irják lapunknak: Mintha a fürdőközönség documentálni akarná azon örvendetes tényt, hogy Pöstyén éppen került ki az árviz alól, sőt hogy a viszonyok még annyiban megjavultak, hogy a rombadülő szalmaviskók helyett tisztességes épületek emelkednek, oly rohamosan érkeznek Pöstyén vendégei az elmult hét óta. A fürdőben teljesen helyreállitott rend még a pessimistákat is ugy látszik teljesen megnyugtatta, mert a zsufolásig telt lakások bizonyitják, hogy a Pöstyén iránti bizalom meg nem szünt. — A vizkárosultak javára körülbelül 500 forint tisztán a fürdővendégek sorából került ki; nem emlitve azt, ha a fürdővendégek részéről idegen helyen történt gyüjtések ez összeget sokszorosan tulhaladják. Maga Vécsey Miklós báró a förendiház ama hires ülése alkalmából, midőn a polgári házasság megszavaztatott, 300 frtot hozott haza a förendiek köréből (bánatpénz!), a kedves Fodor doktor szeretetreméltó neje (sz. Berchthold grófnő:) eddig mintegy 500 frtot gyüjtött a környéken, a hová valóságos körutat tett; egy előkelő bécsi fürdőszépség pedig hasonlókép nagy summát szolgáltatott be, s büszkén jelezte, hogy ő még Hieronymi miniszter szivéig is eljutott, midőn ez az árviz lepte vidéket megtekintette. Az episódok sorában meg kell emlitenünk még azt a 12 tagu hölgybizottságot, mely a gyógyház szép termében tombolát rendezett, melynek mintegy 250 frt tiszta jövedelme volt. A fürdő vigalmi bizottságnak a vendégek sorából rendezett hangverseny e 100 frton felül szolgáltatott be a jótékony czélra. A fürdőben egyébként semmi nyoma sem mutatkozik már annak a kellemetlen inczidensnek, mely a szépen emelkedő fürdőhely iránt annyi szánalmat keltett, s reméllhető, hogy Pöstyén fejlődései sorozata, ezzel csak egy ujabb erős impulzust nyert.

Egy előkelő uri házhoz Nagy-Kanizsa közelében kerestetik egy fiatal okl. nevelőnő, ki a rendes tantárgyakon kivül a franczia és angol nyelvben, valamint a zongora játékban sikeres jó oktatást adhat. — Énekelni tudók előnyben részesülnek.

Czim megtudható: Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében.

— **Rövid hirek.** Livornóban egy szerkesztő anarchista gyilok áldozata lett. — Löry Jenő bpesti bankár agyonlőtte magát. — Succi a hires koplaló jelenleg Budapesten van. — 1895. május 20-án lesz száz esztendeje, hogy a magyar Jakubinus lefejeztetett, emlékének megülésére bizottság alakult. — Szombathelyi Lapok és Dunántul mérsékelt ellenzéki programmal egyesülnek. — Xantus János tudós nagyfoku idegbajban szenved. — A „Pécsi Ujság" és „Pécsi Napló" két napilap egybeolvadt. — Királyunk Ischlben tartózkodik. — Chicagóban a strajk miatt ostromállapot hirdettetett ki. — Balaton-Füreden „Balatoni Közlöny" czimü hetilap indult meg. — Temesvárott 2 millió frtba kerülő pályaudvart épitenek. — Kassán halálos koleraeset fordult elő. — Kossuth Lajos szobrára 143.097 frt gyült be. — 10 millió frtfal több lesz a katonai budget jövő évre. — A pécsi sátortábori ártézi kutra 85 ezer forintot költve, betemették. — Gróf Apponyi Appony Albert Wörishófenben a Kneipp kúrát használja. — Az egri vár omladozik.

Budapest, 1894. julius hó 9 én.

Budapesti értéktőzsde.

A „Belvárosi bank- és váltóüzlet" Hecht Samu — Bpest, Kossuth Lajos-utcza — jelentése.

A spekulácziónak az a kis része, mely a nyarat is Budapesten tölti, ugylátszik azt a feladatot tűzte ki magának, hogy az értékek árfolyamait az öszig változatlanul konzerválja. Az üzletelenség gyakran olyan mérveket öltött, hogy hosszu időközökben még csak névleges árakat sem lehet hallani. Ugyanilyen állapotok uralkodnak a külföldi tőzsdéken is. A gazdasági és politikai életben teljes szélcsend állott be és nem történt semmi, ami valami kevesebb mozgalomra okot szolgáltatna! A nemzetközi értékek piaczra különösen rendes és az arfolyamok fluktuacziója vajmi csekély. A bányaértékek és iparvállalatokban sem sokkal élénkebb az üzlet, de az irányzat szilárd és emelkedő. A járadék piaczon utóbbi időben különösen kedvező volt a hangulat, mert párisi számlára nagyban vásárolják a magyar államkölcsön kötvényeket. Az előfordult árjugadozások a következők: Osztrák hitel: 350.30—351.20 Magyar hitel: 440.10—441.90. Rimamuránvi: 254.25—255.75. Leszámitolóbank: 262—262.50. Városi villamos: 237.50—238.50. Arany járadék: 120.75—121.50. Koronajáradék: 95.05—95.60.

Vegyesek.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmai, csúzos és köszvényes bajok és mindennemü gyuladások a „Moll féle franczia borszesz" szel gyógyitatnak biztosan sikerrel. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

— **Kitünő fog gyógyszer.** Nemcsak a tudomány tekintélye, de tanusitja minden egyes ember tapasztalása is, hogy a száj és fogak naponkénti tisztántartására, azok egészségének föntartására nagyon szükséges, s elejét veszi ép ugy azok betegségeinek, mint szintén minden csorvás és ideges fájdalmainak, e czélnak legmegfelelőbb és leghiztosabb szeréül van elismerve dr. POPP J. G. cs. és kir. udv. fogorvosnak Anatherin-szájvize, Bécsben, Fe:ülmulhatatlan hatása a csuzos és köszvényes fogfájdalmakban, könnyen vérző, tapadós és lobos foghusnál, annak porhanyó és aszányossága ellen, különösen az előrehaladt korban a süy és csontszu ellen; eltávolitja a mesterséges vagy lyukas fogak, vagy a dohányozás által kifejlődő rosz szagot, s a szájnak kellemes üdeséget, mint szintén tiszta izlést kölcsönöz.

Ki nyert?

Huzás julius 4-én.

Brünn:	30	10	15	1	73

Huzás julius 7-én.

Bpest:	48	7	33	34	59
Prága:	37	19	54	28	55

Szerk. üzenet.

— Többek tudakozódására kijelentjük, hogy dr. Farnek László szabadkai ügyvéd julius 20 án Nagy Kanizsán lesz.

— K. O. Fiume. Hazafias vállalatát üdvözöljük. Válaszunk elment.

— H. A hiányzó számot rögtön megküldöttük, előbb is és mindenkor rendesen expediáljuk.

— Győr, Sopron. Köszönet a számokért.

— Sz. Az iskolai értesitők ismertetését jövő számunkban kezdjuk meg.

— M Bpest. Az ügy tárgyalása folyamatban van. Most csinálják a rajzokat s méretet.

— O. Egy évig lesz a jövő hóban.

— T. T. Költeményei nem közölhetők.

— T. A. Bpest. Köszönettel vettük.

Vasuti menetrend.

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás Kanizsáról				Erkezés Kanizsára			
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Pragerhof	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	33	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
	gy. v.	12	20	éjjel	sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	6	50	este	v. v.	7	59	regg.
Bécs Sz. Iván Bécs	sz. v.	6	05	regg.	sz. v.	3	42	regg.
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	34	d. u.
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	12	45	éjjel	sz. v.	10	15	este
Budapest	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	50	regg.
	v. v.	10	—	regg.	sz. v.	1	39	d. u.
	sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	44	este
	sz v.	12	15	éjjel	gy. v.	12	10	éjjel
Barcs	sz v	4	57	regg.	v. v.	9	40	regg.
	sz. v.	2	25	d. u	sz. v.	1	26	d. u.
					sz. v.	11	34	éjjel

Felelős szerkesztő és kiadó

BÁTORFI LAJOS.

Nyilttér.*)

Egész selyem, mintázott foulardokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenkint 75 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és szines selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krajczárig — sima, kocskás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szin és árnyalatban) szallit pöstabér és vámmentesen a privátlegrendelők lakására Henneberg G. (cs. kir. udv. szállitó) selyemgyára Zürichben. Minták pöstafordulóval küldetnek. Svájczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a LITHION-FORRÁS

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatásu!

Kellemes izü! Könnyen emésztheto!

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazg. Eperjesen

Gyógyszerész gyakornokul *egy jó házból való 6—8 osztályt végzett fiatal ember kedvező feltételek mellett elfogadtatik* Sümegen **E. Dervarics István** *gyógyszertárában.*

Hirdetések.

Dr. Dreiszker József féle **Hidegvizgyógyintézet** KŐSZEGEN (Vasmegye.)

Ezen intézet a m. kir. minisztérium által engedélyezett. Rendszere: Prisnitz és Kneipp. Egész éven át nyitva áll. Árak teljes ellátás mellett igen mérsékeltek. Prospektus kivánatra ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

WANNEK és RUSZ

BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 76.

Ajánlják dusan felszerelt raktárukat, u. m. saját kezü menyu

FÉRFI FEHÉRNEMÜEKET.

Divatos angol tourista ingek darabja 1, 1.35, 1.80, izzadás elleni alsóing Jäger-féle darabja á 1, 1.50. Angol halozott alsóing 40, 65 kr. Fegyházban kötött habtyük ½ tuczat 1.60 Keztyük zsebkendők, ferfi nap-, eső esernyők a legnagyobb valasztékban.

Női divatáruczikkek Valódi cosmanosi mosó, kretonok, divatos franczia szatin és batiszt. Kesz női pipere és fehérnemüek, legujabb divatu selyem, batiszt és szatin blozok Franczia derekfűzők, női és gyermekharisnyak, glace selyem- és fil de cos keztyük, fegyházban kötött női harisnyak ½ tuczat 2 frt 50 kr.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK.

WANNEK és RUSZ

Budapest VI., Andrassy-ut 76.

Szagtalan és nyomban szárado

Kapható csak Gyógyszertárakban 1/2 és 1 literben Utasitással

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Christoph Ferenc Prága, K. Zürich Berlin. M.-Kanizsai: NEU és KLEIN.

Ásvanyfürdő **Daruvár** Slavoniában.

Vasut állomás.

Vastartalmu hévviz. 42°—50° C.

Saison május—október. Fürdőorvos: Dr. Degrè Vilmos Bécsből.

Porczellán, márvány, kő, tükör, iszap-fürdők. Hires gyógyhatás női betegségeknél is; termékenység, fehérfolyás, sápkór stb., csúz, csonttörés és idegbántalmaknál stb., továbbá ujonnan épült

„Hidegvizgyógyintézet."

Gőz cabinok, hideg és temperalt tükör-fürdők, hideg és meleg Douch-ok stb., valamint Kneipp Seb.-féle

„Vizgyógyintézet,"

mely főt. Kneipp Seb. plebános ur utasitásai folytán egészen a Wörishofeni intézet mintájára épült s rendeztetett be. A fürdő orvosa e czélból Wörishefenben időzött hozamosabb ideig tanulmányozás végett, az igazgatóság pedig főt. Kneipp Seb plebános ur által személyesen ajánlott s tanult fürdőmestert alkalmaztatott Wörishofenből.

MINDENNEMŰ KÁPHATÓ 17 KITÜNTETŐ ÉREM

LEGFINOMABB MINŐSÉG CHOCOLAT SUCHARD NEUCHATEL (SCHWEIZ) CACAO OLCSÓ ÁRAK

KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO

Legfinomabb uri- és női divatcz. Vámmentes csőköpenyek Innerbener Antalnál, Innsbruckban.

Aranyérmekkel kitüntetve — Első cs. és kir. kizár. szabadalm — Aranyérmekkel kitüntetve

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

KRONSTEINER KÁROLY Wien. III. Hauptstrasse 120. sz. saját házában

Főherczegi és herczegi uradalmak, cs. és kir. katonai raktárak az összes vasut-, ipar-, bánya- és hámortársulatok, épitkezési vállalatok, vállalkozók és épitőmesterek, valamint gyártulajdonosok szállítója. Ezeket a festékeket épületek befestésére használják, belőlük 40-féle különböző szin van, kilojuk 16 krtól fölfele, mészben oldható, teljesen hasonló az olaj-mázoláshoz. — Mintalapokkal és használati utasitással ingyen és bérmentve szolgálok.

SZT.-MARGITSZIGETI ÜDITŐVIZ

LEGKIVÁLÓBB ÉS LEGEGÉSZSÉGESEBB

ásványos savanyuviz.

Kitünő eredményuyel használtatik: gyomor- és bélbajoknál, garat-, gége-, tüdő- és hólyaghurutnál.

Kapható a legtöbb kereskedésben és vendéglőben.

Aki betegsége alapokától meg akar szabadulni biztos alapon, felelősség mellett;

Aki a testében létrejött károkat nem akarja nagyon, vagy legyőzhetlenné kinövesztení;

Aki a mai gyógytudomány sikertelen hatásáról már meggyőződött;

Aki a ragadós és járványos betegségektől magát megóvni akarja;

Aki ép utódokat és igy biztos alapon családi boldogságot akar;

Aki az orgyilkosságtól és téboly-háztól meg akarja magát mentení;

Aki vagyonát és családját tönkre tenni nem akarja;

Aki munkaképes akar lenni és a

az olvassa el **Fazekas Danielnek „Ki akar egészséges lenni?“** czimü füzetét, melyben **Londonban** és hazánkban 35 évi orvosi gyakorlata alatt szerzett tapasztalatait a szenvedő emberiség javára megirta. Egész bizalommal fordulhat hozzá bárki, aki szenved és fájdalmaitól szabadulni akar. Lakása Budapest, felső erdősor 25. sz., hol vasárnap kivételével rendel délután 2—4-ig. Szegényeknek díjtalanul 6—7 óráig. A fennt emlitett füzet ugyanott megrendelhető 1 frt előleges beküldése mellett.

A Richter-féle Tinct. Capsici comp.

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt igen jó ismeretnek örvend.

Ezen fájdalomcsillapitó hatósággal valamennyi kösvény, csuz és hasgörcsben szenvedő egyeneknek ez nem legyen ajánlóleg emlékezetébe hozva. Ezen tinktura már **25 év óta, mint legnagyobbtitkú** hazánkban és Ausztriában kelvett és ismeretes mint szvaldt szert.

Csakis ára, üvegenként 60 kr., 70 kr. vagy 1 frt 20 kr. szerezhető be. Betétdiák alkalmával az „Horgony“ védjegyre figyeljenek, nehogy utánzatot adjanak, mert csak a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszertárához: Richter gyógyszertára „az arany oroszlánhoz“ Prágában vagy Tomk József gyógyszerészhez Budapesten.

BIKSZÁD

gyógyfürdő

Szatmármegyében.

Megnyitás: május 15-én.

Ezen egyenyes, konyhasós savanyuviz kitünő hatásu **heveny és idült gyomor- és bélhurutban, a légzőszervek hurutos bantalmaiban, máj- és epe bajokban, vese- és a hugyhólyag** betegségeiben.

Ezen évben nagy átalakulások történtek, ugy a fürdő szépészeti, mint gyógyászati-rendezését illetőleg.

A fürdőben **ivó-, fürdő- és belégző** gyógymód alkalmaztatik. Savó kura. Hidegvizgyógyintézet. Zuhanyok. A betegek szórakoztatásáról kellőleg van gondoskodva.

Kitünő élelmezésről ez évadban, valamint a jövőben is az által lett gondoskodva, hogy szerződtette a budapesti **Pannonia szálloda főszakácsat, Lukáts Ferencz urat**, kinek országos jó hirneve minden tekintetben nemcsak biztositékot nyujt hanem a legmagasabb igényeknek is képes lesz megfelelni.

Vasuti állomás Szinyér-Váralja és Tőrső, hol alkalmas kocsik kapha ók, bármely állomástól 2½ óra alatt el lehet érni a fürdőt. Helyben fürdőorvos és posta.

A bikszádi gyógyviz országos főraktára **Édeskuty L. os. és kir. és szerb királyi udvari szállitónál V kerület Erzsébetter 8 szám alatt van**, ahol az mindig egészen friss töltésben beszerezhető.

Gyógyfürdő-igazgatóság.

1868-ik óta év ismert

BERGER-FÉLE ORVOSI

KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva Ausztria-Magyarországban, Franczia-ország, Németország, Hollandban, Schweiczban, Romániban stb már tiz év óta fényes sikerrel használtatik.

mindennemű bőrkütegeket,

mint szinte az arczbőr mindenféle tisztátlanságai ellen különösen á rüh, az idült és pikkely sömör ellen a kosz, a sömör repedvény, a fej és szakáll ellen, a szeplő, májfolt, ugynevezett rezes orr, a fagydag, a lábizzadás, a gyermekek valamennyi külső fejbetegségei ellen. Ezen kivül mint a bőrt tisztitó mosdószer ajánltatik.

Ára darabonkint használati utasitással együtt 35 kr.

A Berger-féle kátrány szappan 40%-a tömény fakátrányt tartalmaz, felettébb gondosan van készitve s lényegesen különböző a minden egyéb, a kereskedésekben előforduló kátrány-szappanoktól, mert ezen szappan 35% gliczerin anyagot tartalmaz, finom illatszeres.

Csalások kikerülése végett

a gyógyszertárakban világosan BERGER-féle kátrány-szappan kérendő s ügyelni kell a zöld csomagolásra.

Számos okmánnyal kitüntetteletett a bécsi nemzetközi kiállitason 1883-ban.

Egyedüll helyettes a bel- és külföld részére:

A. HELL **gyógy.** TROPPAU hova a megbizások és tudakozódasok is küldendők.

Nagy-Kanizsán Práger Béla s Beinss Lajos gyógyszerésznél.

Gyümölcs-értékesitésre.

Sajtók gyümölcs és bor-préselésre

legujabb, kitünő szerkezettel. Eredeti gyártmányok folytonosan működő kettős nyomószerkezettel és nyomásszabályozóval.

A legnagyobb **munkaképesség 20 százalékkal nagyobb mint minden egyéb sajtonál.**

Gyümölcs- és szőllő-zúzók.

Szőllő-gereblyézők (Bogyófejtő-gépek)

Teljes **szüretelő berendezések,** állok és szállithatok.

Gyümölcslé-sajtók, bogyómalmok gyümölcslé készitésére

Aszaló-készülékek gyümölcs és vetemény számára

Legujabb **önműködő** szab. szőlővessző- és növénypermetező **„Syphonia“**

E gépeket különlegesség gyanánt gyártják

MAYFARTH PH. ÉS TSA.

cs. és kir. kizár. szab.

gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor

Bécs, II., Taborstasse 76. sz.

Árjegyzékek és ellismerő bizonyitványok ingyen. — Képviselők felvétetnek

Utánzásoktól óvakodjunk.

Felhivás

kisbirtokosok, gazdasági és házi-ipar eszköz kiállitására Martonvásár.

A kiállitás tartama 1894. augusztus 12—15-ig tart.

A kiállitás 5 csoportból áll.

I. Talajmivelési eszközök.
II. Termény tisztitó eszközök.
III. Takarmányozó eszközök.
IV. Gazdasági kézi eszközök.
V. Házi-ipar eszközök. Méhészet, selymészet.

Bejelentések elfogadtatnak 1894 julius 20 ig. A kiállitott tárgyak aug. 8-án fogadtatnak el.

A kiállitás tartama alatt felolvasások és gyakorlati előadások tartatnak, valamint ekeverseny is leend.

Bővebb felvilágositást nyujt a

Kiállitás igazgatósága Martonvásáron.

A valódi mosható

Padlózat-fénymáz

a legjobb és legolcsóbb eszköz a koczkás (Parquett), puhafa, vagy fenymázolt padlózat beereztésére. Azonnal megszárad, és kefélés nélkül tükörtiszta, állandó fényt kölcsönöz. Kapható szintelen, világossárga, sárga, sötétsárga vörös és dióbarna szinben. Egy szelencze ára 45, 85 és 1 frt 60 kr.

Szab. Tánczterem-fecskendő máz

a legolcsóbb és legczélszerubb fényező és simitó eszköz minden tánczhelyiség padlózata számára. Kilója 1 forint 30 kr.

Szab. Fölkefélő-máz.

Tetemesen megkönnyiti a fölkefélést és az ez által megkefélt talajt a nedvesség és por ellen ellenálló képessé teszi. Fehér és sárga szinben darab szám 20 kr.

Árjegyzéket díjmentesen küld

SCHNEIDER & COMP.,

BÉCS, VI2., Hundsthurmerstr. 141., I. Herrengasse 10.

Kapható: Fesselhofer József, Marton és Huber, Nen és Klein, Rosenfeld Adolf és fia uraknál N.-Kanizsán és Kalmán J., Ziegler A. Komárom; Hubinszky Adolf, Jan Ferencz Zala-Egerszegen, — valamint minden nagyobb fűszer, festékárn kereskedésben és drogueriákban

Csak akkor valódi, ha az aranynyal fényezett szelencze a fenti védjegyet vörös mezőben hordja

Csak akkor valódi, ha minden darab ezen védjegyet viseli.

A „ZALAI KÖZLÖNY“-re szóló előfizetések és hirdetések a lap szerkesztő s kiadója: BÁTORFI LAJOS nevére küldendő Nagy-Kanizsán.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, keves szabad, de gazdagon félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásunak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál,** a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tüdőbajokban,** különösen **tüdővérzesekuél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfban** a Margit-viz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és hugyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóviz

präservativ gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen.

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár **Édeskuty L.** cs. és k. és szerb k. udv. ásványvizszállitónál. Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1894. julius 21-én. 30-ik szám. XXXIII. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 5 frt — kr
Fél évre . . . 2 frt 50 kr
Negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7. másodszor 6. s minden további sorert 5 kr.

NYILTTERBEN
petit soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstari illeték minden egyes hirdetesert 30 kr. fizetendő

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemény Bátorfi Lajos szerkesztő-kiadó nevére czimeztessen Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

„a nagy-kanizsai Délzalai Takarékpénztári „Önsegélyző szövetkezet", a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság", a „nagy-kanizsai- és fityeházi önkéntes tűzoltó-egylet", a „nagy-kanizsai kisdedneveló egyesület" a „nagy-kanizsai tanitói járáskör", a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet", „n.kanizsai izr. jótékony nőegylet", „szegények tápintézete", a „katonai hadastyán egylet" a „soproni kereskedelmi iparkamara" nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A tanév végén.

A tanév bevégződött. A tanuló ifjuság boldogan és megelégedettséggel hagyta el az iskolát, örvendve a pihenés és nyugalomnak. A tanuló ifjuság azon része, kik az elemi iskolák bevégzésével, tanulmányaikat befejezték, kilépnek az életbe, hogy maguknak pályát, életföntartást és jövőt válaszszanak. A fiatal sereg édes reménynyel és bizodalommal néz a jövő elé, hisz az arany ifjuság még nem ismeri az élet küzdelmeit, mitsem tud a kenyérért vívott harczról, szive telve van optimismussal, s reméný várakat épít telve rózsákkal tövis nélkül.

Mig azonban a gyermekek a jövőt rózsás szinben festik ki maguknak addig a szülői kebelek el vannak telve gond és aggodalommal; a gyermekek optimismusával szemben áll a szülők pessimismusa. Mert valjuk be őszintén, czivilizált korunk még mindig nem jutott el odáig, hogy az embert mint embert becsülje, democrátikus korunk a rang és kaszt rendszer igája alatt görnyedez. S a szerető szülő, ki ismeri az élet küzdelmeit, ismeri a társadalom elöitéleteit s kit a létért való küzdelemben csak azon reméný tartott fenn, hogy gyermekéből külömb embert nevel, mint ő: hadd legyen „ur", kinek nem kell a társadalom elöitéletével küzdeni, legyen ur és boszulja meg még azt is, hogy őt — az apát, — mivel csak kereskedő vagy iparos, lenézték.

És ime most, minthogy a gyermekének semmi vágya sincs arra, hogy az iskola poros levegőjét még tovább is fogyaszsza, mert ő nem érez hivatást arra, hogy a tudományos pályára menjen, s tudja, hogy tehetsége is kevés, tehát inkább megy szive hajlama és vágya szerint az iparos vagy kereskedői pályára; a szülők keserü resignatióval mondanak le a gyermekük születése óta táplált hiu reményről, s minthogy a rábeszélés és fényes jövőre való kilátás sem tériti vissza a gyermeket a tanuláshoz, ietargikus szomorusággal adják beleegyezésüket, hogy gyermekük iparos legyen.

Most azonban ismét elő áll egy keserü kérdés, melynek megoldása a szülői keblet ujabb gonddal tölti el. Melyik legyen azon pálya, mit gyermekének kiválaszszon, mert ha már kézmives is, legyen olyan, kinek nem kell piszokkal bajlódni és a keze ne legyen szenyes a mesterségétől; s a gyermek egyéni hajlama és tehetsége itt sem érvényesülhet.

Még rosszabb azonban azon gyermekek sorsa, kiket a szülői vas akarat majdnem erőnek erejével kényszerit arra, hogy a felsőbb iskolába járjanak, hogy a proletárok számát szaporitsák. Az ilyenek jövője, a szülők téves felfogása és előitélete által, örökre meg van semmisitve, mert ha a közép iskolákon alig elégséges osztályzattal át is usznak és föltéve, hogy a felsőbb tudományos intézetekbe be is iratkoznak — minthogy sem kedvük, sem tehetségük nincs a tanuláshoz, itt kitünően megtanulnak urizálni és adósságot csinálni; életük legszebb ideje a semmi tevéssel telik el, s ha a hatalmas protektió őket valami kis hivatalba be nem segiti, mint blazirt és életunt ember tér vissza a szülői házba, s ha még van azoknak vagyona, azt segiti fogyasztani, vagy valami gazdag parthie után vadász és ha ez sikerül, szerelem nélkül lép az oltárhoz és boldogtalanul folytatja léha életet, de ha a házasság sem sikerül, bevesz egy kis ólyomgolyót az agyba és ez mindent kiegyenlit.

Szomoru társadalmi viszonyok közt élünk, a corruptió és protectió gyakran a jobb tehetségeket is visszaszoritja a megérdemelt térről, küzdeni kell a lét föntartásáért és e mellett a láthatár egét még a vésztjósló szocziális mozgalmak is boritják. Ne altassuk és ámitsuk magunkat azzal, hogy hazánk nem alkalmas talaj a szocziális tanok befolyására, nézzünk körül és látni fogjuk, hogy a vészmag el van hintve, s hogy ki ne keljen, arról nekünk kell gondoskodnunk, még pedig az által, ha gyermekeinket nem kényszeritjük arra, hogy tehetség és akarat nélkül menjenek a tudományos pályára, hanem engedjük őket a kereskedő és iparos pályára menni, hol tehetségüket érvényesitye, a magyar iparnak hirt és dicsőséget szerezzenek, s hogy gyárosaink és iparosaink ne legyenek kénytelenek a külföldi iparos legények salakját behozni, kik gyakran még a józan gondolkodásu magyar iparos ifjak agyvelejét is infitiálják a veszedelmes külföldi tanokkal.

A tanév végén heall a pálya választás kérdése a szülőknél, ne nézzék ezt aggodalommal, neveljék a gyermekeiket becsületes és szorgalmas iparosokká, hisz hazánkban az iparos és kereskedő még legkönnyebben boldogulhat, s a szülők helyes gondolkozása mellett csakhamar megtanulja a társadalom azt, hogy egyik ember a másiknak, egyik a másiktól és egyik a másikért — s viszont munkálkodik és él.

Hogy mit tehet az iskola is ezen czél megvalósításáért, azt egy második czikkben mondom el.

LÖB SIMON
néptanitó.

Iskolai értesitők.

Mint minden évben, ugy az idén is olvasóinknak beszámolunk a szerkesztőségünkhöz érkezett értesitőkről, azon reményben, hogy beszámolónkat a „Zalai Közlöny" olvasóközönsége némi érdeklődéssel fogja kisérni.

Értesitő a kegyes tanitórendvezetése alatt álló nagykanizsai kath. fögymnáziumról az 1893—94. tanévben. Közzéteszi: Sárgay Antal igazgató.

Az évi jelentést Obelcz József tanárnak az igeidők és igemódok a latin nyelvben czimü értekezése előzi meg.

Az intézetben 14 rendes tanár működött. Pflanczer Gábor rajztanár 1893. nov. 1-én meghalt, Farkas László betegsége miatt tisztéről lemondott f. é. április 25-ön. Helyébe a kegyes tanitórend kormánya Sárgay Antal k. r. áldozópapot nevezte ki igazgatónak. A főigazgató az intézetet kétszer látogatta meg.

A gymnáziumot összesen 338 tanuló látogatta, érettségi vizsgálatra jelentkezett: 25. Szóbeli alapján visszautasitatott 4, irásbeli alapján 2 tanuló. Elégtelen osztályzatot nyert az első osztályban 15, a másodikban 11, a harmadikban 8 a negyedikben 7, az ötödikben 13, a hatodikban 2, a hetedikben 3 tanuló, a létszámok 19%-a.

A nagykanizsai izr. hitközség által fentartott elemi, polgári és középkedelmi iskola értesitője az 1893—94. tanévről. Szerkesztő: Bún Samu igazgató.

Az igazgató igaz örömmel teljesiti tisztét, mert a lefolyt évben az iskola harmadik osztályát is fölállitották és az első érettségi vizsgát megtartották.

Az intézet egyszermind az egyévi önkéntesi jógot is megnyerte. A büszkeség egy nemével kérdezi magától az igazgató: Van-e még hitközség — akármely felekezeti, széles-e hazában, sőt messze annak határain tul, mely az ifjuság neveléséről ily széles alapon gondoskodik, mint a nagykanizsai izr. hitközség? És erre határozott nemmel felelt. Tehát a nagykanizsai izr. hitközség által fentartott intézet legnagyobb Közép Európában és hozzá hasonlitani talán csak a hallei Franke alapitványt lehet mely magában is egy egész városrészt képez és körülbelül 150 év óta áll fenn. A statisztikai kimutatás szerint a leányiskolát 77 az elemi fiuiskolát 199, a polgári fiuiskolát 143 és a középkereskedelmi iskolát 76 tanuló látogatta. Az 596 tanuló közt 244 vidéki van. Az érettségi vizsgára jelentkezett 24 tanuló J-lesen megfelelt 5, jól 11, megfelelt 3. Két hó mulva teendő javitó vizsgára utasittatott 5 tanuló.

CSARNOK.

A remekirodalom kiváló nőalakjai.

Irta: BABOSS LÁSZLÓ.

Az már eldöntött dolog, hogy a férfi czélja, sorsa; az élet czélja sorsa: a nő; eldöntött dolog, hogy a férfi ideálja, az ifju szerelme, az agg támasza és minden dolgaink mozgató oka az asszony. Legendáink, vallásunk, történetünk, költészetünknek, szinirodalmunk s a világirodalom remekeinek azok a legvonzóbb részei, amelyek a nőkkel s azok bájaival, tragicus sorsával, s problemájával vannak tele.

Éva a legbájosabb asszony az egész világ sorsát hatalmát, erényét, földi paradicsomát tette tönkre egy alma végett, — vagy helyesebben azért, hogy a tudás fájának gyümölcsét izlelhette, s fajdalommal megszülte gyermekét.

Mária pedig a legtitokzatosabb alakja a vallásos költészetnek: az örök tisztaság, az örök szeplőtlenségbeni fogantatás titkos leple alatt.

A vigasztalás, az enyhités, a megtisztulás, a fölemelés alakjairól akarok szólni tehát e kis czikkecskében s bemutatni körképekben, vázlatokban azokat a női alakokat, akiket a költők s irók fantaziája létrehozott, hogy soha meg ne haljanak, hanem mint bájos mintaképek, örökre bevilágitsanak a késő századokba.

Nem könnyü munka ez, kiválogatni a remekirodalomból mindazokat a női alakokat, akik vonzó lényeikkel, bájaikkal, naivságukkal, vagy forró szerelmükkel, és remek érdekességével megnyerték a világ hámulatát; s az emberiség elismerését és csodálatát s eze-

TÁRCZA.

Feleségem születésnapjára.

Gólya száll a háztetőre . . . .
Ám ni nyitva ám a csőre! . . . .
Mi jot hozott a mi gólyánk?
Bent mutatja a mi pólyánk . . . .

Virágzott a kedves rózsa . . . .
Uj vendégünk legyen Róza!
A kis házban volt ám örom,
Azontul is tágas körön.

Csicsigatták a csecsemőt
Álom után, álom előtt . . . .
Anya ébren . . éva munkán . . .
Igy ment ám ez nap-nap után!

Sebes szárnyu szaszaidő,
Nő a gyermek, a gond is nő . . . .
„Nemes szivet teremteni . . .
— Szól az anya — az kell neki."

Imádkozzál és dolgozzál
— Mond az apa — csak ez használ;
A hit, reméný és szeretet:
Ki élteden át elvezet."

Nem csalódtak apa, anya,
Ki bút rájok sohsem hagya:
Megállt lányuk bátor — bűszkén
Az életnek bokrán — tüskén!

Felnevelni gyermekeit,
Kikre árvák gyász sorsa int . . .
Éjjel-nappal beteg körül?
Van-e szív, mely ennek örül?!

„Kötelesség és szeretet,"
Ez a jelszó ébred veled . . . .
Bátran tehát nézz az égre,
Onnan várd az áldást végre!

Élj szeretve, élj nemesen!
Jó feleség én kedvesem!
Gyermekünek szent fohásza,
Férjed örök bő imája:
„Szentelt tűzhely, áldás, béke —
Nőnek legszebb gyémántéke!"

TÖRÖK ERNŐ.

— **Ezer év meseköltése.** A „Magyar mese- és Mondavilág"-ból, Benedek Elek e nagyszabásu meseállatálból a 10. 11. és 12. füzetet kaptuk egyszerre. A 10. füzetben véget ér az öt kötetre tervezett mű első kötete s ez most már külön is kapható diszes kötésben 3 frtért. Ebből az alkalomból a kulturminiszterium, mely maga is 200 példányt vett meg az iskolai év végén iváló kiosztás végett, meleg hangu és rendkivül elismerő rendeletben ajánlja Benedek könyvét az összes népoktatási intézeteknek megszerzés végett. Érdekesnek találjuk a miniszteri ajánlatot szó szerint közleni, mert ebből is látható, hogy Benedek könyve mily osztatlan elismérésre talál, s ugy nemzeti, mint paedagógiai szempontból mily nagy fontosságu. A május 29-én, s még Csáky gróf által aláirt rendelet igy szól: Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában legközelebb egy diszes kiállitásu könyv jelent meg, a melynek teljes czime következő: „Magyar mese és Mondavilág. Ezer év meseköltése. Meséli Benedek Elek. Széchy Gyula szövegrajzaival." Első kötetét képezi ez a könyv amaz öt kötetre tervezett nagy mesekönyvnek, melyben a magyar nemzet ezer éves ünnepének alkalmából Benedek Elek, az ismert meseiró irja meg népies irodalmi nyelven mindazokat a meséket, mondákat és regéket, a melyeket a magyar nép költői tehetsége ezer évnek leforgása alatt teremtett. A könyv megirásánál különös gond van forditva arra, hogy azt aggodalom nélkül lehessen adni a gyermekifjuság kezébe is, s igy az egész mű nemcsak irodalomtörténeti, hanem paedagogiai szempontból is igen becsesnek, s a tanévet záró vizsgálatok alkalmával jutalomkönyv gyanánt szerfölött alkalmasnak igérkezik. Mindezen jeles tulajdonságainál fogva a szó alatti művet — melynek ára kötetenként 3 frt, a mely azonban kéthetenként megjelenő 25 kros füzetekben is megszerezhető — az összes népoktatási intézetek (tanitó-, tanitónőképezdék, felsőbb leányiskolák, polgári, felső, nép- és kereskedelmi, ugyszintén az elemi iskolák) tanulóinak, tantestületeinek és könyvtáraiunk, valamint a népkönyvtáraknak beszerzés végett melegen ajánlom. Erről a kir. tanfelügyelőséget további megfelelő eljárás végett értesitem. Bpest, 1894. május 29-én. Gr. Csáky. Mi a magunk részéről csak örülünk, hogy a legilletékesebb helyen ily örvendetes értéket tanusitanak a szó igaz értelmében nemzeti szellemü művek iránt s ismételten nem ajánlhatjuk eléggé a szülőknek és tanitóknak, hogy a nagybecsü könyv megszerzését el ne mulasszék.

— **Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből** megjelent a 24-ik füzet. Ebben Angyal Dávid befejezi Kisfaludy Sándorról irt tartalmas czikkét, Négyesy László, Bercsényi Dánielről, a Keszthelyi Helikonról s az ekkori nőköltőkről ir, végül Ballagi Géza a „Felvilágosodás Irodalma" czim alatt a mult század végén keletkezett vallási és politikai röpiratokat ismerteti, érdekes képben mutatva be az akkori „aufkláristák" szellemi mozgalmait. Mind a három iró már azelőtt bővebben foglalkozott a tárgyalt irókkal s vizsgálataik eredményeit itt mintegy összegezve nyujtják. Nem kevésbé becses a szövegben és mellékletekül közölt nagyszámu képek sora: Kisfaludy Sándornak régi és uj szobra Berzsenyinek a Kisfaludy-társ. ereklyetárából itt először közölt arczképe, hetyei szülőháza, továbbá „A magyarokhoz" czimü hiressé vált költeményének első versszaki, niklai siremléke és Festetics György nek arczképe; Ballagi czikkéhez: a Magyar Kurir czimképe, Laczkovics János és Martinovics Ignácz arczképe, végül az összeesküvők fája. Külön mellékletekül: Kazinczy Ferencz arczképe (Kreuzingertől) és Kazinczy Kiss Jánoshoz irt levelének hasonmása járulnak a füzethez. A legközelebbi füzet, a boriték jelentése szerint, szeptember elején fog megjelenni. A monumentális vállalatot melegen ajánljuk az olvasók figyelmébe. Egy-egy füzet ára 40 kr, s bármely hazai könyvkereskedésben megrendelhető.

— **A „Vasárnapi Ujság"** julius 15 iki száma 23 képpel és a következő tartalommal jelent meg: „A lembergi országos kiállitás." (Sapieha Ádám berczeg, a kiállitás elnöke, és dr. Marchwicki Zdislaw, a kiállitás igazgatója arczképével és 15 képpel a kiállitás egyes részleteiről,) Dr. Nyári Sándortól. — „Falun." Költemény: Illyés Bálintól. — „Loránthy János." Elbeszélés. — „Nicotera." (Arczképpel.) — „Kossuth a fogságban." Kiadatlan iratok alapján közli Várnai Sándor. — „Emléktábla Baross szülőházán." (Loránfi Antal szobormüvének rajzával.) „Carnot temetése." (Képpel: A halottas kocsi elindulása az Elysée palotából) — „Az olvasás egészségtani tekintetből." — "A borkiü merénylet emléke." — „Caserio a börtönben." (Képpel.) — „A koplalás mestere." (Képpel: 1. Succi, a hires koplaló. 2. A koplalás ideje alatt; 3. Az első étkezés a koplalás után) — „Irodalom és művészet." „Közintézetek és egyletek." Sakkjáték, Képtalány. Egyveleg stb. rendes rovatok. — A „Vasárnapi Ujság" előfizetési ára negyed évre 2 forint, a „Politikai Ujdonságok"-kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, Egyetem-utcza 4 sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap" legolcsóbb ujság, a magyar nép szamara félévre csak 1 frt 20 kr.

— **Az első félév.** Régi vágya volt a tanitóknak és a tanároknak, hogy a sajtóban egy teljesen független s e mellett magas irodalmi szinvonalon álló lappal érdekeik képviselve legyenek. — Ez a vágyuk teljesült akkor, mikor a Benedek Elek szerkesztésében a Nem-

ket összefoglalni egy keretbe nem is lenne oly egyszerű, de ma már, midőn ismerjük s birjuk a világirodalom legremekebb műveit, nem merész kisérlet, annál kevésbbé hiu törekvés, és annál érdekesebb, mert összefűvve s egy csomóban látjuk azokat, akiket a legrégibb kortól a legujabbig, a legjelesebb irók és költők eszményüknek választottak.

Homerosztól — Götheig sok szép és kedvesen bájos alakja van a remekirodalomnak, — de sok ellenképe is, mint Manon Lescaut, Helois-k, Gauthier Margitok, bűnbánó Magdolnák, én ezeket a bűvös vagy helyesebben bűnös alakjait az eleven vérnek átengedem a multnak, és csak azokkal foglalkozom, akik lényük tisztaságával, vagy odaadó szerelmük mélységével, fajdalmuk bensőségével, szomoru sorsukkal vivtak halhatatlanságot ki maguknak.

* * *

A remekirodalomban a legvonzóbb, legegyszerűbb, legtermészetesebb, de nőisége varázsában mégis legüdébb alakja a költészet s a női remek, alakoknak Homerosz Nausikaaja, Alkinoos király leánya, aki egyszerű természetes lényével, magatartásával, viseletével mindjárt leköti figyelmünket.

Valamint a Homeri költemények Ilias és Odyssea az egész görög életet feltárják előttünk, a háborut, a békét, a görög otthonát, piacát, család életét, a társadalmi és politikai viszonyokat, az ember mesterségeit, foglalkozásait, ugy tünteti fel az üde természet lehellete mellett Homer a serdülő ifju ideáljaként Telemachot és a hajadoné gyanánt Nausikaa remek alakját. A szűzies gondolkozásu Nausikaa találkozása Odysseussal egyike az Odyssea legszebb részeinek, s ezért is nevezik az Iliast a férfiak, s az Odysseat a nők Homerosának; már az magaban hogy Odysseus és Penelope hűségét husz évi távollét sem ingatja meg, s még oly kisértés sem, amilyet Nausikaa, e kedves hajadon vonzalma gyakorol, bizonyitja, hogy Odysseaban nemcsak a görög életnek, de egy erkölcsi eszmének a hitvestársi hűségnek is emléket akart emelni, s emelt is Homer. Mi azonban helyünk szűk voltánál fogva nem térhetünk ki sem Homer költeményeinek szépségeire, sem más alakjaira, csak azt a helyet idézzük, midőn Odysseus elfáradva a partra kivetve aluszik s Nausikaa, a mosást végezve, lapdázik hölgyeivel s lapdájuk a vizbe esik, s a lányok sikolyára Odysseus ébred; s fut tőle mindenki, csak Nausikaa nem; részvéttel tudakolja sorsát, megfürészteti, ruhát adat rá s megmutatja az atyjához vezető utat. Odysseus szivesen lattatik Alkinoos házában is, de minthogy minden áron haza kivánkozik, hazájába szállitják.

Az egyszerűség, a természetesség bája ömlik el Nausikaa gondolkozásán, magaviseletén, s egész lényén, midőn Odysseust férjének óhajtja, kocsijára ülteti, mondva: „Kelj fel már most vendég indulni a varosba, hogy okos atyám házához vezesselek" — de hozzá teszi, hogy a rágalmat elkerülje — hogy a város végén kerülő utat tegyen, nehogy azt higyjék, hogy apja, anyja tudta nélkül s nyilvánosegybekelésük előtt férfiakkal köt viszonyt. (Folyt. köv.)

---

zeti Iskola megindult — Ez a lap már egy féléves multra tekinthet vissza. És ez a félév az elért sikereit tekintve a lapnak — valóban olyan, milyennel egyetlen tanügyi lapunk sem dicsekedhetik. Ugyanis egy szaklapnak az a fő előnye, ha azt az érdekelt hatóságok magok is szorgalmasan olvassák. És e tekintetben a Nemzeti Iskola elmondhatja magáról, hogy ezt nemcsak megérte, de a szó teljes értelmében figyelemre is méltatják közleményeit a miniszteriumtól kelkezdve a vármegyékig, az egyes egyházi hatóságokig. Ennek a sikernek pedig egyetlen titka a férfias nyiltság egyfelől s másfelől a szerkesztő előnyösen ismert neve. Benedek nem tanár, nem tanitó, neki tehát e téren sem elérni való czéljai, sem pedig semminemű érdekei nincsenek. A tanitóság és a tanárság tehát csak önérdekét mozditja elő, midőn e kitünően szerkesztett politikai tanügyi lap körül csoportosul. — A kaucció letételével felszabaditotta magát ez a lap a szájkosár nyügei alól. Ez pedig igen fontos dolog, mert igy kritikát s ha kell, éles támadást intézhet a kormány általános politikája ellen is, ha ebben a tanügy érdekét sértve látja. Ez az egy félévi pályafutás elég biztositék a többire s részünkről örömmel nyujtjuk az elismerés pálmáját érette a derék szerkesztőnek.

— **Beniczky né** válogatott regényeinek második sorozatából megjelent a 18 dik füzet Singer és Wolfner kiadásában. „A megkésett fecske" czimü regény első kötetének végét és a második kötet elejét képezi. Ára 25 kr.

Tudnivalók.

— **Hirdetmény.** Ez évi augusztus hó folyamán Debreczenben országos tanszerkiállitás fog rendeztetni. A kiállitási szabályzat főbb pontjai a következők: 1. Bejelentések f. é. augusztus hó 1-ig eszközlendők. 2. A kiállitandó tárgyak legkésőbb f. é augusztus hó 10-ig küldendők be. 3. Térdijak: egy □ m. földterület 2 korona, egy □ m. asztalterület 4 korona, egy □ m. szekrényterület 6 korona. A kiállitás tartama alatt az igazgatóság eladásokat és megrendeléseket is közvetit. 5. A postai levelezések „az 1894. évi országos tanszerkiállitás ügyében portómentes" feliratal ellátva, dijmentesek; valamint a kiállitási tárgyak is a m. á. v. által dijmentesen szállittatnak vissza. Miről az érdekelt kereskedő- és iparos köröket oly megjegyzéssel értesitjük, hogy a kiállitást illető mindennemű felvilágositás Vántsa György kiállitási titkártól, (Debreczen, kereskedelmi akademia) nyerhető. Sopron, 1894. évi junius hóban. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Hirdetmény.** A lembergi általános országos kiállitás magyarországi lengyel helyi bizottsága, f. é. augusztus hó 12 én Krakkó és a vilicskai sóbányák meglátogatásával kapcsolatos, nyolcz napra tervezett lembergi kirándulásokat rendez, mely kirándulásra a Fővárosi Ipartársulatok köre megkeresése folytán oly megjegyzéssel hivjuk fel kamara kerületünk érdekelt köreink figyelmét, hogy ezen táreas kirándulásra kamaránk is fogadel bejelentéseket, és megfelelő előpénz befizetése mellett a jelentkezőknek ideiglenes részvételi igazolványt állit ki. A részvételdij a közös rendezési költségeket beleértve a következő utirányra nézve u. m. Budapest, Galantha, Zsolna, Zwardor. Zeybusch, Krakkó, Lemberg, Lowozue, Munkács, Szerencs. Budapest oda vissza I. oszt. 31 frt, II. osztály 21 frt. Indulás Budapestről (keleti pályaudvar) f. é. augusztus hó 12 én este 7 órakor külön vonaton. Sopron, 1894. évi julius hóban. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hirek.

— **Lélekemelő** szép ünnepély folyt le Szent-Györgyvölgyén julius 13-án, amidőn **Gózon Imre** ref. tanitó 40 éves jubileumát ünnepelte inkább családias körben, mindamellett messze távolból is felkereské a derék férfiut, ki már a szabadságharczban is kitüntette magát mint jeles hazafi s vérével áldozott a hazaszeretet oltáránál, maig is őrzi azt a golyót, mely karjába furódott. Megyéjén tevékeny és minden nemesért lelkesülő tanfelügyelője dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos üdvözölte lánglelkü szavakban a jubilánst, aztán Csiszér András nagyrákosi lelkész az egyházkerület nevében, majd Antal Dénes ottani lelkész a maga és hivei nevében üdvözölték a szivi meleg érzületével, e lapok szerkesztője pedig felolvasta azt a költeményét, mely előző számunkban közölve volt. Gózon Imre megható a érzékeny szavakban köszönte meg az orátiót melyben az isteni gondviselés kegyelméből részesült. Lakoma követte a lélekemelő szép ünnepélyt, melyen a jubilánsszivélyesen köszöntötte fel kedves vendégeit s ezzel a pohárköszöntések hosszu sora megkezdődött, a kitünő magyar ebéd s jóbor csak fokozta a jókedvet. Szebbnél-szebb pohárköszöntést mondottak többnyire a jubilánsra. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. Tanácsos és megyei tanfelügyelő, Dr. Berger Ignácz helybeli plébános és országgyülési képviselő, Pap Zsigmond pécsi lelkész, Csiszér András nagyrákosi, Antal Dénes szt.-györgyvölgyi, Horváth Endre németfalusi ref. lelkészek Zsiga Gyula helybeli jegyző, Fördős Jenő s. jegyző, e lapok szerkesztője stb. Legmeghatóbb volt az ünnepelt fiának Gózon Lajos tanitónak pohárköszöntése édes apjára, midőn megköszönte az apai nevelést s viszont fogadta, hogy aggnapjaira hű gyámolója lesz. Nem maradt szem szárazon. Másnap érkezett meg az ünnepeltnek másik fia is a szt.-gáli lelkész s igy három nap tartott a magasztos és egyelegtes szép családias ünnepély, mely 3 év multva ismételtetni fog, amennyiben most 37 éves nős, adja Isten, hogy jó egészségben ezt is megérje a köztiszteletü család.

— **Személyi hirek.** Tóth László, a nagykanizsai kir. törvényszék elnöke f. hó 22-én kezdi meg szabadságát s nagyrészét Lovason nyaralójában fogja tölteni. — Távolléte alatt Nábráczky Lajos kir. törvényszéki biró végzi az elnöki teendőket.

— **Eljegyzés.** Horváth Károly zalaszent-gróti földbirtokos eljegyezte magának Brüll Fáni kisasszonyt Nagy-Kanizsáról. Kisérje boldogság a kötendő frigyet!

— **Menyegző.** Zsiga Gyula szentgyörgyvölgyi körjegyző julius 11-én vezette oltárhoz Kálóczián özv. Simon Pálné nevelt leányát, a szép s müvelt lelkületü Tomatz Magdolna kisasszonyt. Eskövő után a fényes lakomán dr. Berger Ignácz plebános és országgyülési képviselő érzelemdús szavakban mondott lelkes pohárköszöntést az uj párra. Baka Boldizsár tartós boldogságukért s Baboss Jenő pedig a menyasszonyért emelte poharát. Sirig tartó boldogság koszoruzza a szent frigyet.

— **Eljegyzés.** Szalády Antal tisztelt barátunk fia Szalády Géza jegyet váltott Riegler Olga kisasszonynyal, Riegler Ferencz és neje szül. Münster Katalin bájos leányával. Gratulálunk!

— **A nagykanizsai** ker. jót nőegylet 1894. junius 28 án tartott nyári mulatsága alkalmával felülfizettek: özv. Zadubánszky Lajosné elnöknő, dr. Rothschild Samu, Ebensponger Leo 5—5 frt. Faics Lajos 4 frt 50 kr. Hermany Ferencz 4 frt. Bogenrieder Józsefné, dr Kiss István 2.50—2.50 kr. Dr. Ruzsicska Kálmán, Stirling Sándor, Sebestény Lajos, Dauscha Ottóné, ifj. Fesselhofer József 2—2 frt. Vidor Samuné 3 forint. Szénásy Imre, Uber Ödön, dr. Löke Emil, Sümegi Kálmán 1.50—1.50 kr. Gózony Sándorné, Tripammer Gyula, Franz Lajos, Bogyay Ödön, Sibrik Adorján, Vécsey Zsigmond, Simon Gábor, özv. Csimáné, dr. Hauser Jánosné, Knortzer Györgyné 1—1 frt. Oszterhuber László, Harkányi József, Louchar Jeromos, dr. Fried Ödön, Nábráczky Lajos, dr. Rosenberg Mór, Weigard István, Pekáry Pál, dr. Szüts Miklós, Stocker Antal, Lengyel Lajos, Rosenfeld József, Kartschmaroff Arnold, Poós Benő, dr. Plosszer István, Gallia Béla, N. N. N. N., N. N., N. N., ifj Wajdits József 50—50 krt. Összesen 68 frt. — Back Károly ur 25 üveg pezsgőt volt szives ezuttal is adományozni, — a ker. jót. nőegylet választmányi tagjai pénzt és tésztanemüeket adtak. — A jótékony czélra nyujtott adományért hálás köszönetét nyilvánitja az elnökség.

— **Gyilkosság és öngyilkosság.** Gizi Takács Kálmán 21 éves napszámos, Bogics Horváth Mari 17 éves hajadon, kiskanizsai lakósok 2 év óta viszonyban voltak, julius 16 án reggel 6—7 óra közt a gördövényi szőlőtelep mellett az országut közelében halva találtattak. Takács a leányt 3 lövéssel s aztán önmagát egy lövéssel ölte meg. A hullákat a temető halottas házába szállitották. Ugy halljuk a leány hütelen lett s Takács boszuból ölte meg kedvesét.

— **Zala-Egerszegen** megállapodtak mégis abban, hogy a fögymnázium fundusának átveszik a püspöki kert egy holdnyi területét és cserébe 10 holdnyi rétet adnak Egyidejüleg felirtak a miniszterhez, hogy az épitkezést kezdesse meg.

— **Nagy tűz** volt a homokkomáromi szőlőhegyben julius 16-án délután. Hofer Ferencz nagykanizsai jegyző ur istállója kigyuladván, 6 lakóház és két melléképület égett el; a rekkenő hőségben lebetetlen volt a mentés, egy tehén és két disznó bennégett. Állitólag boszuból eredő szántszándékos gyujtogatásból forog fenn.

— **Eladósodott város.** Zalamegye székhelyének Zala-Egerszeg városának, nagyon rosszul állanak a pénzügyei. A város nagyon el van adósodva s mos tujabban ismét 200,000 frt kölcsönt volt kényteleu felvenni, hogy zilált pénzügyeit kissé rendezhesse. Mint a „Magyarország" levelezője irja, a város adóssága ezzel 855,000 forintra fog felszaporodni, ami egy olyan kis városnak mindenesetre csinos kis összeg.

— **Csáky Albin gr. köszönete.** A zalamegyei közigazgatási bizottság julius-i gyüléséu felolvasták a volt közoktatási miniszteruek következő levelét:

Tekintetes közigazgatási bizottság! Szivélyes, meleg hangu bucsuiratukért nehéz méltó köszönetet mondani, mert mindaz, ami miniszteri működésemet kitöltötte kötelességszerü ténykedés vala, melynek hogy sikere is volt, ezt leginkább azoknak kell betudnom akik fenkölt hazafiui érzéssel és értelemmel körülvéve, ugy egyházpolitikai, mint közoktatási téren engem a leghivebb támogatásban részesitettek. Ezek között mindig első sorban állott Zalavármegye tekintetes közönsége és közigazgatási bizottsága, tántorithatatlan szabad elvüséggel és kifogyhatatlan ügybuzgalommal felkarolva azon eszméimet és rendelkezéseimet, amelyekkel egyrészt az állam és egyházak közti viszonyt biztos alapra fekteteni, másrészt pedig közművelődésünk igényeit kielégiteni törekedtem. Ha tehát érdem van ezekben, önök is részesei annak; — nekem pedig megmarad azon megnyugtató tudatom, hogy az igazi közvéleményt, azt a közvéleményt, melyet az ország hazafias értelmisége alkot, jó eleve fölismernem, kellően értékelnem sikerült Nagybecsü jóindulatába magamat továbbra is ajánlva, vagyok a tekintetes közigazgatási bizottságnak, — Szepes-Mindszenten. 1894 junius 30-ikán, tekötelezett szolgája: Gróf Csáky Albin.

A közigazgatási bizottság tagjai a levél felolvasását lelkes éljenekkel fogadták.

— **Tűz** volt multszerdán Lenti-Kápolnán; elégett 12 ház számos melléépülettel, egy gyermek a tűzben lelte halálát, mint értesülünk, számos marha veszett el. Az idén ez már a második tüzeset, a tavaszszal 35 ház égett el.

— **Értesités** a női kereskedelmi tanfolyamról. A szombathelyi polgári leányiskolával kapcsolatban a jövő tanévben női kereskedelmi tanfolyam fog felállittatni. A tanitás ideje teljes 8 hónap október 1-től május 31-ig. — A női kereskedelmi tanfolyamba oly leány-növendékek vétetnek fel, kik a polgári vagy felsőbb leányiskola 4 osztályát legalább e égséges eredménynyel végezték, vagy kik felvételi vizsgálaton igazolják, hogy van kellő előképzettségük a tanfolyam sikeres elvégzéséhez. — A tanfolyam növendékei hetenként 13 órai oktatásban részesülnek. — A beiratások és felvételi vizsgálatok szeptember hó három utolsó napján történnek. A tanitás október 1-én kezdődik. Évi tandij 40 frt, beiratási dij 2 frt. Féltandijmentességre csak oly szegénysorsu növendékek tarthatnak igényt, kik jeles bizonyitvány birtokában vannak. A tandij havi előleges részletekben is fizethető. Bővebb felvilágositással szives készséggel szolgál Szombathely, 1894. julius 10. Pálffy Boldizsár igazgató.

— **Nyilvános köszönet.** A nagykanizsai hadastyán egylet árvái és özvegyei segélye alapjára adakoztak: Remete Géza ügyvéd és országgyülési képviselő ur, Thassy Miklós főszolgabiró ur Zala Egerszeg 5—5 forint. Gózony László megyei főjegyző ur Z.-Egerszeg. Kaiser József ur Zala-Egerszegről 10—10 frtot, összesen 30 frt. A folyó hó 15 én tartott tánczvigalom alkalmával felülfizetni szivesek voltak: Oroszváry Gyula, Billisits József 25—25 frtot, dr. Vizlendvay József, Kohn Gáspár, Véssey László 5—5 frtot, Jeszenszky Árpád, Glavina Károly, Sebestény József Etiényi János, Bakó Gyula 3—3 frt, Hein Mihály, Weisz L. F., Horváth Géza, Pálffy Elek, August N. Dervarits Ákos, Unger János, özv. Frankovits örnagyné, Gaal Miklós 2—2 frt. Kozma György, Bogenrieder József, Seregély Dezső, Mayfarth Gyula, Halász Elek, Rákóczi Parcsetits Ottó, Bőröndy Amandus, dr. Pfravek József, Schleiffer Mihály, Kohlbenschlag Béla, Astermitz N 1—1 frtot N. N. 60 kr., Pál Sándor, Valde Géza, N. N., Gattermayer N., Illés István, Schütz Zsigmond 50—50 krt. Holczer Lipót 40 kr. Szabó József 30 kr. Pásti Lajosné, Katzianer Mátyás, N. N., N. N., Brüll Soma, Flinker Miksa, Schütz Sándor, Müller László 20—20 kr. Nikicser József 10 kr., összesen 145 frt 50 kr., melyért hálás köszönetet nyilvánit a **Hadastyán Egylet elnöksége.**

— **Zalavármegye** törvényhatósága a milleniumi kiállitáson szervezendő faluba egy göcseji parasztház felépitését ajánlotta fel a kiállitás elnökének.

— **Törült magyar állampolgár.** A m. k honvédelmi miniszter 1894. évi május hó 23-án 26861 sz. a. kelt rendelete folytán 1872. évben Nagy-Kanizsán született Wortmann Ignácz vétkeiteles, aki a belügyminiszter f. é. május hó 1-én 32.958. sz. a. kelt határozata szerint az 1871. évi 43-ik t. cz. értelmében az északamerikai egyesült államok polgárának tekintendő, a katona állitási lajstromból és a távollevő véd kötelesek nyilvántartásából töröltetett.

— **Say Győző** cs. és kir. altábornagy az V. honvéd kerület parancsnoka f. hó 16-án városunkba érkezett a m. k. 20. honvéd gyalogezered megvizsgálása végett. Ez alkalomból altábornagy ur hosszasabb tisztelgést tett a polgármester urnál, ki azt azonnal viszonozta az altábornagy ur lakásán.

— **Távozó ezred.** Az eddig itt el helyezve volt cs. és k. 48. gyalogezred 3. zászlóalja e hó 20-án Komáromba távozott, a honnét az őszi gyakorlatok után ezredével Pozsonyba a helyőrségbe vezényeltetik. A távozó zászlóalj legénysége a városi tanács részéről borral és szivarral vendégeltetett meg bucsuzás emlékeül. A távozó zászlóalj parancsnoka Jemrics István cs és k. ornagy egész tiszti karával e hó 19 én Babochay György polgármester urnál bucsu tisztelgésre megjelentek. Viszont a polgármester ur is a városi tanács tagjaival tiszteigő bucsulátogatást tett.

— **Kossuth Lajos** szobrára adakozók nevei Nagy Kanizsán: N. Kanizsa város közönsége 300 frt, Karczag István 50 frt, Ebensponger fiai 40 frt, Weiser József 20 frt, Belus Lajos, id. és ifj. Fesselhofer József, Grünhut Fülöp és fiai, Ledofszky Armin, Schwarz Gusztáv, Unger Ullmann Elek 5—5 frtot. Bogenrieder József, Löwinger Izrael és fiai 3—3 frt. Babochay György, Berger Adolf, Bettelheim és Guth, Danneberg & Weiss, Fantl testvérek, Halis István, Neu és Klein, Oroszváry Gyula, Sirtori Oscar, Sattler Mór, Sommer József, Strem Vilmos, Scherz & Engländer, dr. Szukits Nandor, Tóth Mihály, özv. Zadubanszky Lajosné 2—2 frtot. Bentzik Ferencz, dr. Bentzik Ferencz, Berger Mór, Blaukenberg Vilmos, Blum F., Botfy Károly, Chinoránji Boldizsár, Eisinger utóda, özv. Fellenmayerné, Fischer József, Frank Vilmos, Franz Lajos, Goldstein F., Gstettner fivérek, Györffy János, Halphen Mór, Hein Mihály, Hertelendy Béla, Irmler József, Jack Frigyes, Kassay Antal, Keller Mátyás Klein József, Kohn fivérek, Kohn I. Lajos, Kohn S. B., Kohn és Lichtschein, Kohn és Reich, Kreiner Gyula, Kripácz Ignácz, Krompacher István, Lang Miksa, Lengyel és fia, Lengyel Lajos, Lustig József és fia, Mauinger József, Mantuano József, Marton Ignácz, Milhofer Ödön, Miltényi Sándor, N. N., özv. Neusiedler Károlyné, Petzics Ferencz, Petrics Ödön, Péter József Plosszer Ignácz, özv. Pollák Árminné, Prager Béla Reichenfeld Izr. és fiai, Rothschild Zsigmond, Singer Samu, Stirling Sándor, Szegő Gyula, Schwarz Ignácz, Schwarzenberg Ignácz, Vécsey Zsigmond, Weiss Jakab, Weiss L. és F. Zerkovitz Albert 1—1 frtot. Márkus Frigyes 60 kr. Bay György, Balaton Ede, Banekovich József, Berger Bernát, Bergstein Lipót, Biách Lipót, Farkas Ferencz, Fischer Ferencz, Fischer L pót, Fleischkacher József, özv. Fölnagy Miklósné, Hell János, Kohn Lipót, Kohn Ödön, König Ferencz, König Samu, Krausz Zsigmond, Kreisler Henrik Kürschner Ignácz, Lackenbacher Ádám, Mayer F. Mecz József, Mihályi, N. N., Nagy Károly, Petrics Györgyné, Pintér Sándor, Pollák József, Raffay István, Rosenberger Bernát, Rosenthal Jakab, Sauer Edéné, Sterbeczky Ferencz, Szabó József, Széllig Antal, Tóth József, Tóth Károly, Vagner Károly, Weiss Miksa 50—50 kr, összesen 558 frt 10 kr.

— **Hivatalos órák** a zalaegerszegi pénzügyigazgatóságnál julius és augusztus hónapokban délelőtt 8 órától délután 2 óráig tartatnak. A beadványok azonban d. u. 5 óráig elfogadtatnak.

— **Igen érdekes** szabad előadást tartott Abafy József II ik kerületi méhészeti vándortanár Nagy-Kanizsán a városháza nagytermében julius 17 én délután. Az előadáson kevesen vettek ugyan részt, mit a nagy munkaidőnek tulajdonitunk, mindamellett élénk óvatióban részesült. Szakértelmes előadást miniatur méhészeti szerelvényekkel illusztrálta.

— **Járvány kórház** szervezése helyeztetett kilátásba Nagy-Kanizsán a zalamegyei főorvos javaslatára a közigazgatási bizottság által. Kinek a költségén? pedig ez a nervus rerum gerendarum.

— **Jeles minősitvényü óvóképezdei** bizonyitványnyal tüntettetett ki Sebestyén Magda kisasszony a szatmári püspöki ovóképezdében. Most már csak egy jó óvónői állás szükségeltetik hozzá.

— **Eskövő.** Breier Ignácz nagykanizsai börkereskedő e hó 17 én tartá eskövőjét Neufeld Henrik alsódombori kereskedő és birtokos bájos leányával, Tinka kisasszonynyal.

— **Csáktornyán** a városi képviselő testületet julius 26-án választják meg, alakulása julius 28 án lesz é- az előljáróságra aug. 4-én szavaznak

— **Nagy tűz** pusztitott Beliscsén jul. 15-én délután a Gutmann czég nagy fatelepén, a tüzoltók kiváló erőfeszitése daczára elégett mintegy 1600 öl fa. A tüz lokalizálása sikerült.

— **Poroszok Zalában.** Pór-zombaton a lőbner-féle 600 holdas birtokot 68 ezer forintért egy porosz származásu ur vette meg, nemkü önben a Kiss János-féle birtokot 32 ezerért egy porosz báró, a Molnár Elek-félét 63 ezer forintért szinte egy Kopf nevezetü porosz vette meg örök áron.

— **Gyujtogató villám.** A zalavármegyei Pókafán, mint tudósitónk irja, nagy zivatar volt e hó 15-én este. A villám betütött Spiegel Lipót kereskedőnek istállójába és agyonsujtotta a kereskedőnek egy gyönyörü lovát. A villám az épületet is meggyujtotta és elhamvasztotta Sok baromfi is odaveszett. A tulajdonos kára nem térül meg, mert semmi sem volt biztositva.

— **Meghiló.** A nagykanizsai „Kossuth Lajos magyar asztaltársaság" 1894. évi augusztus hó 5-én a „Polgári Egylet" kerti helyiségében a szegény gyermekek felruházása és segélyezési alapja javára Sárközy János zenekara közreműködése mellett jótékonyczélu zártkörü tánczmulatságot rendez. Belépti-dij személyenkint 50 kr. — Családjegy 3 személyre 1 frt 20 kr. — Kezdete este 8 órakor. — Előlifizetések kö zönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A meghivó mára at nem ruházható. — Kedvezőtlen idő, esetén a mulatság az emeleti diszteremben tartatik meg. — Rendező bizottság: Sárdi Károly, r. b. elnök. Steiner József, tánczrendező L. Tóth Lajos, tánczrendező. Aigner Géza, Bedenics Sándor r b. ellenőr. Blau Samu Bogár Henrik, Farkas Mihály, Frank Rezső, Gal mbos István, Gärtner Antal, Hardy Gyula, r. b. titkár, Kőrödy János, Moravetz Mór, Rosenthal Fülöp, Terasztenyák Bódog, r. b. pénztárnok, Totola Lajos, Weber Pál.

— **A Badacsony-hegy** tetejére vezető tourista-ut julius hó 29-én lesz ünnepélyesen átadva a forgalomnak. — Miként értesülünk, az ünnepélyes megnyitáson jelen lesznek Zalavármegye közszeretetben álló főispánja Svastics Benő, Csertán alispán, Lányi főmérnök és a megye kiválóbb vezérférfiai. — Az ünnepélyes megnyitás után bankett lesz a „Hableány"-szállodában.

— **A légrádi** róm. kath. elemi népiskola évzáró vizsgálata f. hó 13. és 14-én az iskolaszék több tagja és számos vendég jelenlétében tartatott meg. Az I. II. fiu- és leányosztályok a tanév kezdetétől apáczák vezetése alatt állanak, a III, IV. fiu- és leányosztályokat világi tanitó és tanitonő oktatja (ez utóbbi csak ideiglenesen van alkalmazva.) Az I. és II. osztályban inkább horvát nyelven, mig a két felsőbb osztályban kizárólag magyar nyelven tanultnak a gyermekek, a miniszteri tanterv szerint és kiváló eredménynyel dolgoztatott fel a tananyag, a tanulók majd kivétel nélkül dicséretes feleletet adtak, miért is ugy a t. nővérek, mint a világi tanitók lelkiismeretes működésüért teljes elismerést vivtak ki maguknak, miről nemcsak a vizsgálatokon, de a betekintett iskolalátogatási jegyzőkönyvek alapján győződtem meg. A tantermek világos, magas és tágas volta, azok berendezése és fölszerelése semmi kivánni valót sem hagy hátra, szóval Légrád varos képviselőtestülete, iskolaszéke és annak lelkes papja Gadó Mátyás plebános ur semmi áldozattól sem rettennek vissza akkor, mikor nevelésről van szó. — Adjon Isten Muraköznek sok olyan polgárt, mint Légrádnak, sok oly hazafias és munkás papot, mint az övék, ugy lesznek Muraközben több olyan iskolái, mint Légrádnak s mi biztos számithatunk arra, hogy Muraköz mihamarább teljesen magyar lesz nemcsak érzelemre, de nyelvre is. Egy jelen volt.

— **Ritka természeti tünemény!** Roppant szenzátiót keltő ritka természeti tüneménynek voltak szemtanui a légrádiak f. hó 15 én este fél 10 órakor. — Ugyanis, a midőn már megszüntek gyönyörködni az emberek a várva-várt esőnek, amely megállt néhány percz multa, akkor az ég kitisztult s az ezer és ezer csillagtól ragyogó azurkék égen egy gyönyörü szivárvány jelent meg 6 szinben; — ezen jelenség sokakban nagy consternátiót idézett elő, a melyből kifolyólag rögtön különféle babona-fámik keltek szárnyra.

— **A járvány** Kis-Kanizsán megszünvén, az ottani kisdedovoda aug. 1-én ujbó' megnyittatik.

— **Heti felügyelő** e héten (julius 29. aug. 4.) a nagykanizsai önk. tüz oltó egylet őrtunyján Jack Ede szakaszparancsnok ur, a VI. és VII. kerületben Poredus Antal alparancsnok ur.

— **Nevmagyarositás.** Billege Vendel és Billege József rigyáczi illetőségü nagykanizsai lakosok belügyminiszteri engedélylyel „Várnai"-ra magyarositották vezetéknevüket.

— **Csáktornyán** aug. 26 án tartatik meg az ált. megyei tantestület évi rendes közgyülése, mely arról lesz szokatlanul érdekes, hogy ekkor fog megünnepeltetni dr. Ruzsicska Kálmán megyei tanfelügyelőnk 10 éves jubileuma. 10 éve annak, hogy Zalavármegyében a megyei tanügy élére lepett.

— **A csurgói** tüzoltóság jubiláris ünnepélyt tart aug. 19 és 20-án, mely zászlószentelléssel lesz egybekapcolva.

— **A szomszédos** Horváth-Szent-Miklóson kigyuit takarmány értéke 5000 frt, mely Birck Oszkár nagybérlő kárát képezi. A tüz vigyázatlanságból eredett. Gabonatakarodáskor egyik béres gyufát ejtett ki a zsebéből, mely a nagy forróságban meggyuladt s mire észrevették, a szétszórt száraz éghető anyagban bő táplálékot találván, a tüz gyorsan terjedett.

— **Nagy Atádon** egy család nem a mérgezett nyultól halt ki, hanem mérges gomba megevése folytán.

— **Az eszteregnyei** önkéntes tüzoltó testület alapszabályait a belügyminisztérium a bemutatási záradékkal ellátta.

— **A szőlők állapota** Zalamegyében. Szőlősgazdáink a szőlők elvirágzása után, most már másodszor fogtak a permetezéshez Az idei amerikai zöld és fásoltás legtöbb helyen sikerült, ugy, hogy csak csekély perczent maradt el. Érdekes kisérlet tétetett egy-némely szőlősgazda részéről az amerikai zöld alanyokon angol párositással, természetesen csak még kis mértékben, de az eredmény oly meglepő (alig maradt el egy-két százalék), hogy az amerikai zöld oltáshoz alkalmazók sietnek ezt az oltómódot is elsajátitani. A sok zivatar és esős idő daczára a megye nagy részében a szőlővirágzás meglehetősen jól ment. A hol a mult évben permeteztek s a tükék megerősödtek, ott jó termésre van kilátás.

— **Fürdőkből.** Uj-Tátrafüreden a 3-dik kimutatás szerint julius 6-ig 553, — Balaton-Füreden jul. 7-ig 1165, — Varasd Toplicán a 9 dik kimutatás szerint jul. 6-ig 1055, — Tarcsán 470, — Lipiki jódfürdőben jul. 9-ig 1215 fürdővendég jelentkezett.

— **Pályázat.** A kereskedelemügyi tárcza keretében a posta- és távirdánál alkalmazandó 108 „posta és távirda gyakornok jelölt" állásra pályázat nyittatott. Ezen 108 gyakornok jelölt közül 12 a pécsi kerületben fog alkalmaztatni. Pályázhatnak az 1883. I t. cz. 14 §-a alapján, kik középiskolát vagy evvel egyrangu tanintézetet érettségi vizsgával sikeresen bevégeztek 18-ik életévüket betöltötték és a magyar állampolgársággal birnak.

Ezen feltételeken kivül a pályázók községi erkölcsi bizonyitványnyal feddhetlen előéletüket, közhatósági orvosi bizonyitványnyal pedig ép és egészséges, a posta- és távirda szolgálatra testileg is alkalmas voltukat tartoznak igazolni. A pályázat alá bocsátott állásokat a posta- és távirda igazgatóságok fogják betölteni, számszerint minden igazgatóság tizenkettőt. A sajátkezüleg irt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyitványokkal kellően felszerelt pályázati kérvények ennélfogva és pedig a már közszolgálatban állók által elöljáróságuk, a közszolgálatban nem állók által ellenben az illető főszolgabiró vagy polgármester utján 1894. julius hó 31-ig — a szerint a hol a pályázó alkalmazást óhajt — a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyváradi, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári, vagy a zágrábbi posta- és távirdaigazgatósághoz nyujtandók be. A fölfogadott posta- és távirda gyakornok jelöltek ezen minőségükben 1 frt napidijban részesülnek, a melyet a posta- és távirdatanfolyam tartama alatt is élvezni fognak. A gyakornok jelöltek a posta- és távirda tanfolyam hallgatására sajátköltségükön 1895. évi szeptember hó 1-én Budapestre, illetve Zágrábba helyeztetnek át, és a tanfolyam hallgatásával járó költségeket u. m. a beiratási és tandijakat viselni kötelezettnek. A 10 hónapig tartó tanfolyam befejezése után a gyakornok jelöltek az 1893. t cz. 11. §-a értelmében, ha felsőbb tanintézetet végeztek, évi 500 frtnyi, más különben 400 frtnyi segélydijjal gyakornokká, az előirt szakvizsga sikeres letétele után pedig a posta- és távirda tanfolyam hallgatói részére az iskolai képzettségükhöz mérten fentartott állásokra nyernek képesitést és a mennyiben a gyakorlati követelményeknek megfelelnek, mint posta- és távirda tisztek vagy haily állás üresedésben nem lenne, addig mig az bekövetkezik, mint posta és távirda segédtisztek nyernek alkalmazást. A fentebb kiirt feltételek részleteiben a posta- és távirda igazgatóságoknál bővebb felvilágositás nyerhető. Pécsett, 1894. julius hó 13-án. Opris s. k.

— **A csáktornyai** állami tanitóképzőintézet első évfolyamába felvétetik oly ép és egészséges testű növendék, ki 15-ik életévét már meghaladta és legalább 4 közép — vagy polgári (esetleg 3 felsőnép) iskolai osztályt végzett. Ha a jelentkezők száma engedi, sikeresen kiállitott felvételi vizsgálat alapján felvétetnek olyanok is, akik kevesebb osztályt végeztek. A szegénysorsu, de jó magaviseletű és szorgalmas tanulók, négy évig tartó kiképeztetésük ideje alatt államsegélyben részesülnek. A segély minőége lehet: 1.) ingyen teljes ellátás (élelmezés, lakás, mosás stb); 2.) a növendékek által fizetett havi 5 frtért teljes ellátás; 3.) havi 10 frtért teljes ellátás; 4.) az intézet pénztárából havi 5, 4, 3 frt. pénzbeli segély. A köztartási dijak pontosan előre fizetendők. Beiratáskor tartozik minden növendék 1 frtot betegápolás, a köztartásban résztvevő növendék pedig még 1 frtot evőeszközök kárpótlasa czimén fizetni szükséges tankönyvekkel, ágynemüvel és ruhával magát ellátni! A fehernemübe vegyi tintával beirando a növendék neve! Más intézetből magasabb osztályba rendes elbocsájtó mellett csak is rendkivüli esetben vétetik fel növendék. Az igazgatótanácshoz czimzett kérvények a képzőintézet igazgatósághoz küldendők. A kérvényben mellékelendők: keresztelési (születési) iskolai és orvosi bizonyitvány. A segélyre igényt tartók, szegénységi bizonyitványt tartoznak kérvényükhöz mellékelni, mely esetben a kérvény bélyegmentes. A kérvények benyujtásának határideje aug. 15. Csáktornya, julius 15-én. Margitai József igazgató.

— **Megbizható gyógykezelés.** Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfuvódásban, gyomorgörcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a **„Moll-féle seidlitz por"** használata által rövid idő multva visszanyerik egészségükőt. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldésnaponta utánvétellel **Moll A.** gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállitó által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszertárakban határozottan **Moll-féle** készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

— **Rövid hirek.** Lengyel tanulók közt a czár elleni merénylet fedeztetett fel. — A belga királyné hazánkba jő Koburg hg szentantali birtokára. — Baksay Sándor csendőrfőhadnagy nyugalomba vonul. — Kecskeméten egy éjjel szivárványt láttak. — A kalocsai csendőrségi laktanya udvaran egy szőlőtőn 500 fürt van. — Gróf Festetics Andor lett földmivelésügyi minszter. — A hgprimás aug. 12-ig marad Balaton Füreden. — Pécsett az Engel-féle nagy nyomdát Dulánszky püspök megvette. — Doppler Ilka jeles operaénekesnőnk Bécsben meghalt. — A mormonok elfogadták a többnejüség eltörlését. — Az aradi Kölcsey-Egyesület megveszi Solymos várát. — Iglón egy 90 éves tanitó öngyilkossá lett. — A pécsi püspök a mehadiai Herkules-fürdőbe utazott. — Bettelheim bécsi bankár jelentékeny összeget sikkasztva megszökött. — A konstantinápolyi földrengésben 1200 egyén lelte halálát. — Hyrth József magyar születésű bécsi orvosegyetemi kitünő tanár meghalt. — A „Magyar Hirlap"-ot is egy részvénytársaság vette meg. — Kossuth Lajos hagyatéka itthon van. — Fonyódnál fiatal szép erdő égett el. — Nemes Apátiban Koppányi Háry József földbirtokos meghalt. — Keszthely vidékén hamis egy forintosok vannak forgalomban. — Tromsö norvégiai város jövő héten ünnepli ezer éves alapitását. — Stanley a Herkulesfürdőt meglátogatta. — Kossuth Ferencz szeptember végén jő véglegesen Magyarországba. — Kossuth Lajos szobrára a 69-dik kimutatás szerint 153.592 frt gyült be. — Döbréte határát tönkretette a jég.

Ki nyert?

Huzás julius 14-én

Bécs:	58	69	39	26	20
Grácz:	27	74	14	13	63

Huzás julius 18-án

Brünn:	60	1	17	7	74

Szerk. üzenet.

— K. Gy. A szép beszélyt mielőbb közöljük. Üdvözlet!

— „Fontos kérdés" Anarchismustól illatos czikket mi nem közölhetünk.

— „Téveztett utakon" csekély módositással jó. A többiből válogathatunk.

— **Tasnád.** Nagy örömmel vettük. Sajnálatunkra nincs egészen meg Okkal-móddal segitünk a dolgon Csak türelem Üdvözöljük!

— W. Sajnáljuk, hogy másodszor nem találkozhatunk.

— „Temetőben" A gondolatok jók, de a vers rosz

— V. Békés Mar egészen közöltük, ismétlésbe nem bocsátkozhatunk.

— K. Igen, az ukki vasuti allomás marharakodó állomásul engedélyeztetett

— Murasombat Mindenkor szivesen örömmel latunk Üdvözlet!

— T. M I Intezkedünk lehető gyorsan. Mikor jöhetsz?

— B. Ign. Megkapta az amerikai magyar lapot?

— P. P Nem közölhető

— P. P Sajnáljuk, a hirek elkésték.

— Palics Jövőre maradt.

Felelős szerkesztő és kiadó
BÁTORFI LAJOS.

Nyilttér.*)

Henneberg G. cs. kir. udvari szállitó selyemgyára Zürichben privat megrendelőknek a szára közvetlenül szállit: fekete, fehér és szines selyemszöveteket méterenkinti 45 kr.-tól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen sima, csikos, kockazott és mintázottakat, damasztot stb (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szin s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek — Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

A polgári osztályokat jól végzett, szép irással biró tanuló alkalmazást nyer irodámban

Fried Dávid

fűszerkereskedő és nyomda-tulajdonos
SZIGETVÁROTT.

Ügyes fűszerkereskedőségéd is felvétetik

Nemes rákok!

jótállással fürtén és élve érkeznek, naponta frissen fogva, postakosárban bérmentve vagy utánvéttel:

40 drb. nagy óriási solo	4 frt	90 kr.
60 „ óriásiak	3 „	70 „
100 „ levesnek való	2 „	90 „

Mintegy 4 klgr

T. SILBER
Stanislau, Galiziában,
Nr. 135.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

4443. szám./tk. 894.

Arverési hirdetmény

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Balaton Ede nagykanizsai lakós végrehajtatónak Erhetics Lajos végrehajtást szenvedő galamboki lakos elleni 9 forint 65 krajczár tőke, ennek 1893. november 1-től járó 6% kamatai, 3 frt 10 krajczár per, 2 frt 20 kr. végrehajtás kérelmi, 10 frt 75 kr ingó végrehajtási, 5 frt 80 kr. jelenlegi s a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a galamboki 735. sz. tjkben † 2470. hrsz. ingatlanak Erhetics Lajost illető s 145 frtra becsült ¼ része; — továbbá a galamboki 736 sz. tjkben † 2452 hrsz. 58 frt és 2460. hrsz. 99 frtra becsült ingatlanok 1894. évi október 23. napján d. e. 10 órakor Galambok községházánál Trojkó Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak pedig oly megjegyzéssel hogy a fentebbi ingatlanok Zsoldos Erzsébet, özv. Cuzmazia Ferenczné javára bekeblezett holtiglani haszonélvezeti szolgalmi joggal adatnak el akkor ha a szolgalmi jogot, megelőző feltételek kielégitésére mutatkozó 500 frt vételar beigértetik, ellenkező esetben az árverés mindhárom ingatlanra nézve azonnal hatályatlanná válik s az ingatlanok a szolgalmi jog fenntartása nélkül a fent kitett határnapon ujabban elárveresztetnek.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni

Kelt Nagy Kanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál 1894 évi június hó 14. napján.

GÓZON kir. tszéki albiró.

BIKSZÁD
gyógyfürdő
Szatmármegyében.
Megnyitás: május 15-én.

Ezen égyenes, konyhasós savanyuviz kitünő hatásu **heveny és idült gyomor- és bélburutban, a légzőszervek hurutos bántalmaiban, máj- és epe bajokban, vese és a hugyhólyag betegségeiben**

Ezen évben nagy átalakulások történtek, ugy a fürdő szépészeti, mint gyógyberendezését illetőleg.

A fürdőben **ivó-, fürdő- és inhalló** gyógymód alkalmaztatik. Savó kura. Hidegvizgyógyintézet Zuhanyok A betegek szorakoztatásáról kellőleg van gondoskodva.

Kitünő élelmezésről ez évadban, valamint a jövőben is az által lett gondoskodva, hogy szerződtette a budapesti **Pannonia szálloda főszakácsát, Lukáts Ferencz urat**, kinek országos jó hirneve minden tekintetben nemcsak biztositékot nyujt, hanem a legmagasabb igényeknek is képes lesz megfelelni.

Vasuti állomás Szinyér-Váralja és Técső, hol alkalmas kocsik kaphatók, bármely állomástól 2½ óra alatt el lehet érni a fürdőt. Helyben fürdőorvos és posta.

A bikszádi gyógyviz országos főraktára **Édeskuty L. cs. és kir. és szerb királyi udvari szállitónál V ker Erzsébetter 8 szám alatt van**, ahol az mindig egészen friss töltésben beszerezhető.

Gyógyfürdő-igazgatóság.

SZT.-MARGITSZIGETI
ÜDITŐVIZ
LEGKIVÁLÓBB ÉS LEGEGÉSZSÉGESEBB
ásványos savanyuviz.

Kitünő eredményenyel használtatik: gyomor- és bélbajoknál, garat-, gége-, tüdő- és hólyaghurutnál.

Kapható a legtöbb kereskedésben és vendéglőben.

NEUMAN TESTVÉREK
aradi szeszgyári hizlaló istállóiból
légenszáritott
természetes istálló-trágya
(magyar guano)

darabokban, zuzott vagy őrölt állapotban. A legrégibb és legbiztosabb hatásu trágya-anyag. Beltartalomra nézve kezesség elválla'ása mellett minden menyiségben kapható

NEUMAN TESTVÉREK
czégnél
szesz- és sajtolt élesztő-gyárak. szeszfinomitó és gőzmalom
ARADON.
Megbizásokat elfogad a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete" ás Budapesten. Alkotmány-utcza 31. szám.

Aranyérmekkel kitüntetve — Első cs. és kir. kizár. szabadalm — Aranyérmekkel kitüntetve

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

KRONSTEINER KÁROLY Wien, III. Hauptstrasse 120. sz. saját házában

Főherczegi és herczégi uradalmak, cz. és kir katonai raktárak [illegible] épitkezési vállalatok, vállalkozók és épitőmesterek, valamint gyártulajdonosok szállitója. Ezeket a festékeket épületek befestésére használják, beltőlk 40-féle különböző szin van, kilójuk 6 krtól [illegible] — Mintalapokkal és használati utasitással ingyen és bermentve szolgálok

---

A valódi mosható

Padlózat-fénymáz

a legjobb és legolcsóbb eszköz a koczkás (Parquett), puhafa, vagy fénymázolt padlózat beeresztésére. Azonnal megszárad, és kefélés nélkül tükörtiszta, állandó fényt kölcsönöz. Kapható szintelen, világossárga, sárga, sötétsárga, vörös és diódbarna szinben. Egy szelencze ára 45, 85 és 1 frt 60 kr.

Csak akkor valódi, ha az aranynyal fényezett szelencze a fenti védjegyet vörös mesőben hordja

Szab. Táncztérem-fecskendő máz

a legolcsóbb és legczélszerübb fényező és simitó eszköz minden tánczhelyiség padlózata számára. Kilója 1 forint 30 kr.

Szab. Fölkefélő-máz.

Tetemesen megkönnyiti a fölkefélést és az ez által megkefélt talajt a nedvesség és por ellen ellenálló képesse teszi. Fehér és sárga szinben darab szám 20 kr

Árjegyzéket díjmentesen küld

SCHMEIDER & COMP.,

BÉCS, V/2., Hundsthurmerstr. 141., I. Herrengasse 10.

Kapható: Fesselhofer József, Marton és Huber, Neu és Klein, Rosenfeld Adolf és fia uraknál N.-Kanizsán és Kálmán J., Ziegler: A. Komárom; Huhinszky Adolf, Jan Ferencz Zala-Egerszegen — valamint [illegible] nagyobb fűszer, festékárú kereskedésben és drogueriákban.

Csak akkor valódi, ha minden darab ezen védjegyet viseli

Ujszülött gyermekek,

kik anyjok által éppen nem, vagy csak tökéletlenül lesznek szoptatva, a H. Nestlé-féle gyermekliszt használata folytán okszerű módon fölnevelhetők. **Mintaadagot,** nemkülönben röp ratokat, melyekben a készitésmód s a kontinens legelső szaktekintelyeinek, menházak és gyermekkórházak számtalan bizonyitványa foglaltatik, — kivánatra ingyen küld a központi raktár:

F. BERLYAK I., NAGLERGASSE Nr: 1.

Henri Nestlé-féle gyermektápliszt 90 krajczár.

Henri Nestlé-féle mesterséges tej 50 krajczár.

F. BERLYAK,

BÉCS I., NAGLERGASSE 1.

Raktár minden gyógytárban és fűszerkereskedésben

WANNEK és RUSZ

BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 76.

Ajánlják dúsan felszerelt raktárukat, u. m. saját készitményü

FÉRFI FEHÉRNEMÜEKET.

Divatos **angol tourista ingek** darabja 1, 1.35, 1.80. **Izzadás elleni alsóing Jäger-féle** darabja á 1. 1.50. **Angol hálozott alsóing** 40, 65 kr. **Fegyházban készült labtyűk** tucza: 1.60. **Kesztyűk zsebkendők férfi nap-, első esernyők** a legnagyobb választékban.

Női divatáruczikkek Valódi cosmanosi mosó, kretonok, divatos francia szatin és batiszt. **Kész női pipere** és fehérneműek, legujabb **divatu selyem, batiszt és szatin** blusok. Franczia **derekfűzők,** női és gyermekharisnyák, glace selyem- és fil de cos kesztyűk, **fegyházban készült női harisnyák** $^1/_2$ tuczat 2 frt 50 kr.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK.

WANNEK és RUSZ

Budapest VI., Andrássy-ut 76.

Felhivás

kisbirtokosok, gazdasági és házi-ipar eszköz kiállitására Martonvásár.

A kiállitás tartama 1894. augusztus 12—15-ig tart.

A kiállitás 5 csoportból áll.

I. Talajmivelési eszközök.
II. Termény tisztitó eszközök.
III. Takarmányozó eszközök.
IV. Gazdasági kézi eszközök.
V. Házi-ipar eszközök. Méhészet, selymészet.

Bejelentések elfogadtatnak 1894. julius 20 ig. A kiállitott tárgyak aug. 8-án fogadtatnak el.

A kiállitás tartama alatt felolvasások és gyakorlati előadások tartatnak, valamint ekeverseny is leend.

Bővebb felvilágositást nyujt a

Kiállitás igazgatósága Martonvásáron.

Sternberg Ármin és Testvére cs. és kir. szab. hangszer-ipar Budapest, VII., Kerepesi-ut 36. Saját készitményü mindennemü hangszerek kellékei és részei.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bermentve, Jutalmak postosan szétküldetnek.

Mindennemü hangszerek és zenélőművek javitása és hangolása szakszerü pontossággal eszközöltetik.

4 Columbus [illegible] teti az eddigi pamutozást és [illegible] erős és csengő hangot nyerünk általa. Minden veröre bárki rábuzhatja és mindenkor le is buzhatja. Sohasem pusztul el. Ára e verőpálczákkal együtt az utóbbiak minősége szerint 2.—, 2.50, 3.— és 3.50 Külön a „Columbus" verőfej párja 1 frt.

LEGUJABB! LEGUJABB!

INTONA változtatható erczjátéklapokkal és korlátlan müsorral. Ezen uj találmány hangszerrel minden előzetes tanulmány és zene ismeret nélkül száz meg száz tetszés szerinti zenedarabot lehet játszani.

Ára 12 frt, a kötalapok drbja 30 kr.

Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesittetnek.

Elpusztithatlan acélhangokkal.

Hidegvizgyógyintézet

Dr. Dreiszker József-féle

KÖSZEGEN (Vasmegye)

Ezen intézet a m. kir. miniszterium által engedélyezett. Rendszere: Prisnitz és Kneipp. Egész éven át nyitva áll. Árak teljes ellátás mellett igen mérsékeltek. Prospektus kivánatra ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

Aki betegsége alapokától meg akar szabadulni biztos alapon, felelősség mellett.

Aki a testében létrejött korosi nem akarja nagyon, vagy [illegible] győzhetlenné kinövesztení.

Aki a mai gyógytudomány alkertelen hatásáról már meggyőződött.

Aki a ragadós és járványos betegségektől magát megóvni akarja.

Aki ép utódokat és igy biztos alapon családi boldogságot akar.

Aki az öngyilkosságtól és tébolyházitól meg akarja megáll[illegible]

Aki vagyonát és családját [illegible] tenni nem akarja.

Aki munkaképes akar lenni [illegible]

az olvassa el **Fazekas Daniennek „Ki akar egészséges lenni?"** czimü füzetet, melyben **Leadosban** és hazánkban 35 évi orvosi gyakorlata alatt szerzett tapasztalatait a szenvedő emberiség javára megirta. Egész bizalommal fordulhat hozzá bárki, aki szenved és fájdalmaitól szabadulni akar. Lakása Budapest, felső erdősor 25. sz., hol vasárnap kivételével rendel délután 2—4-ig. Szegényeknek díjtalanul 6—7 óráig. A fent emlitett füzet ugyanott megrendelhető 1 frt előleges beküldése mellett.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb **gyomor- és al testbántalmak,** gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött **székrekedés,** majbantalom, **vértolulás,** aranyér és a legkülönbözőbb **női betegségek** ellen, e jeles haziszerünk evtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — **Ára egy lepecsételt eredeti dobozaak 1 frt o. é.**

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. vedjegyét tünteti fel és **„A. Moll"** feliratu ónozattal van zárva. A **Moll-féle francia borszesz és só** nevezetesen mint **fájdalomcsillapitó hedörszölési szer** köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — **Egy ónozott eredeti üveg ára 90 krajczár.**

Moll Salicyl szájvize.

(Főalkatrésze: fuzolysavas szikső.)

A mindennapi szájtisztitásnál különösen fontos bármely koru gyermekek, mint felnőttek számára; mert e szájviz a fogak további épségét biztositja s egyszersmind óvszer fogfájás ellen. — **Egy Moll A védjegyével ellátott üveg ára: 60 krajczár.**

(691) Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállito által, Bécs: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta pos utánvét mellett teljesittetnek

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

---

szagtalan és nyomban szárado

10 □ m. 1 kilo 1.50 kr., teljes másoláskész, nem ragad

Valódi csak üvegfiaskóban $^1/_2$ s 1 kiló ezen fekete ábrával

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a másolás alatt i használattatnak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestéknek és az olajlakknak sajátja, elkerültetik. Emellett a használata olyan egyszerü, hogy kiki maga végezhetni a másolást. A pallót nedves tárgyczal feltörülheto, ecsekkel, hogy olvasztassé fényét. Meg kell különbözteni:

szinezett szobapalló-fénymázt,

a sargasbarnat és mahagonibarnat, mely akár csak az olajtestek fodi be a palló t s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy uj palló ra. Teljesen befőd minden foltot, korábbi mazolást stb., van azután

tiszta fénymás (szinezetlen)

uj pallókra és parkette, mely csupán fényt ad. Különösen parkette s olajfestékkel mar bemázolt egészen uj pallókra való. Csak fényt ad, onnélfogva nem födi el a famusrát.

Postacsomag, kürülbelül 35 négyszög mtr. (két középnagyságu szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9 $^1/_2$ márka.

A következő megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tes és jól vigyázni a czégre s a gyári jegyre, mivel ezt a tobb mint 1850 eve letező gyártmányt sokféle utánozzák és hamisitják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. Berlin.

Zürich.

N.-Kanizsa: NEU és KLEIN.

Ásványfürdő **Daruvár** Slavoniában.

Vasut állomás.

Vastartalmu hévviz. 42°—50° C.

Saison május—október. Fürdőorvos: Dr. Degré Vilmos Bécsből.

Porczellán, márvány, kő, tükör, iszap-fürdők. Hires gyógyhatás női betegségeknél is; terméketlenség, fehérfolyás, sápkór stb., csúz, csontitörés és idegbántalmaknál stb., továbbá ujonnan épült

„Hidegvizgyógyintézet."

Gőz-cabinok, hideg és temperalt tükör-fürdők, hideg és meleg Douch-ok stb., valamint **Kneipp Seb.-féle**

„Vizgyógyintézet,"

mely főt. **Kneipp Seb. plebános ur utasitásai** folytán egészen a **wörishofeni intézet mintájára** épült s rendeztetett be. A fürdő orvosa e czélból **Wörishofenben** időzött huzamosabb ideig tanulmányozás végett, az igazgatóság pedig főt. **Kneipp Seb plebános** ur által személyesen ajánlott s tanult fürdőmestert alkalmaztatott **Wörishofenből.**

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA. 1894. Julius 28-án. 31-ik szám. XXXIII. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . . 2 frt 50 kr
Negyedévre . . . . 1 frt 25 kr
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
a bécsi petitsorban 7, másodszor és minden további sorért 5 kr.

NYILTTÉRBEN
egy petit soronként 10 krért vétetnek. Kimutatári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemény Bátorfi Lajos szerkesztő-kiadó nevére czímzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

„a nagy-kanizsai Délzalai Takarékpénztári „Önsegélyző szövetkezet", a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság", a „nagy-kanizsai- és fityehási önkéntes tűzoltó-egylet", a „nagy-kanizsai kisdedneveló egyesület" a „nagy-kanizsai tanitói járáskör", a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet", „nagykanizsai izr. jótékony nőegylet", „szegények tápintézete", a „katonai hadastyán egylet" a „soproni kereskedelmi iparkamara" nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Tévesztett utakon.

Vacátió van. Irigy szemmel néz most mindenki a „nemzet napszámosaira" — a tanitókra. Nem csoda! hisz ők a szabadság olyan élvezői, kik a hosszu 8—10 havi terhes, fáradságos munka után sem élvezik szabadságuk édes gyümölcseit; hanem dolgoznak, fel feljajdulnak, kérnek, követelnek, ezek a parányi kis porszemek!

Most a „Délmagyarországi Tanitó egyesület" lép fel uj irányu eszméivel. Ugyan is: „A közoktatási miniszterium választassék el a vallásminiszteriumtól. A közoktatásügyi és valláserkölcsi alapon egységesé szervezendő, a család, az ovóiskola, a népiskola szorosabb kapcsolatba hozassanak egymással. A népiskolai nevelés, oktatás *ingyenes* legyen. Az *iskolafelügyelet joga kizárólag az államé* legyen. A megyei tanfelügyelők alá *járási* tanfelügyelők rendelendők. Az iskolaszék csak az iskola anyagi ügyeit gondozza stb stb."

Ezen irány eszmék között, kétségkivül van olyan, mely megteremné üdvös gyümölcseit; de vannak még olyanok is, melyek bizonyára burjánt teremnének: „*Az első oktatás a gyermek anyanyelvén történjék*, melylyel kapcsolatban a *magyar-nyelv is gyakorlandó. A népiskola III. osztályától kezdve a tanitás nyelve a magyar* és ezzel kapcsolatban az anyanyelv is használandó. stb."

Tehát vissza — pár tized évvel!? Most ott áll népnevelésünk, hogy mindenő népiskolában (kivétel kevés van) a tanitási nyelv a magyar, mert mindnyájan Magyarországon laknuk s kell, hogy magyarul tudjunk, de ez nemtetszik, (miért?) ismét idegen nyelveket müveljünk? Szép uj irányu eszmék mondhatom!

A tanulni kezdő gyermek szive fogékony — ugyannyira, hogy amit az első években szivébe öntünk, azt onnan többé kiirtani nem lehet nyom nélkül s éveken keresztül fogékonyabb azok iránt, mint bármi más iránt. Ha tehát két éven keresztül pl. németnyelven tanitják a német-anyanyelvü gyermeket, bizonyára sohasem fogja a harmadik évben kezdett magyarnyelvet, ugy elsajátitani, mintha őt az első osztályban kezdjük tanitani; ugy mint a magyar-anyanyelvűek nem sajátitják el a németet, tótot, horvátot, stbit. Addig hajtsd a fát, mig vesszö!

Továbbá: „A tanitóképzés oly módon szervezendő, hogy a leendő tanitó *érettségi vizsgát tegyen*, azután pedig *két évi paedagógiai kurzust hallgasson* stb." Istenem! hát ezen irány eszmével is segitünk a népiskolai tanügyön?... Szerény véleményem szerint nem, sőt ellenkezőleg ártunk! Miért?... A népiskolának nincs szüksége *tudományos, magasreptü emberekre*, mert ott rendesen *egyszerü semmittudó és látó kis emberekkel* van dolgunk kiknek ismeret-körük a családi tüzhely körül hallott, látott fogalmak összessége. S ezek közt egy *algebrától, geometriától, khemiától*, meg tudják az angyalok még mitől duzzadozó, nagy fejü ember mit csinál?... Semmit?... Mérgelődik, gyülöletessé válik a — különben — magasztos tanitói hivatal s *megy vasutasnak*.

Nem igy tisztelt Uraim! A népiskolának nem érettségizett, tudós, emberekre van szüksége; hanem igen is *jól képzett tanitókra*. Jól képzett tanitókat pedig alig hiszem, hogy az által kapna a népisköla, hogy érettségizett emberek legyenek azok. Szerintem jó tanitókká nevezetnek ifjaink, ha marad a régi t. i. a polgári, reál, gymnázium négy osztályát sikeresen elvégzett ifjak vétetnek fel a tanitó-képezdébe, miután ezek *elég előképzettséggel birnak a népiskola követelményeinek* hanem a *képezdék kivánnának reformálást*; de ezek sem ugy, mint azt önök, tisztelt Uraim! programmjukban felvették.

És pedig azért nem, mert a *képezdék, szakiskolák*, mint ilyenek kivánatos volna, hogy feleljenek meg teljes mérvben elnevezésüknek, mint megfelelnek a többi szakiskoláink — pl. a gazdasági, theológiai, doktori, mérnöki, vasuti, állatorvosi stb. iskoláink.

A tanitónak, mi a hivatása? Nemde a tanitás?! S mit tapasztalunk? Képezdéink, mit tanitanak? Mindent, csak azt nem, mi a tanitónak éltető eleme. Nem tanitásra, hanem tanulásra kényszeritik a növendéket. Ismételteltetnek mindent, mit már tanultak a megelőző négy éven keresztül. Csupán az: embertan, lélektan, neveléstan, tanitástan és a neveléstani történet, zene s talán a szorosabb értelembe vett gazdasági tant lehet uj tárgynak venni — a többi mind mind ismeretes. A *képezdék nem ismétlő iskolák*, hanem — mint fentebb is mondám — szakiskolák... Tehát, miért nem felelnek meg hivatásuknak?

A tanitóképezdéből kikerült növendék tanitó lesz. És jaj! ő mindent tanult, csak *tanitani nem* — tehát mit tegyen? Hogyan kezdjen tanitani? Igaz, *mikor a III. IV. évfolyamba járt*, tanitott néhányszor; de itt ezek semmit, mert mind most jöttek *először* iskolába... Ily gondolatok gyötrik a képezdéből kikerült ujdon sült tanitót a népiskola első osztályában. És miért? Azért, mert a tanitóképezdéink; valamint a „Délmagyarországi Tanitó-egyesület" uj irány eszméivel — *tévesztett utakon jár*.

Nem szükséges a tanitóképezdébe menő ifjunak érettségi vizsga; hanem igen is szükségesebb lenne, *ha képezdéinknek I—II. évfolyamába a növendékek az előtanulmányaikat tüzetesen átismételve a 3—4-ik esetleg 5. évfolyamokban* a paedagógiai tárgyak rendszeres oktatása mellett, *kizárólag a népiskolai tantárgyak módszeres gyakorlati tanításával foglalkoznának*, miáltal oly tanitókat kapnának népiskoláink, kik — minden körülmény között — egyszerre otthonosan éreznék magukat az apró emberek körében s *nem dülne romba a képezdék falai között épitett légvárak* mindjárt az első hetekben... Sőt még a *tanképesitő vizsgálatok is üdvösebbek* lennének, ha azok *irásbeli részei* szintén minden egyes tantárgyból egy-egy *gyakorlati tanitás lenne*, melyet a tanitójelöltek egy *szakbizottság felügyelete alatt* készitnének...

A tanképesitő szóbeli része pedig, *egy-egy a népiskolai tantárgyakból feladott leckének tanitása*, melyből a vizsgáló bizottság meggyőződést szerezhet, minden növendék tanitómodoráról, ügyességéről, tapintatosságáról — szóval mindazokról, a mire egy tanitónak szüksége van.

Az ily vizsgálatokról *kiállitott oklevelekben* bizonyára nem fognak azután csalatkozni az iskola fenttartók, mert az, ki ily vizsgán szerez: „*kitünö oklevelet*", az bizonyára *fog tudni tanitani is*...

Mig manap számtalan: *kitünö, jeles oklevelü tanitó iskolája a legcsekélyebb eredmény felmutatásával dicsekedhetik*, valamint még sürübben megtörténhetne a „Délmagyarországi Tanitó-egyesület" uj irány eszméivel *követő érettségizett s csak két évi paedagógiai tanfolyamot hallgató tudományosan képzett tanitókkal*, mert ne felejtsük, mégis csak: gyakorlat ám, az élet mestere!

F—ss K—ly.

Iskolái Értesitők.

II.

A nagykanizsai állami segélyezett községi polgári fiu- és leányiskola huszonkettedik értesitője az 1893—94 tanévről. Szerkesztette Dr. Bartha Gyula igazgató.

Városunk ezen látogatott intézete főleg leányiskolájával nagy cultur missiót teljesit. Az egyedüli intézet ez, mely a nőtanulók magasabb müveltségét közvetiti, számos leányunak kenyérkeresethez vezető utat egyenget és a melletti magyar és hazafias houleányokat nevel. A fiuiskolát is szép számmal látogatták. A statisztikai kimutatás szerint az év végén járt 166 tanuló, a leányiskolát 161 növendék látogatta. Az intézet fölvirágoztatásához nem kis mértékben járul hozzá annak szakszerü igazgatása, mely nemcsak az intézet külső ügyeire terjed ki, hanem figyel a valás-erkölcsi nevelésre, kihat a hazafias és nemzeti érzelmek ébresztésére, ügyel a tanulók erkölcsi magaviseletére, de nem zárközik el attól sem, hogy a növendékek egyuttal játszanak is és mulassanak. Nagy hátrányára van a leányiskola fejlődésének a meg nem felelő szük, sőt egészségtelen iskolahelyiség, melynek átalakitása bár tervbe van véve, mégis mindeddig nem jutott a kivitel stadiumába.

A soproni m. kir. állami felsőbb leányiskola értesitője az 1893—94 iskolai évről XXIII. évfolyam, — közli Marusák Pál igazgató.

Az igazgató keresetlen őszinteséggel megemlékezik oly jeleuségekről, melyek nem közvetlen az intézetet érintik, de az általa képviselt intézményt: a felsőbb leányiskolát érdeklik. Régi akadály munkásságának az a jóindulat hiány, a melylyel a felsőbb leányiskola intéz-

TÁRCZA.

Szól a zene.

Szól a zene, szól az ének,
Az emberek vigan élnek,
Bú elmarad, bánat nincsen,
Csak nekem fáj, fáj a szivem

A pohárban a bor csillan
A szemekben tűz, láng villan,
Az ajkakon mosoly játszik,
. . . . . Csak a szivem reszket, fázik.

Arcza mindenkinek virul,
Szerelemtől, boldogságtól;
Az én szivem majd megszakad
Bűbánatom terhe alatt.

CZIKLE VALERIA

Pityók Marczi.

(Beszély.)

Irta: KELE GYÖRGY.

Bajusztalan pufók gyerek volt Pityók Marczi, nem igen hederintettek rá a lányok, csak mókáztak, április bolondot járattak vele; mert őt bele lehetett ugrasztani mindenbe. Kivált a szép máriaképü Angyal Mariska szavára még a torony tetejéről is lebukfenczezett volna; csakhogy éppen a Mariska nem kivánt tőle semmi virtust, ez a tudat okozott Marczinak legtöbb fölájást és álmatlan éjszakát. Nem is mert a szemeközé nézni; kivált azóta, mikor egy szép nyári alkonyon a mezőn összetalálkoztak, s Marczi készségesen ajánlkozott, hogy segit a leányunk nehéz kosarát haza vinni; de ő nem fogadta el a szives ajánlatot; sőt mikor Marczi ezért szemrehányást tett, s irulva-pirulva kibökte, a mi szivét a megszakadásig nyomta, hogy mennyire szereti a leányt, talán el is emészti magát miatta, olyat kaczagott a Mariska piros kis szája, a mitől Marczinak szégyenletébe kicsordultak a könnyei, s ha ott lett volna a Mura mentén beleugrik. Ettől fogva se nem énekelt, se nem kurjantott az utczán végig a Marczi gyerek, a korcsmába, fonóba sem járt, a vasárnapi játékon sem lehetett látni a templom előtt, a hol a legények és hajadonok összejövetelt tartottak, s együtt játszottak „ispilángi rózsát." Leforázta lelkét az a gunykaczaj, s kiégette szive minden reményét az a két gyilkosan mosolygó tüzes szempár; a bolondos ficzkóból egyszerre komoly férfi lett. De aztán nem is volt ám tanácsos kiköteni velé, a kinek ilyen elkeseredett szive, s olyan marha ereje volt, hogy még a falu bikáját és egy maga meg tudta tartani szarvánál fogva, attól őrizkedett mindenki, még a duhaj Nyakas Ferkő sem mert kiköteni vele. Hej pedig ez kellett volna Marczinak, hogy belekössön, birokra hivja ez a sudár bajuszu, kikent hetyke legény, tudom Isten nyomorékká morzsolta volna; mert ennek a szépen kirajzolt pofáján akadt meg a Mariska égő tekintete; tudta, megmondták neki, hogy össze is csókolóztak már; de Ferkő kerülte Marczit, mint a macska a forró kását. ő pedig erőszakosan elejbe lépni nem akart, nehogy a világ azt higyje, hogy irigységből tiporta le; hadd teljék öröme benne Mariskának.

Hanem még soha legény úgy nem örült a „tanglich ohne gebrechen" kijelentésnek, mint Marczi, mikor a sorozásnál a regement orvos megveregette a vállát, s besorozták huszárnak; a hetyke Nyakas Ferkóra meg még a honvédorvos is azt mondta, hogy „szolgálatra alkalmatlan, fegyverképtelen." Akkor meg Marczi hahotázott ám ott akkorát, hogy még a sorozóbizottságot is vele ragadta, mosolyogtak az urak is; Ferkó szégyenletében még a spanyolfalat is földöntötte, ugy sietett ki a teremből, sokáig még az utczára sem merte kimenni. Mariska azonban megvigasztalta, jobb lesz igy, legalább a farsangon egybe kelhetnek, szerelmük ugy is már tul ment azon a határon, a hol a tisztesség végződik, siettetni kell a lakodalmat, másképp baj lesz. Meg is házasodott Ferkó de nem a Mariskával, hanem egy gazdag özvegy menyecskével kelt egybe, a ki nem igen járt ott, hol a szépséget osztogatták, de vagyona nagyon szép volt; Mariska hoppon maradt, a nagy szerelemnek rendesen ez a jutalma.

Alig tudták a szegény Mariskát megmenteni, a kit a szivfájdalom az ön gyilkosságba kergetett, de hála Isten a mai gyufaoldatok már nem oly veszedelmesek mint régebben, kevesebb bennük a kén, életben maradt; kis gyermekével ott ül a pitvar ajtóban mint egy megszenvedett szép, eleven madonna kép, elcsendesedett a kinja, bánata, — a három esztendő, a mi azóta elmult és a szép kis gagyogó gyermek visszaadták lelke nyugalmát, ha nem mult is el, de már begyógyult szivének fájó mély sebe. Maga sem tudja merre járt mélázó gondolata, mikor a kis elevenség hozzáfutott, s félő kivánczisággal mutatott egy jövevényre; odajött egyenesen egy olyan pörge bajuszu, nyalka huszárgyerek, a milyen még a regementbe sincs talán három se, a Marczi volt, a három esztendőt kiszolgált huszárkáplár; nem is mert igen ránézni szegény leány, ugy szorongatta torkát a sirás, hogy alig birta visszatartani, a köszöntésre sem tudott felelni, elpirult a szemefehéréig, még apja előtt sem szégyelte magát ugy, mint ez előtt a becsületes legény előtt, a kiről tudta, hogy menynyire szerette őt egykor.

— Mariska — szólt Marczi — tudom a sorsodat, haza jöttem, az időm kitellett, most ne busulj, leszámolok azzal a gazemberrel, van okom reá, még azt hittem, hogy boldoggá tesz, nem bántottam, nem volt jogom hozzá azért, hogy őt választottad helyettem, de most két összetiport, legázolt boldogságért kell számot adni a hitvány lelkének.

— Ne bántsd Marczi, szólt halkan Mariska, megbüntette az Isten, nagy annak a boldogtalansága; itt volt már többször visszakoidulni a szerelmet, melyeta vagyonért eltaszitott magától; kért, riméukodott, hogy bocsássak meg neki, fogadjam vissza szivembe, elvál a nejétől, mert nem szereti, utálja, gyülöli gyermeke sincs tőle, s csaknem kiszakad a lelke ha meglátja e kis fiut, a ki csöppentett apja; de én kiutasitottam, megutáltam mint a bűnt, s kerülöm mint a veszett ebet. Nem kell se testemnek, se lelkemnek. Itéljen felette a jó Isten.

Igazad van angyalom, igy hát nem bántom én se, hadd följön a saját levébe; de legalább nekem adj igazságot lásd én most is ugy szeretlek, mint akkor, mikor veled utoljára beszéltem a mezőn; megbecsüllek halálos holtomig gyermekeddel együtt, légy a feleségem ha nem igérted, ha nem tudsz szivelni vissza megyek katonáékhoz, talán nem is jövök meg soha többé.

Erre a váratlan megnyilatkozására a legmélyebb, legnemesebb szerelemnek, csakugyan elsirta magát Mariska; álmodni se merte volna, hogy a kigunyolt, kinevetett Marczi még valaha meg tudjon neki, a megtévedt, megesett leánynak bocsátani, a kinek legtöbb joga volt megvetni, elitélni, ime felmenti teljesen. Nem tudott válaszolni, csak sirt s e könnyek tisztára moták az elbukott, bűnbánó nő nagy szerelmének tévedését, hibáját, s a megszégyenitett, de felemelt, megdicsőült mély szerelem és hála ragyogott harmatos arczán, mikor kezét nyujtotta Marczinak.

— Nem vagyok méltó reád, de egész életemet annak szentelem, hogy meg-

ménye a társadalom némely rétegében még mindig találkozik. A kenyéririgység szálit sikra ellene és a felsőbb leányiskola kisebbitésével discreditalja magát a felsőbb leányoskolát. A számadások mibenléte azonban előttük titok marad.

A felvett növendékek száma 156. A növendékek magatartása elérte azt a fokot, mely az igazgatót kielégiti, de a szülei házzal való gyakoribb érintkezést kívánatosnak tartja. A szülőkhöz azért azt a kérelmet intézi: forduljanak az igazgatóhoz a növendékekre vonatkozó minden ügygyel. Uj intézmény a végzett növendékek olvasó órái: Az intézettel végzett és Sopronban lakó növendékei télen egyszer összejövetelt tartanak és az tárgyalás alá nem került magyar irodalmi termékeket az igazgató vezetése alatt megbeszélik. V. H

Palics.

Ha az ember Szabadkáról Szeged felé utazik, mintegy 15 perczenyi távolságra — vasutat értve — találja Palicsot.

Mint iskolás gyermek az ugynevezett géographiából tanultam, hogy Magyarországnak tavai: a Balaton, velenczei tó, a Fertő, és palicsi tó. Az elsőről sokat lehetett hallani beszéd után is, de az utóbbiakról csak ritkán, s igy történt, hogy különösen Palics volt az, melyről csaknem el is feledtem.

A szabadkaiak másként vannak, sőt a vidék távolabb lakói is kirándulási helynek tartják, és a tó vize bárha hideg, mint fürdő, melegitve is gyógyerővel bir.

Palics tehát nemcsak tó, hanem fürdőhely.

Szabadkáról naponkint 8-szor közeledik Palicsra a vasut oda és vissza is, és igy, nagyon természetes, hogy a város lakossága óránkint ki és be utazik, sőt kocsikon is könnyű szerrel lehet közlekedni.

Mint Szabadkának uj lakosa, már voltam párszor a palicsi tónál, mely mintegy 1000 hold területet foglal el s csak kis része van náddal benőve. Fekvése egészen kies, közelében még egy dombocska sem emelkedik, de azért az egyik félkörén már százados fák árnyalják a homokos talajt, s ezen részen igen sok nyári lakásékesiti, mely lakinkább szabadkaiak tulajdona a hely maga pedig, s igy a tó is Szabadka város tulajdonát képezi.

A tó parkja rendkivül szép, és igen terjedelmes, a sétányok kiváló gondozásban részesülnek, s a park környékén levő nyári lakók — villak — oly barátságossá teszik, hogy az első megpillantás is már igen kedvező benyomást tesz a szemlélőre.

De nemcsak a szabadkaiak élvezik ezen szép helyet, hanem mint alkalmam volt kitudni, távoli lakósok is meglátogatják, sőt Budapestről előkelő családok is jönnek le egész nyárra itt időzni.

Sokat köszönhet a palicsi fürdő, — mert itt igy nevezik. — Vermes Lajos hires sportmannak, kinek ott magának is több villája van, ki áldozatot is hoz a fürdő vendégei számára amennyiben saját költségén nyári szinházat, s angol lapda játékra alkalmas helyet rendezett be, a hová a járék kedvelők naponkint rendes órákban összesereglenek s alkonyat után gyakran csónak versenyek tartatnak

Palics tava mellett elkerülő parkban vannak igen czélszerűen berendezett vendég szobák, s több vendéglő is, de különösen a központi vendéglőben étkezőket kitűnő zenészek mulattatják gyakran késő éjjelig.

Sokat lehetne még a szép Palicsról irni de megvallom, hogy még magam is ujoncz vagyok annak ismeretében, ennélfogva egyelőre csak ennyit kivántam a „Zalai Közlöny" kedves olvasóinak leirni sietve, hogy ezáltal is megmutassam, hogy szivesen emlékezem reájok vissza.

Dr. Fárnek László.

CSARNOK.

A remekirodalom kiváló nőalakjai

Irta: BABOSS LÁSZLÓ.

(Folytatás.)

II. A mily nemes alakja a szüzies gondolkozásnak Homer Nausikaaja. épp oly kimagasló és fenséges költői szépségű képe Sofokles Antigoneja a gyermeki önfeláldozó szeretetnek, de Antigone nemcsak atyjának támasza, vezetője, hanem a hős léleknek is élőpéldája.

Sofokles Oedipus király, Elektra; Oedipus Kolonosban, Antigone czimü tragediáiban egy végzet hatalmát festi, mely Laios thebai királyra nehezült; ez sok éven át élt gyermektelen házasságban Jokasteval, ami miatt a jósdához fordulnak, mely azt a választ adja: „fog ugyan gyermekük születni, de ez apjának gyilkosa, s anyjának férje lesz." Oedipus ez s gyermeket saját anyjától: Antigone s Ismene. Oedipus nem érdemli meg azt a sorsot, melyet az Istenek reá mértek, de tűri emberfölötti türéssel; és szenvedéseiben vakságában őrző angyala, vezetője, leánya: Antigone, akinek a sors szintén oly nehéz véget jelölt, midőn bátorságára, hogy temetetlenül fekvő fivérét elhemette — s igy magát az isteni természeti törvényt tisztelve az emberi törvényt megsértette — mert egy földalatti barlangba zárva öngyilkossá lesz.

Antigone egyike a költészet legfenségesebb és legtragikusabb, legszánandóbb alakjainak, fájdalma, szenvedése, sorsa, mély és meginditó, s ő nemes, bátran, nagylelkűen viseli, és csak az nyujt neki vigaszt: hogy kötelességét mint ió, engedelmes és szerető gyermek hiven teljesitette.

Végsóhaja is szüleit illeti, midőn mondja:

„De édes a remény, mely utamon kisér:
Örömmel zárszakebledre otthon jó atyám!
S te jó anyám s te drága testvér
Jól fogadsz!"

Mily odaadó szeretetnek, mily nemes gondolkozásnak, mily fenséges érzeményteli szivnek kellett annak lenni, amely elhagyta hazáját, elhagyta jegyesét, feláldozta házi tűzhelyét, családi boldogságát, életét, szerelmét, hogy kisérje, ápolja, gondozza vak és koldussá lett, de végzettől sujtott apját.

Van-e ily nemes szív még egy ilyen, mint Antigone? Nincs! De Sofokles halhatatlanná tette s neve el nem vész soha.

III. A hitves nemes s egyedüli mintaképe a „Cid" Ximenája.

Ximena férje a hős Cid esküvő után visszatér a csatákba, fáj Ximenának, hogy férje nagyobbra tartja katonáit, s azok szeretetét, tiszteletét, mint az ő forró szerelmét, rátekint könnyes szemmel, s elmondja neki, milyen az udvari hölgy sorsa; s milyen a falusié; milyen boldogtalan az, s mily boldog ez. Ezt nem zárja el javától senki, ha a reggel egyedül leli is. estére férjét visszavárja, s oldalánál tölti minden éjét, nem remegve távoztát, veszélyét; föl nem kelti a harczok álomképe, legföljebb kis szomjazó magzatja s örül ez, ha keblét nyujt eléje, s elringatja, midőn megszoptatta! Ennek a világ a falujá s a kis szalmagunyhóc a palotája, mert nem arany a szerencse ára!

Ha vásárnap van, felölti nászruháját, gyöngyöket tesz, lánczot fűz nyakára s élvezi a szabadság bűbáját, kéj, kaczaj közt mén a mulatsága, késő korban is még ifju.

Igy festette Ximena Cid előtt az asszony, a hitves boldogságát, s Cid meg is esküdött, hogy az ellen táborából ha szerencsésen visszatér, nyugalomban halálig nála él.

A Cid-románczok legszebbje tán Ximenának e panaszos költeménye, de Ximena is egyike a legkedvesebb, a legigazabban, legforróbban s legtermészetesebben, azért legegyszerübben beszélő asszonyoknak, bizonyára mondhatott volna bármily szavakat, de azokkal nem sikerült volna sorsát jobbra forditani, mig a falusi és férjét szerető boldog, egyszerű és szerelmében üdvözülő hitves rajzával sikerült neki férjét magához lánczolni s egész életét szerencsésné tenni. (Folyt köv.)

Hirek.

— **Hirdetmény.** Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről ezennel közhirré tétetik hogy a Nagy-Kanizsa város 1894 évi megyei utadó kivetési lajstroma a mai napról számitott 15 napon át, a városi adohivatal helyiségében közszemlére kitétetett oly czélból, hogy az a közszem lérei kitétel ideje alatt a hivatalos órán belül bárki által betekinthető. Nagy-Kanizsán 1894 évi julius 22-én. A városi tanács.

— **Kinevezés.** Dr. Dezsényi Árpád nagykanizsai ügyvéd Keszthelyre ajárásbirónak neveztetett ki

— **Házi ezredünk** eltávozott 3-dik zászlóalja helyett a 4-dik zászlóalj vezényeltetett Nagy-Kanizsára, hová aug. utolsó napjaiban érkeznek meg.

— **Áthelyezés.** Ludwig Vilmos honvéd főhadnagy a körmendi zászlóaljtól az ezred székhelyére, Nagy-Kanizsára helyeztetett át.

Bucsuzás. Szeretett rokonim, jó barátim és ismerősim fogadják meleg „Isten hozzád"-omat, kérem tartsanak meg továbbra is jó indulatukban! Weber Vincze.

— **Ehrenreich Nandor,** muraszerdahelyi körjegyző Nándor fiat Zágrábban e hó 22 én szentelték föl pappá s első miséjét aug. 5 én tartja Muraszerdahelyen.

— **A kánikula** roppant hőségzel dühöng néhány nap óta, a fű kiszárad, a kapás növények elhervadnak kukoricza összeég, egyedül a szőlők állnak még ellent a hőségnek.

— **Egy napkét tüzeset** vette igénybe derék tüzoltóinkat. Julius 23-án Kis-Kanizsán déliután egy ház és melléképület hamvadt el; éji 10—11 óra közt pedig a takarékpénztár udvarában levő faraktár gyuladt ki, ifj. Wajdits József nyomdatulajdonosnak a faraktárban elhelyezett 52 ezer ivnyi tiszta papiros égett el. Valószinüleg a czukrászatnál használt kemczeéből gyuladtmeg, mert a tüzeset alkalmával constatálva lett, hogy a kályha meleg volt. Többi a vizsgálat dolga.

— **Tanitói pályázatok** Zalavármegyében. Tót szent Mártonba osztálytanitói, — Pákára kántortanitói, — Lesencze-Istvándra segédtanitói, — Turnicsán osztálytanitói, — Bánokszentgyörgyön segédtanitói, Zala-Sőjtörre két osztálytanitói állásra pályázat nyittatott.

— **Az alsó-lendvai járásra** Utassy Béla bellatinczi lakos gazdatisztet a földmivelésügyi miniszter állandó gazdasági tudósitói tiszttel bizta meg.

— **Egy bosznyák** munkás a helybeli indóház közelében az ugyeevezett négyházon tuli Pollák-féle korcsmában egy szabadszemély miatt összeveszett több magyar munkással, szóközben csizmaszáról egy kést vett elő és szurkálni akart, azonban leteperték és ugy elverték, hogy kórházba kellett szállitani. Felgyó gyulása remélhető s innen a dutyiba kisértetik.

— **Vérmérgezés rézpénzzel.** Bécsben a kölcsönös tüzkárbiztosító intézet pénztárosa Pillwax Tódor szombaton este a vacsoránál valami kis sebet ejtett a késsel a mutató ujján. Ügyet sem vetett rá és másnap rendes munkáját végezte. Vélelemül nagymennyiségü rézpénzt olvasott meg és már délben erősen megdagadt az ujja Délután orvost hivatott, de már késön, mert a pénztárost megmenteni nem lehetett s a szerencsétlen kedden a rézpénz okozta vérmérgezésben meg is halt.

— **A nagy-lengyel vidéki** gazdasági kör a zalavármegyei gazdasági egyesület támogatásával szeptember hóban állatés terménykiállitást rendez.

— **Öngyilkossági kisérlet.** Balás Anna keszthelyi lakos 70 éves öregasszony folyó hó 16-án a város határában levő tegla égetőnél a kutba ugrott; a téglások azonban észrevették s még élve kimentették. Tettét állitólag fia és menye rosz bánásmodja következtében követte el.

— **Baleset.** A Zerkovitz-féle Kazinczy utczai épitkezésnél Czukelter István kőmüves a letráról jul. 19 én leesett s másnap meghalt. Családos ember volt.

— **A zalamegyei** aggharczosok testülete köréből. A zalamegyei aggharczosok testületébe ujabban alapitó tagul beléptek. Karczag István és Karczag Béla 25—25 frt befizetéssel; pártoló tagul Benczik Ferencz, Medved István, Berger Adolf, Lodner Ferencz, Talabér János, Petrits Ödön, Haba József, Friedman Károly 3—3 forint tagsági díjjal; továbbá Eperjessy Sándor 2 frttal, Szegő Gyula, ifj. Blau Károly, Staab József 1—1 frtal járultak a testület alaptőkéjéhez —összesen 76 forint. A testület szives pártolóinak köszönetet mond az elnökség.

— **Szép ünnepélyt rendezett** az általánosan ismert Mayfarth Ph. és társa czég szabadalmazott gazdasági gépgyára Bécsben e hó 1 én 10.000-ik „göpel" csépiő-gépének elkészitése alkalmával. A gyár összes munkásai és azok családja, ugy szintén a hivatalnoki kar Kierlingbe rándult ki vasuton, hol a napot vidám zene, énekszó táncczal és tarsas étkezéssel töltötték. A legidősebb munkás a gyár bécsi főnökének, Moser Adolfnak, az összes munkások nevében köszönetét fejezte ki a nagylelkű áldozatkészségért. A szép egyetértés, mely ezen czégnél munka-adók és munkások között fenáll, ezen ünnepély alkalmával is kifejezésre jutott.

— **Az erdélyrészi** Kárpát-Egyesület kirándulások rendezésével kivánja a szebb természeti szépségeket a nagy közönséggel megismertetni. E végből ugy szervezte magát hogy bármely időben az anyaállamból jövő nagyobb kiránduló csoportokat programmal ellátni, vezetni és kalauzolni tudja. Hazafias tisztelettel közzé teszi tehát, hogy hajlandók vagyunk az anyaállam bármely vidékéről kirándulást rendezni az erdélyi részbármely pontjára, ha legalább 15—20 kiránduló jelentkezik a megállapitandó részvételi dij lefizetésére magukat kötelezik. A követendő eljárás ez lenne: A kirándulás illető vidéki szervezője — kit maga a kirándulni akaró társaság választ, vagy kér fel — összegyűjti a jelentkezőket és a névsornak legalább 10 nappal előbb beküldésével megkeresi egyesületünket, hogy ekkor és ekkor, ide és ide, ennyi és ennyi napra szólólag egy kirándulási programmot állitson össze. Erre egyesületünk azonnal megállapitja a programmot, kiszámitja a részvételi dijat és közö vém ezt az illető társasággal, a kirándulás érdekében elvégzi a szükséges előintézkedéseket. Ez a határozata egyesületünknek igen fontos, mert ennek alapján igen könnyen és olcsón megtekinthetők az erdélyrészi gyönyörű természeti ritkaságok. Felhivjuk a nagy közönséget, hogy minél nagyobb számban szövetkezzenek ily kirándulások megtevésére. Kérdezősködések Radnóti Dezső főtitkárhoz Kolozsvárra intézendők. Kolozsvár, 1894. julius 23-án. Báró Feilitzsch Arthur társelnök. Radnóti Dezső főtitkár.

— **Széles** magyar nemzetiszinü plakátot kaptunk: Balaton-Füreden 1894 julius 29 én a fürdőintézet gyógytermében tartandó amaz bálra a t. közönséget tisztelettel meghivja a fürdőigazgatóság nevében a rendező bizottság. Külön meghivók nem bocsátatnak ki. Belépti dij: személyenkint 2 frt, páholy 10 frt. Kezdete este 9 órakor.

— **Értesítés.** A nagykanizsai „Kisdednevelő Egyesület" kisdedovodái f évi augusztus 1-én ujból megnyittatnak és a felvételek szokott módon eszközöltetnek. Díjmentes szegény gyermekek hatósági szegénységi bizonyitvány mellett vétetnek fel a titkár által. Kis-Kanizsán a járvány megszünvén, az ottani kisdedovoda is aug. 1-én megnyittatik. Miről az érdekelteket tisztelettel értesiti az elnökség.

— **Gyászhir** megdöbbenve vesszük a leverő hirt, hogy városunk derék szülöttje Mikó György szegszárdi plebános Balaton Földváron tüdőgyuladásban meghalt. Nem rég neveztetett ki esperesé és tanfelügyelővé. Az ö. v. f. n.

— **A kuruzslás** borzasztó esetéről veszünk tudomást. Horvát Szentmiklóson egy jó módu ujházaspár első szülöttje, kifejlődött fiu gyermeknél a születésekor egy kuruzsló bonya tejesité a bábai teendőket és a kisgyermek nyakát kitekerte. Elfogták és a csendőrök Csurgóra kisérték.

— **Változás** a nagykanizsai szentferencz-rendűek társházában. Weber Vincze volt másodházfőnök Csáktornyára neveztetett ki hitoktatóvá és plebános helyettesnek, helyébe vicariussá Mincsek Melchiad, ennek helyére kiskanizsai hitoktatóvá Haukó Henrik, Rasztics Rafael Felső-Segesdre ujonczok mesterévé s ennek helyére helybeli hitoktatóvá Szabó István pécs-szigetkülvárosi segédlelkész helyeztetett ki.

— **A villamos világitás** ivlámpáinak világossága kitűnő, egy ily ivlámpa volna szükséges a főpiaczra, Magyar Kinizsy és Korona-Főherczeg-utczát összekötő saroktérre. Az itteni világitás feltűnően gyér.

— **Templomszentelés** lesz aug. 5-én Ujudvaron. A felszeutelési szertartást főtisztelendő Modrovics János gelsei esperes-plebános teljesiti. A szép és szilárd templomot Zelenák Antal jóhirű nagykanizsai épitőmester épité. Ujudvar lakosságának a templom emeltetése dicséretes vallásos érzületéről tesz tanuságot.

— **Adakozások** a balaton-füredi kórház javára: Szigyártó Samuel 5 frt, — Dr. Mutschenbacher Béla 2 frt. — Id. gróf Eszterházy Ferencz 1 frt. Izsó Miklósné 20 kr, — Samits Irma 20 kr. Baky István 2 frt, — Baksay Sándorné 1 frt

— **Tűz.** Folyó hó 24 én d. e. 9 óra tájhan Bessenyő községben egy kazal gabona ismeretlen okból kigyulladt s a tüz a nagy szél tól élesztve néhány perczalatt mintegy 24-26 lakóházat, a bentlevő butorokkal és ruhanemükkel, számos gazdasági épületet és szerszámot, igen sok szalmás gabonát — ugy szólván a leégettek összes gabona készletét elhamvasztotta. A helyszinén azonnal megjelentek a zala-egerszegi tüzoltók, valamint a szomszédos községek tüzoltói és lakósai is, de a nagy terjedelmü tüzet meg sem lehetett közelíteni s igy mégha vizhiány nem lett volna is — mentésre gondolni sem lehetett, csupán a tüz tovább terjedésének meggátlására törekedtek, a mi mintegy 9—10 órai folytonos megfeszitett munka után szerencsére sikerült is. A nyomor igen nagy, mert a leégetteknek a szó szoros értelmében nem maradt egyebük a rajtók levő ruháná.

— **Öngyilkos nő.** Weisinger Jánosné, a nagykanizsai gyepmester neje jul. 23 án arzenikummal megmérgezte magát minden orvosi segély daczára meghalt. 45 éves és 9 élőgyermek anyja Családjához történt hütlenisége miatti bánatában lett öngyilkos.

— **Gőzfertőtlenitő gép** beszerzését rendelte el a miniszterium. Nagy-Kanizsa város egyet és a szolgabirói járásra négyet rendeltek meg.

— **Jubileum.** Hét felszentelt pap jött össze Keszthelyen folyó hó 17-én, hogy nyolczadik társuknál Dr. Dunst Ferencz keszthelyi apátplébánosnál megünnepeljék 25-ik évfordulóját ama nevezetes napnak, amidőn 1869. évi julius hó 17-én pappá szeteltettek. A jubiláns lelkészek: Dr. Dunst Ferencz keszthelyi apátplébános Illés Ráfael premontre kanonok keszthelyi tógymnasiumi tanár, Fekete Gergely zsidi plebános, Hankóczy Miklós kisbaári plebános, Szabó Lajos kéthelyi plebános Szekér László hatimbai plebános Bognár Károly káptalanóthi plebános és Szücs Móricz kaporonaki plebanos. Reggel 9 órakor a jubiláns papok a r. kath. templomban gyültek egybe, hol Dr Dunst Ferencz csendes misét mondott, hálát adva a Mindenhatónak, hogy nekik e fogadalmi napot megérni engedte. Mise után a jubilánsok lefényképeztették magukat. Délben Dr. Dunst Ferencz vendégszerető házánál fényes ebéd volt. Másnap a jubilánsok Fekete Gergely zsidi plebánoshoz rándultak át.

— **Ujmise** Porkoláb József kegyesrendü papnövendék folyó hó 15-én Keszthelyen mutatta be az első szent mise áldozatot az egek urának. Az ujmisés manuductorja Dr. Bita Dezső egyetemi tanár volt. A szent beszédet Szántó László keszthelyi káplán tartotta. Koszorus lányok voltak: Porkoláb Anna, az ujmisés nővére. Salétz Margit, Lidák Mariska, Ratman Lina és Mariska. Az isteni tisztelet végeztével az uj misés a jelen volt nagy számu közönséget egyenként megáldotta. A templomi ünnepélyt az ujmisés szüleinek Gyenes-Diás negyi községhea levő lakásán fényes lakoma követte, hol Dr. Bita Dezső az ujmisést, dr. Dunst Ferencz keszthelyi apát pedig annak szüleit köszöntötték fel.

— **Tüz** Homok Komárom községben, — irja tudósitónk, — f. hó 16-in, d. u. 1 órakor tüz ütött ki Höfer Ferencz kiskanizsai jegyző istállója kapott lángra és innét terjedt tova a rendezetlenül össze vissza épült szalmafedelű házakra Mentésről szó sem igen lehetett; — egyik szalmatető a másikat érte, az udvarokon a fahalmazok lobogtak és a mi fő: rendes utcza hiányában a veszély helye megközelithető sem volt Hiába ért a tüz oziuhelyére Füzvölgy, Langviz, Korpavár és Német-szt.-Miklós községek fecskendője, a vizhiány miatt tétlenül kellett vesztegeiniök. Mikor azután a szomszédos Langviz népe megérkezett, a füzvölgyiekkel együtt sajtarozták a vizet meszirol, a szőllőkön at. Ekkor a füzvölgyi fecskendő a szőllőkön keresztül utat tört magának, Borsos és Porpáczi gépész vezetése mellett megkezdte működését. Ennek a fecskendőnek a védelme alatt néhány sormási tüzoltó hámulatos ügyességgel kezdte az ingóságok mentését. Sajnálom, hogy Gál Sándoron kivül a többiek nevét nem jegyezhettem fel. Őszinte elismerés és dicséret illeti őket, valamint Kelekovics János langviai kovácsmestert, Krausz Samu németszentmiklósi vendéglőst és egy komáromri ember, kik egy lakházat a lángtenges közepette magukmeg mentettek. Elismerés illeti továbbá Langviz, Füzvölgy és Korpavár községek népét, kik nagy tömegekben jelentek meg és faradhatatlanul segédkeztek az oltásnál. — Tökéletesen elpusztult 6 ház, több melléképület és a mir kicsépelt gabona, ami padlásokon volt felhalmozva. Egy öreg

---

érdemeljem nemes szivedet; csak addig élek, még boldogitani tudlak.

Éltek is boldogul, egész a sirig; az igaz boldogság ritka virága, csak a megszenvedett szíveken virul; az egész faluban csak egy ember volt a ki irigyelte boldogságukat, az elzüllött tönkre ment, részeges Nyakas Ferkó, talán, ha Marczi agyon verte volna boszuból, nem fájt volna neki ugy, mint az a szép csendes boldog házaa élet Marczi és Mariska közt; ez gyötörte, kinozta egész életén át.

— **A szellemi szórakozás** a müvelt embernek ép oly szükséges, mint az üditő levegő az egészség. fentartásához és éppen szért a nyári hónapokban is melegen ajánljuk a „Képes Családi Lapok" czimü ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilapot. A „Képes Családi Lapok" legutóbbi számában költemények és elbeszéléseket irtak: Tolnai Lajos, Buza Barna, Déesi Sándor, Vértesy Gyula, Ábrányiné K. Clementin, Mártonffy Imre, Dombay Hugó, Barsics Ernő, Monostori Károly. Ezenkivül a kisebb közlemények és a képek oly ügyesen vannak összeválogatva, hogy nem csak a szemet, de szivet is gyönyörködtetik A „Képes Családi Lapok" előfizetési ára egész évre 6. frt.

asszony a veszedelem látára roszullett de hamarosan orvosi segélyben részesült.

— **Háborus idők** különféle jelére akadtak a nagykanizsai gőzmalom ásatási munkálatainál. Különböző nagyságu ágyugolyók, sisakok találtattak a földben, hol már évszázadok óta pihentek öldöklő munka után a török világban.

— **Vonatkisiklás.** A bécsujhely —nagykanizsai vonalon Győrvár állomásban e hó 25—26-ka közti éjjel a 325. számu tehervonat kisiklott és ezáltal a rágányok elzárattak, miért is a 303, 304 és 306 számu személyvonatok utasainak a baleset szinhelyén átszállniok kellett, mi a vonatok beérkezését késleltette. Személyben nem esett kár.

— **Árpakiállitás Boglárou.** Somogy megyében az idei bő árpa-termés kihasználása ára mozgalom indult meg azon czélzattal, hogy a három balatonpart-megye: Zala, Somogy és Veszprém, árpakiállitást rendezzen Boglárou, a Balatonpart legnagyobb forgalmu városában. A mozgalom eié, mely hivatva volna a nyomott gabonaáraknak lendületet adni, nagy érdeklődés el tekintenek a gazdák.

— **Zalavármegye közigazgatási bizottsága** e hó 10-én tartotta meg rendes havi ülését. Az egyes előadók jelentéseitől felemlitésre méltók: a légrádi róm. katholikusok templomuknak tatarozását követeik kegyuruktól, a ki egymagában vonakodik azt tenni. A köveskál ai ág. ev. tanitó munkaerőt követel a községtől a faiskola müvelésére. A közigazgatási bizottság azonban csak annyiban kötelezi ilyen munkára a községet, a mennyiben azt a megye erre vonatkozó szabályrendelete előirja. A megye közegé-zségi állapota türhető, habár difteritisz, vörheny, himlő és trachoma is jelentkezett elég sürün. A trachoma terjedése miatt a kormány egészségi felügyelőt is küldött a megyébe, a ki teljes erélylyel igyekezett a betegséget elfojtani. Majd a letenyei mura-hid ügyét tárgyalták, mely rövidke hidra az állam az épitéskor 70,000 frtot költött, tavaly pedig ismét 50,000 frtot. A hid vámos hid volna, de a vámkötelezettség rendezése intézkedést igényel. A kir. tanfelügyelő olvasta fel ezután Csáky Albert gr köszönő válasziratát arra a feliratra, melyet a megye a miniszteri székből való távozása alkalmával hozzá intézett. Azután 3 elemi iskola felállításáról és többek közt a szent-adorjáni iskola évzáró vizsgálatáról tett jelentést, hanem azt elhallgatta, hogy az iskolaház összeomlott és a tanitó ellen valóságos lázadás tört ki. A muraközi iskolák évzáró vizsgáira a főispánt, Vizlendvay Józsefet és Farkas Józsefet küldték ki, hogy a magyar nyelv sikeres tanulásáért és tanulásáért kitüzött jutalmakat kioszszák

— **Heti biztosok** e héten (aug. 1 — 4) a nagy-kanizsai kisdednevelő Egyesület ovodáiban Dr. Füöp Kázméné és Komlóssy Kálmánné választmányi tag urnők.

— **Fürdőkből.** A daruvári kies gyógyfürdőben julius 15 ig 756 fürdővendéget jeent meg. — Cjtátrafüreden 817, köztük N.-Kanizsáról Kertész József tanár és neje — Varasd-Topliczán a 11-ik számu kimutatás szerint jul. 17-ig 1369. — Balaton-Füreden a jul. 15 ig a 12-dik számu kimutatás szerint 1381.

— **Heti felügyelő** e héten (julius 29.-től aug. 4) a nagy-kanizsai önk. tűzoltó egylet őrtnyáján Weiszberger Kálmán szakaszparancsnok ur és a VI és VII-dik kerületben Flei-chhucker Ignácz szakasz-parancsnok ur.

— **Pöstyénben** nagy előkészületek történnek az Anna bálra, mely vasárnap julius hó 29 én fog megtartatni. A vigalmi bizottság a bál előtt két működvelői előadásról gondoskodott, mely annál érdekesebbnek mutatkozik, mivel a fürdővendégek legjava s nevezetesen a szép nem leg-zebbjei fognak benne részt venni — A fürdő egyéb irányt annyira telt mint még soha nem volt, lakást előzetes megrendelés nélkül a szó szoros értelmében már nem lehet kapni. Ma ismét a trenc-éni katona zenekar játszik délben és este a gyógyteremben, mely általános nagy megelégedésére szolgál az idöző vendégeknek.

— **Meghivó** a pöstyéni vigalmi bizottság által a gyógyház termeiben vasárnap f. é. julius hó 29. megtartandó Annabálra. Belépti dij: személyenként 1 frt 50 kr. Családjegy (3 személyre) 3 frt. Kezdete este 8 órákor. A bált működvelői előadás előzi meg. több a fürdővendégek köréből felkért hölgy és ur közreműködésével. Műsor az előadás estéjén.

— **Felhivás.** A dunántuli ev. reform egyházkerületi főiskola székhelyén Pápán a pápai egyházmegye közreműködésével szervezett ev. reform. egyházkerületi jellegű leánynevelő intézet az 189⁴/₅-ik tanév kezdetével vagyis f. év szept. hó 5-én megnyilik. Az intézetbe felvétetnek valláskülönbség nélkül 6—15 éves leánynövendékek, kik elemi oktatást az ev. ref. tanitó által vezetett elemi-, polgáriskolai oktatást a szintén női tanerőkkel ellátott városi polgári leányiskolában, esetleg házi oktatást a szülők kivánatára magában az intézetben nyernek. A társadalmi középosztály igényeinek megfelelő oleg berendezett nőnevelő teljes ellátási és nevelési dija 180 frt; folyamodók a jelentkezők feleszámáig 140 frt kedvezményes dij mellett is felvétetnek. A díjak 3 egyenlő részletben előre fizetendők. Jelentkezések az intézet igazgatásával megbizott Dr. Horváth József főiskolai tanárnál Pápán augusztus hó 10 ig eszközlendők, a ki a jelentkezőknek, valamint levélbeli megkeresére bárkinek is minden irányban azonnal részletes felvilágositás alfog szolgálni.

— **Tartós gyógyszer.** Fájdalmas csúznál, a derék, testrészek és a forgó köszvényes bántalmainál a „Moll-féle franczia borszesz és sö"-val való bedörzsölés sikerrel használtatik. Egy üveg ára 90 kr Székfüdés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és k. udvari szállitó által Bécs, I Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszertárakban és anyagkereskedtésekben határozottan Moll-féle kéjszitméuy kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

— **Rövid birek** A Zugligetben nagyszerű szállodát épitenek. — A szombathelyi fögymn. uj épülete szep. 15-én avattatik fel — Szombathelyen kulturmérnöki hivatal állittatik fel Zala,-Vas,-és Sopron vármegyékre kiterjedőleg. — Zala vármegyében az adóhátralék 3 817 275 frt. — Nagy-Kikindán villamos vasutat létesitettek. — A tapolczai izr. templomot jul. 18 éjjei kirabolták. — A keszthelyi szentlőrinczi országos vásár aug. 10-én tartatik meg. — Hetyey Gábor költő és a dévai tanitóképző intézet igazgatója meghalt. — Pulszky Ágost közok tatásügyi államtitkár lett. — Betteiheim bécsi bankár a Dunába ölte magát. — A csorbai tóba négy ember belehalt azóta nem mernek fürödni benne. — A bolgárok első lapjának 50 dik évfordulóját jul. 22-én ünnepelték meg Sófiában. — Kossuth Lajos szobrára 162 325 frt folyt be. — Hieronymi belügyminiszter Erdélyben utazgat. Lelkesedéssel fogadják. — Muraközben 1612 trachomás beteget vizsgáltak meg.

Budapest, 1894. julius hó 28-án.

Budapesti értéktőzsde.

A „Belvárosi bank- és váltóüzlet" Hecht Samu — Bpest, Kossuth Lajos-utcza — jelentése:

A tőzsde irányzata a letolyt héten, daczára a hoi időnynek igen szilárd volt. A külföldi tőzsdék bizalma és vételkedve folytán a nemzetközi papirok tetemes emelkedést értek el. E nagymérvű vásárlások által az osztrák hitel 5 frt, a magyar hitel 4·80 frttal és a korona járadék 1·20 frttal emelkedett.

A helyi papirok árfolyamaiban bizonyos megállapodást látunk, mig a bányaértékek elvoltak hanyagolva. Jó terméséünk igen kedvezően befolyásolta a vasuti értékeket, nagyobb üzleti forgalomra való kilátása révén. Állam vasut 5 frt, déli vasut 2 frt emelkedést értek el.

A lefolyt hét nevezetesebb árfugadozásai a következők: Osztrák hitel részv. 350 - 355-ig. Magyar hitel részv. 438 - 442·80. Jelzalogbank 339½—341. Leszámitoló b. 260—262·80. Államvasut részv 339—344 Korona járadék 95·05—96.20. Romamurányi részv. 253·75.—254·7-ig

Ki nyert?

Húzás julius 21-én

Bpest: 67 49 48 17 24

Húzás julius 25-én

Prága: 87 78 59 19 44

Szerk. üzenet.

G. Bpest 1893, Szept. 30. megkaláottuk — H. Mult számról lekesett

Ujvidék. Pozsega. Azonnal válaszoltunk — kolozsvár. Körlevélok oly hatósági nyomatu, hogy nagy vészdöséggel szedhető ki. Alkalomadtan jobbat kérünk, különben kénytelenek leszünk felretenni.

— K. P. Délelőtt a nagy meleg miatt, addig is üdvözlet mindkét részre.

— R. A. Ily hangón nem közölhető.

Felelős szerkesztő és kiadó:

BÁTORFI LAJOS.

Nyilttér.*)

Selyem hamisitvány. Egésszünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisitás rögtön kiderül: Mert mig a valódi a jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván; addig a hamisitott selyem (mely zsiros sziuü szalonnás lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy roatszállai a festanyagtól felitetten tovább izzanak) és sötétbarna hamut hagy maga után, de valódi se yem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggörbül **Henneberg G.** (cs. kir. udv szállitó **selyemgyára Zürichben,** házhoz szállitva, pösthár- és vammentesen szivesen küld bárkinek is mintakat, akár egyes öllönyökre valót, akár egész végekben levő valódi selyemszöveteiből. Svajczba czimzett levelekre 10 kros- és levelezőlapokra 5 kros bély-g ragasztandó.

Vas- és füszerkereskedőségéd alkalmazást nyer

FRIED ALBERT

kereskedőnél CSURGÓN.

HIRDETÉSEK.

4371. szám./tk. 894.

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Rothschild Albert és társainak Kovács István és neje elleni végrehajtási ügyében Vadász József és neje Kovács Anna korábbi árverésenél vevőnél kintlevő 560 frt vételár hátralék és ennek 1877 október 3-tól járó 6% kamatai, 8 frt 70 kr. ujabbi árverés kérelmi költsége behajtása czéljából a nagyrécsei 135 számu tkben † 1 sor (4330—4334) hrszim alatt felvett s 394 frtra becsült, továbbá a nagyrécsei 136 számu tkben † 1 sor (4335—4338) hrsz. alatt felvett s 226 frtra becsült váltság köteles ingatlanok 1894. évi szeptember hó 17. napján d. e. 10 órakor Nagy Récse község házánál Sebestyén Lajos ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál 1894 évi junius hó 11. napján.

GÓZON kir. tszéki albiró

Birtokvétel.

Készpénzfizetés mellett véletre kerestetik két nemesi birtok, egyik

120.000 frt,

a másik

400.000 frt

erejéig. Egyöntös fekvés, csinos kastélyok kivántatik. Ajánlatok csak a tulajdonosoktól fogadtatnak el s **Richard Patz,** Bécs, Wieden, Margarethenstrasse Nr 12. intézendők.

Winterberg intézet

Bécs Wäring Cottage-Anlagen. Nagy leány növelde, kényelemmel berendezve. Szép tan-, háló és társalgó termek. Gyönyörü kert s. a. t. Egészséges fekvésü hely. — Állam érvényes bizonyitványok. Tulajdonos **Winterberg** Mária urnő Coblenzból a Rajna mellett

Gyümölcs-értékesitésre

Sajtók gyümölcs és bor-préselésre

legujabb, kitünő szerkezettel. Eredeti gyártmányok folytonosan működő kettős nyomószerkezettel és nyomásszabályozóval.

A legnagyobb munkaképesség 30 százalékkal nagyobb mint minden egyéb sajtonál.

Gyümölcs- és szőllő-zúzók.

Szőllő-gereblyézők (Bogyófejtő-gépek).

Teljes szüretelő berendezések, állók és szállithatók.

Gyümölcslé-sajtók, bogyómalmok gyümölcslé készitésére

Aszaló-készülékek gyümölcs és vetemény számára.

Legujabb **önműködő** szab. szőlőresszó- és növénypermetező **„Syphonia"**

E gépeket különlegesség gyanánt gyártják

MAYFARTH PH. ÉS TSA.

cs. és kir. kizár. szab.

gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor

Bécs, II., Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzékek és bizonyitványok ellenmérő ingyen. — Képviselők felvétetnek

Utánzásoktól óvakodjunk.

Ház eladás.

Ujváry Józefa és Ujváry Aladár tulajdonát képező a nagykanizsai 2063 sz. tjkvben † 302/b hrsz. a felvett ingatlan **Nagy-Kanizsán a fő-utczára néző emeletes, — és a Kölcsey-utczára néző fő dszintes házzal az 1894. évi augusztus hó 2-ik napján** d. e. 10 órakor a nagykanizsai kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében **önkénytes árverésen eladatik.**

Árverezni kivánók tartoznak 1600 forint o. é. **bánatpénzt** kiküldött kezéhez készpénzben vagy óvadékképes papirban letenni. Bővebb felvilágositással szolgál az eladók megbizottja: Dr. HAUSER JÁNOS ügyvéd.

az olvassa el **Fazekas Daniestek „Ki akar egészséges lenni?"** czimü füzetét, melyben **Lendonban** és házankban 35 évi orvosi gyakorlata alatt szerzett tapasztalatait a szenvedő emberiség javára megirta. Egész bizalommal fordulhat hozzá bárki, aki szenved és fájdalmaitól szabadulni akar. Lakása Budapest, felső erdősor 25. sz., hol vasárnap kivételével reggel délután 2—4-ig. Szegényeknek díjtalanul 6—7 óráig. A fennt emlitett füzet ugyanott megrendelhető 1 frt előleges beküldése mellett.

Dr Dreiszker József-féle

Hidegvizgyógyintézet

KŐSZEGEN (Vasmegye.)

Ezen intézet a m. kir. miniszterium által engedélyezett. Rendszere: **Prissnitz** és **Kneipp.** Egész éven át nyitva áll. Árak teljes ellátás mellett igen mérsékeltek. Prospektus kivánatra ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

Szagtalan és nyomban szárادó

10 □ m 1 kilo 1·50 kr., teljes masoláskész, nem ragad

Valódi csak üvegfiasokban ½, s 1 kilo ezen feketc ábrával

Christoph Ferenc

SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lebetővé teszi, hogy a szobák [illegible] mivel a kellő-mértéken szag és a lakó, rágadozó [illegible] mely az olajfestéknek és az olajtaknak sajátja. [illegible] Ezenkívül a hamuálta [illegible] a mazolást. [illegible] fényét. Meg kell különböztetni.

szinezett szobapalló-fénymázt.

[illegible] costibarnat, mely akár csak az [illegible] sötétbarnát fényt is ad. Ezért egyszerű [illegible] Tetjenn [illegible] **feltet. k-rabbi mazolást** [illegible]

tiszta fénymás (szinezetlen)

[illegible] pallókra és parkettre, mely csupán fényt ad. [illegible]

[illegible] szobára [illegible] 1 frt 90 kr. [illegible]

A közvetlen megrendelések Bécsben, ahol raktarak vannak, ide küldendők. Mintamazolás [illegible] és prospektusok ingyen [illegible] jól vigyázni a regre és a gyári jegyre, [illegible] 1850 éve létező gyártmányt sokféle utánozzák és hamisitják, s sokszor rossznak, s gyakran a czélnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. **Berlin.**

Zürich.

M.-Kanizsa: NEU és KLEIN.

Egyedül valódi angol

csodabalzsam

THIERRY A. gyógyszerésztől

PREGRADÁ-ban.

Enyhíti a köhögést, gyógyitja a mellben fellobajt, minden kélés és belső betegségek az csodaszerű gyógyhatassal bir. Mint régóta mindenki használta egyetlen egy csalánlevel se hiányzott. Csak akkor valódi az hamisitatlan és eredeti, ha minden üveg egy ezüst kupakkal (Kapsel) van lezárva, s melyben ezüstön **„Thierry Adolf gyógyszertára az Orangyalhoz Pregradában"** nevezonva, s ha minden üvegen egy vörös czimke, ebben pedig egy kisczimke utasitás az czimkéken van, mely ugyanezen vedjegy és szöveggel, mint itt lenn látható, van ellátva. Minden más hatásunak, melyek nem az ezüst kupakjaimmal annak lezárva és más czimkét vannak kiállitva, hamisitványok és utánzatok és tilottak, karos hatásu és durva anyagot mint **„Aloe"** es ehhez hasonlókat tartalmaznak. Minden ilyremű balzsam se fogadtassék el. Balzsamom hanatlan és utánzás a vedjegytevény alapján törvényben szigorban büntetve van. Egy hamisitványok és utánzatok ellen a megyei kormány [illegible] szakértői bizonyitvány alapján [illegible] semminemű tiltott vagy az egyszerűsége karos hatásu anyagot tartalmaz. Oly helyről, hol hatósomobol raktár nincs, tessek megrendeleset közvetlenul hozzam: **Thierry A. Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett** intézni. Ára egy Magyarországi bankjegy postailletmény és bérmentve kölöve 12 kr. vagy 6 darabjavy ára 1 korona, 60 kr. vagy 3 darabjavy ára 1 korona 60 fillér. Ennek nincs vagy Herzegovinába bérmentve: 1½ kr. vagy 4 darabjavy ára 5 korona, 00 kr. vagy 3 darabjavy 15 korona. Megrendeleset csak pénz az [illegible]

Thierry A. gyógyszertára az „Orangyal"-hoz Pregradában.

A valódi angol

csodakenocs

hatása és ereje.

Hatásag bejegyz. vedjegy [illegible] **contifolia-levelek csodaszerű hatása gyógyerejét anyaná más büttönben elismert gyógyanyagok összetételei képezik.**

Az angol csodakenocs használtatik:

A. gyermekgyaságnál meitbajanal, lejgyülesleznél, mellkemenyedésnél, Orbánczt (Szt-Antal tüzet), mindennemű sereimek, lab vagy czomb sebeseiket, sebek, genyedt-eg. d gadt lábak, sét csontcsu ellen. Égés, szurás, lö., vágás és zúzodási sebek ellen. Használhatók minden idegen testek, n. m.: üveg-, fazvalka-, homok-, szilánk- és tö-kek eltavolitásara. Mindennemű daganat, kinöves, pokolvar, ujja-lepedeg, sól rakbetegség ellen: szemölcs, kürösgyanat, bölcsg és feldörzsölt lábak gyógyitvasara **Mindennemű égési sebek.** fagyott testrészek, hólegekivel hasasz fekvés alatt tamadt sebek, nyakdaganat, vertorlódas, fülszugas és a gyermekeknel előfordulo kinebedesek ellen. stb. stb.

Az angol csodakenocs minél régibb, annál kitünöbb hatásában.

Igen ajánlatos **ezen egyedül álló elővigyázati szerbül** minden családnal készletben tartani.

Két dobonnal kevesebb nem küldetik; a szektitlen kizárólag az összeg alól egyes bekülöse vagy pedig utanyelleti [illegible] légyen csomagolas, szallitdiszei és bermentes megküldessel 2 korona 40 fillér.

Csakes bizonyitványok rendelkezésre allnak.

Figyelmeztetek mindenkit hatástalan hamisitványok megvetesére ellen a kérem szigorban arra ügyelni, hogy minden legyen a felső vedjegy es czimek **„Thierry A. Orangyal gyógyszertára Pregradában** belegelve kell lenni es minden legyinek egy hasznalati utasitasba ugyanolyan vedjegyével mint itt látható. Kell beszerezgolva lenni.

Az egyedüli es valódi angol csodakenocsom hamisitói es utanzói a vedjegytörvény alapjan szigorban büldöztetnek, ugyanugy hamisitványai ismeretlanarulói.

Egyedüli közvetlen beszerzési forrás

THIERRY A. Orangyal gyógyszertára

Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett.

Egyedüli forraktar Budapest es környéke részére

TÖRÖK JÓZSEF-nél

Budapest, Király-utcza 12. szám

Oly helyről, hol raktar nincs, tessek a megrendeleset közvetlenül: **„Thierry Adolf Orangyal gyógyszertárához"** Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett czimezni.

Az Austria Magyarországi vedjegy lajstom szama 4524.

Aranyérmekkel kitüntetve. Első cs. és kir. kizár. szabadalm Aranyérmekkel kitüntetve.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

KRONSTEINER KÁROLY Wien, III. Hauptstrasse 120. sz. saját házában

Főherczegi és herczegi uradalmak, cs. és kir. katonai raktárak az összes vasut-, ipar-, bánya- és hámoltártársulatok, épitkezési vállalatok vállalkozók és épitőmesterek, valamint gyárujajdonosok szállitója. Ezeket a festékeket épületek befestésére használják, belőlük 40-féle különböző szin van, kilójuk 6 krtól fölfelé, mészben oldható, teljesen hasonló az olaj-mázoláshoz. — **Mintalapokkal és használati u tasitással ingyen és bermentve szolgálok**

NEUMAN TESTVÉREK

aradi szeszgyári hizlaló istállóiból

légenszáritott

természetes istálló-trágya

(magyar guano)

darabokban, zurott vagy őrölt állapotban. A legrégibb és legbiztosabb hatásu trágya-anyag. Beltartalomra nézve kezesség elvállalása mellett minden menynyiségben kapható

NEUMAN TESTVÉREK

czégnél

szesz- és sajtcit-élesztő-gyárak. szeszfinomitó és gőzmalom

ARADON.

Megbizásokat elfogad a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete" és Budapesten. Alkotmány-utcza 31. szám

1868-ik év óta ismert

BERGER-FÉLE ORVOSI

KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva Ausztria-Magyarországban, Franczia-ország, Németország, Hollandban, Schweiczban, Rominban stb már tiz év óta fényes sikerrel használtatik.

mindennemü bőrküteget,

mint szinte az arczbőr mindenféle tisztátlanságai ellen különösen a rüh, az idült és pikkely sömör ellen a kosz, a sömör repedvény, a fej és szakál ellen, a szepő, májfolt, ugynevezett rezes orr, a fagydag, a lábizzadás, a gyermekek valamennyi külső fejbetegségei ellen. Ezen kivül mint a bőr tisztitó mosdószer ajánltatik.

Ára darabonkint használati utasitással együtt 35 kr.

A Berger-féle kátrány szappan 40% a tömény fakátrányt tartalmaz, felettébb gondosan van készitve s lényegesen különböző a minden egyéb, a kereskedésekben előforduló kátrány-szappanoktól, mert ezen szappan 35% gliczerin anyagot tartalmaz, finom illatszeres.

Csalások kikerülése végett

a gyógyszertárakban világosan BERGER-féle kátrány-szappan kérendő s ügyelni kell a zöld csomagolásra.

Számos okmánnyal kitüntetteteti a bécsi nemzetközi kiállitason 1883-ban.

Egyedüli helyettes a belső- és külföld részére:

A. HELL **gyógy-** TROPPAU hova a megbizások és tudakozódások is küldendők

Nagy-Kanizsa Práger Béla s Belus Lajos gyógyszerésznél.

BIKSZÁD

gyógyfürdő

Szatmármegyében.

Megnyitás: május 15-én.

Ezen égyenes, konyhasós savanyuviz kitünő hatásu **heveny és idült gyomor- és bélbaruttban, a legzészervek hurutos bantalmaiban, máj- és epe bajokban, vese- és a hugyhólyag** betegségeiben

Ezen évben nagy átalakulások történtek, ugy a fürdő szépészeti, mint gyógyberendezését illetőleg.

A fürdőben **ivó-, fürdő- és belégző** gyógymód alkalmaztatik. Savó kura. Hidegvizgyógyintézet. Zuhanyok A betegek szórakoztatásáról kellőleg van gondoskodva.

Kitünő élelmezésről ez évadban, valamint a jövőben is az által lett gondoskodva, hogy szerződtette a budapesti **Pannonia szálloda főszakácsát, Lukáts Ferencz urat**, kinek országos jó hirneve minden tekintetben nemcsak biztositékot nyujt, hanem a legmagasabb igényeknek is képes lesz megfelelni.

Vasuti állomás Szinyér-Váralja és Técső, hol alkalmas kocsik kaphatók, bármely állomástól 2½ óra alatt el lehet érni a fürdőt. Helyben fürdőorvos és posta.

A bikszádi gyógyviz országos főraktára **Édeskuty L. cs. és kir. és szerb királyi udvari szállitónál V ker Erzsebettér 8. szám alatt van**, ahol az mindig egészen friss töltésben beszerezhető.

Gyógyfürdő igazgatóság.

SZT.-MARGITSZIGETI

ÜDITŐVIZ

LEGKIVÁLÓBB ÉS LEGEGÉSZSÉGESEBB

ásványos savanyuviz.

Kitünő eredménynyel használtatik: gyomor- és bélbajoknál, garat-, gége- tüdő és hólyagburutnál.

Kapható a legtöbb kereskedésben és vendéglőben.

WANNEK és RUSZ

BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 76.

Ajánlják **dusan felszerelt raktárukat**, u. m. saját készi ményü

FÉRFI FEHÉRNEMÜEKET.

Divatos **angol tourista ingek** darabja 1, 1.35, 1.80. **Izzadás elleni alsóing Jäger-féle** darabja á 1, 1.50. **Angol hálozat- alsóing** 40, 65 kr. **Fegyházban kötött tabiyük** ½ tuczat 1.60. **Kesztyük zsebkendők, ferfi nap-, eső esernyők** a legnagyobb választékban.

Női divatáruczikkek Valódi cosmanosi moso, kretonok, divatos franczia szatin és batiszt. **Kész női pipere és fehérnemüek**, legujabb **divatu selyem, batiszt és szatin blozok** Franczia **derekfűzők**, női és gyermekharisnyák, glace selyem- és fil de cos kesztyük. **fegyházban kötött női harisnyak** ½ tuczat 2 frt 50 k.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK.

WANNEK ÉS RUSZ

Budapest VI., Andrássy-ut 76.

Kitünő asztalfákok

(Tafel-Krebse:)

Előnyösen nemesitett fajbeli, naponta frissen fogva, jóállással, hogy megérkezésök élő **állapotban** történik, küld postarekeszben bérmentve és vámmentesen, kivánatra utánvétellel.

110	drb	levesnek való	2	frt	75 kr
80	„	közép féle	3	„	25 „
60	„	óriási 2 vastag ollóval	3	„	90 „
40	„	Magán óriási	5	„	— —
52	„	feltünőbb magán óriási	5	„	50 „

FREUDMANN & COMP.

Stanislau, Ausztriában.

Nr. 833.

A valódi mosható

Padlózat-fénymáz

Csak akkor valódi, ha az aranynyal fényezett szelencze a fenti védjegyet vörös mezőben hordja

a legjobb és legolcsóbb eszköz a koczkás (Parquett), puhafa, vagy fénymázolt padlózat beeresztésére. Azonnal megszárad, és kefélés nélkül tükörtiszta, állandó fényt kölcsönöz. Kapható szintelen, világossárga, sárga, sötétsárga, vörös és dióbarna szineben. Egy szelencze ára 45, 85 és 1 frt 60 kr.

Szab. Táncterem-fecskendő máz

a legolcsóbb és legczélszerübb fényező és simitó eszköz minden tánczhelyiség padlózata számára. Kilója 1 forint 30 kr.

Szab. Fölkefélő-máz.

Tetemesen megkönnyiti a fölkefélést és az ez által megkefélt talajt a nedvesség és por ellen ellenálló képesse teszi Fehér és sárga szineben darabszám 20 kr

Árjegyzéket díjmentesen küld

SCHNEIDER & COMP.,

BÉCS, VII., Hundsthurmerstr. 141., I. Herrengasse 10.

Kapható: Fesselhofer József, Marton és Huber, Neu és Klein, Rosenfeld Adolf és fia urakná N.-Kanizsán és Kálmán J., Ziegler A. Komárom; Hubinszky Adolf, Jan Ferencz Zala-Egerszegen. — valamint minden nagyobb fűszer, festékárn kereskedésben és drogueriákban.

Csak akkor valódi, ha minden darab ezen vedjegyet viseli

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirást tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb **gyomor- és al testbántalmak**, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb **női betegségek** ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — **Ára egy lepecsételt eredeti dobozuak 1 frt o. é.**

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. vedjegyét tünteti fel és **„A. Moll"** feliratu ónozattal van zárva. A **Moll-féle franczia borszesz és só** nevezetesen mint **fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer** köszvény, csuz és a megbülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — **Egy ónozott eredeti üveg ára 90 krajczár.**

Moll Salicyl szájvize.

(Főalkatrésze: fűzolysavas szikcs.)

A mindennapi szájtisztitásnál különösen fontos bármely koru gyermekek, mint felnőttek számára; mert e szájviz a fogak további épségét biztositja s egyszersmind ószer fogfájás ellen. — **Egy Moll A. védjegyével ellátott üveg ára: 60 krajczár.**

(691) **Főszétküldés:**

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,

Bécs: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta pes utánvét mellett teljesittetnek

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

A „ZALAI KÖZLÖNY"-re szóló előfizetések és hirdetések a lap szerkesztő s kiadója: BÁTORFI LAJOS nevére küldendő Nagy-Kanizsára.

„MARGIT"

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS"

Vegyelemezve a budapesti L. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szensavtartalma kiváló hatásunak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jeteniéle megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a felig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tüdőbajokban,** különösen **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb **hatás** mellett folyton használtatik

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfban** a Margit-viz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás**; Bécsben: **dr. Bamberger, dr. Duschek**, stb. a legjobb eredménynyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és hugyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóviz

präservativ gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár **Édeskuty L.** cs. és k. és szerb k. udv. szállitónál. Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.